

Glasilno Mestne občine Ljubljana, letnik XIX, številka 5, maj 2014, ISSN 1318-797X

Ljubljana

2
Ljubljana
je osvojila naslov
zelena prestolnica
Evrope 2016

20
62.
Ljubljana festival

4
Župančičevi
nagrajenci 2014:
akad. Niko Grafenauer,
Janja Majzelj,
Ema Kugler,
Metod Pevec

9
Dr. Antonija
Poplas Susič –
evropska zdravnica
leta 2013

LJUBLJANA

je osvojila naslov

ZELENA PRESTOLNICA

EVROPE 2016

Foto: Nik Rovar

Predstavniki Mestne občine Ljubljana so v Kopenhagnu prevzeli nagrado zelena prestolnica Evrope 2016.

V Kopenhagnu je 24. junija potekala slavnostna razglasitev zelene prestolnice Evrope 2016. Med petimi finalnimi mesti – Essnom (Nemčija), Ljubljano (Slovenija), Nijmegenom (Nizozemska), Osloom (Norveška) in Umeo (Švedska), ki so se potegovala za prestižni naslov, je to veliko priznanje osvojila slovenska prestolnica.

Župan Zoran Jankovič je ob zmagi povedal, da mu je naslov v čast in veselje ter da je izjemno ponosen na trajnostne dosežke vseh v Ljubljani, saj ne le, da odlično skrbimo za najlepše mesto na svetu, ampak smo v Kopenhagnu dokazali, da so trajnostni projekti zelene Ljubljane lahko vzor mnogim evropskim mestom. Priznanje Evrope nas je postavilo med najboljše. Zmaga Ljubljane dokazuje, da je naša trajnostna usmeritev in naše skupno delo priznано

in vse bolj cenjeno tudi zunaj naših meja. Župan je iskreno čestital vsem sodelavkam in sodelavcem s podžupanjo Tjašo Ficko na čelu, ki so z odličnim, strokovnim in ekipnim delom Ljubljani priborili ta laskavi naslov.

Podžupanja Tjaša Ficko je ob tej priložnosti dejala, da častni naslov, priznanje komisije in družba evropskih mest, odličnih na trajnostnem področju, pomeni Ljubljani ne le priznanje za dosedanje delo, ampak nov zagon, nove izzive, nove možnosti za izboljšanje kakovosti življenja v mestu, obenem pa je naslov dokaz, da smo na pravi poti. Naslov zelena prestolnica Evrope 2016 Ljubljano postavlja na evropski zemljevid in nudi nove možnosti sodelovanja z drugimi evropskimi mesti. Ob tem se je podžupanja zahvalila veliki mestni družini za odlično delo in nevladnim organizacijam, podjetjem, Ljubljančankam in Ljubljančanom za njihov neprecenljiv prispevek in sodelovanje na poti k trajnostni in zeleni Ljubljani. Vsi smo prispevali k temu uspehu, ki pomeni še eno zavezo, da bomo vsem generacijam meščank in meščanov ter obiskovalcem našega mesta tudi v prihodnje zagotavljali kakovostno življenje na vseh področjih.

Zelena prestolnica Evrope je pobuda Evropske komisije. Naziv zelena prestolnica Evrope vsako leto prejme mesto z visokimi okoljskimi standardi in z zavezo k ambicioznim ciljem za nadaljnje okoljske izboljšave in trajnostni razvoj. Cilj te pobude je izreči priznanje in nagraditi lokalna prizadevanja za izboljšanje okolja, gospodarstva in kakovosti življenja v mestih.

Naslov je bil prvič podeljen leta 2010, ko ga je prejel Stockholm, zelene prestolnice Evrope pa so bile do zdaj še Hamburg, Victoria-Gasteiz, Nantes, Kopenhagen in Bristol.

MESTNA OBČINA LJUBLJANA

ŽRTVAM POPLAV NA HRVAŠKEM, V BOSNI IN HERCEGOVINI IN SRBIJI
NAMENILA VEČ KOT 200 TISOČ EVROV

Foto: Nik Rovar

V Ljubljani smo že takoj po majskih katastrofalnih poplavih v Bosni in Hercegovini, Srbiji ter na Hrvaškem pokazali, da znamo stopiti skupaj in pomagati pomoči potrebnim. Posamezniki in organizacije so takoj organizirali zbiranje pomoči za žrtve poplav, vrhunec dobrodelnosti pa je bil koncert 3. junija na Kongresnem trgu.

Mestna občina Ljubljana je na poplavljeni območja že 17. maja 2014 poslala enote Javne gasilske službe Mestne občine Ljubljana, 28. maja pa je na območje Bijeljine odpotovalo še 58 pripadnikov zaščite in reševanja MOL ter sodelavcev Javnega podjetja Vodovod-Kanalizacija.

Mestna občina Ljubljana je pobratenim mestom namenila tudi finančno pomoč v višini 20.000 evrov. Župan Zoran Jankovič je hkrati na sodelavce Mestne uprave MOL ter javnih podjetij in zavodov, ki delujejo pod okriljem Mestne občine Ljubljana, naslovil poziv za zbiranje pomoči, odprt je tudi poseben podračun, kamor se nakazujejo sredstva za pomoč vsem žrtvam poplav. **Znesek zbranih donacij mestnih javnih podjetij in zavodov, sodelavk in sodelavcev, nekaterih vrtcev, sindikata delavcev MU MOL in drugih je bil 4. junija skoraj 90.000 evrov.**

Na dobrodelnem koncertu je bilo **od prodanih vstopnic zbranih 60.000 evrov, prek SMS- sporočil je po podatkih Rdečega križa Slovenije prispelo skoraj 43.000 evrov, zbranih je bilo tudi približno 6 ton materialnih sredstev**, večinoma odev, higienskih pripomočkov in živil.

Župan Zoran Jankovič je poslal pismo predsednikom vlad Hrvaške, Srbije ter Bosne in Hercegovine ter jih prosil za podatke o tem, kam naj mesto nakaže zbrana sredstva, da bodo prišla tja, kjer jih najbolj potrebujejo.

Hvala vsem, ki ste pomagali!

Ljubljana

Ah, Ljubljana!

Ljubljana je osvojila naslov zelena prestolnica Evrope 2016	2
Pomoč Mestne občine Ljubljana žrtvam poplav na Hrvaškem, v BiH in Srbiji	2
Akad. Niko Grafenauer: Ah, Ljubljana	3
Prof. dr. Milček Komelj: Slovenska pesniška katedrala	4
Akad. Niko Grafenauer: Čemu pesniki	5
Niko Goršič: Pismo princesi Janji Majzelj	6
Diana Koloini: Izjemna umetnica	7
Aina Šmid: Ljubljana, gostiteljica generalne skupščine ICORN 2014	7
Prof. Miran Zupanič: Ples na valovih osamljenosti	8
Mateja Prinčič: Evropska zdravnica leta 2013	9
Aina Šmid: Jurij Gustinčič o domovini in domoljubju	10
Ali Žerdin: Juriju Gustinčiču v slovo	11
Novi mestni prostori	12
Mateja Prinčič: Mijaksova vrhunska nadstandardna oskrbovana stanovanja za starejše	16
Staša Cafuta Trček: Konzorcij NVO za pomoč Bosni in Hercegovini	18
Mateja Prinčič: Prostovoljski projekt v nastajanju na Viču	19
62. Ljubljana festival	20
Poletni Kinodvor	21
Dušan Muc: Mozaik moje Ljubljane	21
Nada Breznik: Mestni štipendist Črt Remic	22
Stane Jagodič: Nagrajena fotografija Jerneja Pogačnika	23
Mirjana Ribič: Galerija Farzad	24
Mirjana Ribič: Pametni lonček za zalivanje orhidej	25
Četrtni razgledi	26
Staša Cafuta Trček: Vtisi tujih turistov o Ljubljani	34
Ljubljanski vestnik	35
Okoljske meritve	39

Fotografiji na naslovnici

Zgoraj: Ozelenjena in ocvetličena Križevniška ulica, foto: Dunja Wedam

Spodaj: Nagradna skulptura evropske zelene prestolnice 2016 Ljubljani, foto: Robert Ribič

Župančičevi nagrajenci 2014, foto: Nik Rován

Fotografija na strani 3

Akad. Niko Grafenauer, foto: Nik Rován

Avtorica nepodpisanih besedil je odgovorna urednica Nada Šumi.

Izdajatelj: Mestni svet Mestne občine Ljubljana, Mestni trg 1. Zanj: župan Zoran Jankovič. Uredniški odbor: Mitja Meršol (predsednik), Tjaša Ficko, Vesna Kos – Bleiweis, Aleš Kardelj, Stanka Ritonja. Odgovorna urednica in lektorica: Nada Šumi, kontakt: 041/737 863, glasilo.ljubljana@ljubljana.si. Avtorica logotipa: Petra Černe Oven, Studio ID, Oblikovalska zasnova: Miljenko Licul. Naslov uredništva: Glasilo Ljubljana, Mestni trg 1, Ljubljana. Tisk: Set d.o.o., Grafična priprava: Lupa design. Naklada: 121.800 izvodov. Natisnjeno na okolju prijaznem papirju. Glasilo brezplačno prejme vsako gospodinjstvo v Mestni občini Ljubljana.

Ulice me vodijo, ulice./ Kam me bodo pripeljale?

To je uvodni distih v pesmi o znamenitem madridskem trgu Plaza Mayor, ki ga je španski pesnik Jorge Guillen mojstrsko upodobil v svoji pesmi. Tudi sam sem se s tem istim vprašanjem v glavi potikal po Madridu in še mnogih drugih evropskih mestih, dostikrat brez kažipota v roki, saj je bilo vsako mesto zame uganka, prodiranje vanjo pa enkratna pustolovščina, ki je izzivala mojo radovednost.

Na podoben način sem že kot šestletni mulc v prvih letih po vojni korak za korakom odkrival Ljubljano, kadar sem iz Fondovih hiš pri Plečnikovem stadionu na svojo pest odrinil v »mesto« in se tam izgubil. Zmerom pa sem vedel, kje je grajski grič z ogromnim gradom na plečih in kje Nebotičnik. Malo manj pa, kje je železniška postaja, kjer je takrat na potniški blagajni delala moja dvanajst let starejša sestra Nada, ki me je, izgubljena, zmerom našla in privedla domov. Kadar je zvedela, da sem ušel v »mesto«, je najprej stekla pogledat na stopničasti nadhod čez železniško progo, ki je stal pri Bavarskem dvoru, kjer je danes podvoz za avtomobile, kolesarje in pešce. Ta nadhod je bil mestna znamenitost. Čezenj so hiteli pešci in kolesarji s kolesi v rokah, na njem pa so zelo radi postajali firbci in si skoz dim ogledovali parne lokomotive in vlake na progah pod sabo. Pred zapornicami na Tyrševi cesti pa je dostikrat moral postati tudi mestni tramvaj, ki je vozil proti Stožicam, kjer je obračal in se vračal nazaj. To je bilo zame zmerom vrhunec izleta v »mesto«, saj sem na mostu večkrat ždel tudi po celo uro.

Vsa ta srečevanja z mestom Ljubljano so mi za zmeraj ostala v spominu. A mesto je živ organizem, ki se iz dneva v dan bolj razrašča, zato je danes že desetkrat večje in manj obvladljivo za tovrstne mladoletne pohodnike.

V moj spomin in izkušnjo pa se je Ljubljana vtisnila ne le zaradi neposrednih srečevanj z njo in njenimi urbanističnimi premenami, pač pa tudi s svojim vsakdanjim življenjskim utripom, s kulturnimi dogodki, kot so razstave, koncerti, predstavitve knjig, tematske tiskovne konference, simpoziji in podobno, s političnimi zborovanji, s športnimi prireditvami, s pop glasbo vseh sort ... lahko bi našteval brez konca, vendar pa v tem svojem zapisu nikakor ne morem zaobseči in prikazati vsega tistega dogajanja in pojavov, ki prestolnico v civilizacijskem, tehnološkem, kulturnotvornem in duhovnem smislu vse bolj zblizujejo s podobo in značajem sodobnega evropskega mesta.

Že od nekdaj pa so me v moji lektiri privlačila dela, v katerih nastopa Ljubljana. Pred leti sem debelo pogledal, ko sem dobil v roke Vodnik po Ljubljani (1965) izpod duhovitega peresa Jožeta Javorska, ki je v njem pokazal zelo veliko poznavanje mesta in njegovih kulturnozgodovinskih izročil, običajev, ekonomskih, verskih, urbanističnih in drugih razsežij, ki so ga zaznamovala in vplivala na njegov razvoj.

Nad vse povedna je knjiga zgodovinarja Vlada Valenčiča Zgodovina ljubljanskih uličnih imen (1989), ki v knjigi obravnava številne razprave v časopisju in v komisijah, kakršne so se vnmale ob poimenovanju ali ob zamenjavi uličnih imen, o načelih, ki jih je treba pri tem upoštevati, o veljavnosti in pomenu predlaganih naslovov in imen.

Svojevrstna knjiga je tudi Pozdrav iz Ljubljane, mesto na starih razglednicah (1985), ki zajema mestne motive na fotografijah, le kdaj pa kdaj na umetniških slikah. Delo je nekakšna slikanica iz razglednic, ki učinkuje časovno impresivno in povedno, deluje pa kot hommage mestu ob stoletnici potresa. Pripravili so jo in besedila k številnim razglednicam napisali znani slovenski zgodovinarji. Nastala je res imenitna in slikovita reprezentativna knjiga, ki jo ob različnih priložnostih pokažem ne le domačim, ampak tudi tujim gostom.

Četrto knjigo v moji zbirki del, v katerih je beseda o Ljubljani in je seveda po številu naslovov dosti številnejša od tu navedenih štirih knjig, je sestavil dr. Andrej Inkret in jo pod naslovom Ljubljanska knjiga leta 1994 izdal pri Slovenski matici. V njej je zbral zgodbe in pričevanja znanih slovenskih pisateljev, zgodovinarjev in memoarnih piscev od Valvasorja do Andreja Blatnika. Zato so tematske optike, ki jih vsi ti pasusi vsebujejo, zelo raznolike in specifične, kar daje knjigi izjemno doživljajsko in emocionalno potenco.

Nad vse značilna, do nebeskih višav poveščana je Ljubljana v otroških očeh Ivana Cankarja, kot jo je prikazal v eni od zgodb v Mojem življenju (1914). To je iluzijska otroška predstava o mestu sanj, ki pa se je v nadaljevanju iste črtice kmalu pogreznila v močvirje in blato. Ta Cankarjeva izkušnja ali razkritje se dobro prilega tudi temu, kar sem si prihranil za zaključek, v katerem ima glavno besedo knjiga Josipa Mala Stara Ljubljana in njeni ljudje (1957). V njej je upodobljen tudi prizor kaznovanja pred mestno hišo v srednjeveški Ljubljani. Mesto je takrat premoglo tudi sramotilno kletko, ali kot so ji še rekli, norčijska kletka (zato, ker so tistega, ki je bil vanjo zaprt, lahko po mili volji »za norca imeli«). Stala je pred Mestno hišo. Na trgu pred njo je bilo dovolj prostora za številne gledalce, ki so jih tja vabili celo z godbo. Tako je imela ta vzgojno-kazenska predstava tudi svojo glasbeno spremljavo, kar pa obsojencu ni prav nič lajšalo muk.

Ta motiv me je pritegnil, zato sem ga uporabil tudi v svoji knjigi Stara Ljubljana z ilustracijami Kamile Volčanšek. Danes sramotilna kletka ni več potrebna, saj jo nadomeščajo moderni mediji vseh barv in sort.

Akademik Niko Grafenauer, Župančičev nagrajeneec za življenjsko delo 2014

Župančičeve nagrade 2014

Nagrajenec za življenjsko delo pesnik

Fotografije: Nik Rovan

V jubilejnem 50. letu podeljevanja nagrad Mestne občine Ljubljana za vrhunske umetniške dosežke so na kulturni slovesnosti 11. junija v Kinodvoru Župančičeve nagrade prejeli: pesnik, pravljicar, esejist, prevajalec in urednik akademik Niko Grafenauer za življenjsko delo, za izjemne umetniške dosežke zadnjih dveh let pa prvakinja Slovenskega mladinskega gledališča, dramska in filmska igralka, pevka in ustvarjalka avtorskih projektov Janja Majzelj, večmedijska umetnica, režiserka in performerka Ema Kugler in pisatelj, filmski režiser in scenarist Metod Pevce. Janja Majzelj je s podelitve odhitela nastopat na Kongresni trg, zato je žal ni na fotografiji. Umetnikom je nagrade izročil župan Zoran Jankovič. *Desno:* akad. Niko Grafenauer.

Slovesna podelitev Župančičevih nagrad z vsakokrat izvirnim kulturnim programom je postala največji kulturni praznik slovenske prestolnice v letu, podobno kot to na državni ravni velja za podelitev Prešernovih nagrad. Letošnja podelitev nagrad za vrhunske dosežke na področju umetnosti in kulture je bila jubilejna, že 50. po vrsti, slavje v čast letošnjih nagrajencev pa se je dogajalo v Kinodvoru. Scenarist in režiser kulturnega programa ob podelitvi je bil Nejc Gazvoda, soscenarist Janez Lapajne, avtorji oblikovanja animacij, prostora, luči in kostumov pa so bili Ajda Schmidt, Peter Plantan, Bojan Bajsič in Branka Pavlič. Študentje Akademije za gledališče, radio, film in televizijo – scenarist in režiser Nikolaj Rodošek, glasbeni opremljevalec in montažer Andrej Nagode in producentka Jerca Jerič – pa so pod mentorstvom prof. Mirana Zupaniča posneli jubilejni film, v katerem ugledna imena več kot 300 dosedanjih nagrajencev pričujejo o vrhunski ustvarjalnosti, ki daje Ljubljani pečat življenjske moči in lepote in zasluženi naslov mesto kulture.

Komisija za podelitev Župančičevih nagrad, ki ji predseduje prof. dr. Milček Komelj, član SAZU, njeni člani pa so prof. dr. Andrej Blatnik, dr. Tomaž Toporišič, prof. dr. Gregor Pompe, Matevž Čelik in Vojko Vidmar, je za Župančičevega nagrajenca za življenjsko delo letos izbrala pesnika, pravljicarja, esejista, prevajalca in urednika akademika Nika Grafenauerja, za vrhunske dosežke v zadnjih dveh letih pa prvakinja Slovenskega mladinskega gledališča, dramsko in filmsko igralko, pevko in ustvarjalko avtorskih projektov Janjo Majzelj, večmedijsko umetnico, režiserko in performerko Emo Kugler in pisatelja, filmskega režiserja in scenarista Metoda Pevca. Nagrade je s ponosom, da so bili ob jubilejni podelitvi izbrani tako eminentni umetniki, podelil župan Zoran Jankovič.

AKAD. NIKO GRAFENAUER

Slovenska pesniška katedrala

Prof. dr. Milček Komelj

Letošnji Župančičev nagrajenec za življenjsko delo akademik Niko Grafenauer sodi v vrh osrednjih sodobnih slovenskih pesnikov, prevajalcev, pravljicarjev, esejistov in urednikov. S svojim celotnim življenjskim opusom daje slovenski kulturi nepogrešljiv pečat kot izjemen lirik ter pesnik za otroke, kot oče *Pedenjpeda*, ki je prerasel že v prvi pojem (po katerem se imenujejo ljubljanski in drugi slovenski otroški vrtci) ter se kot docela sodoben mestni, a »mitsko« ponarodeli otroški lik pridružuje Levstikovemu *Najdihojci* in Župančičevemu *Cicibanu*. Mestu Ljubljani je posvetil tudi posebno mladinsko pesniško zbirko *Stara Ljubljana*, v kateri je, oprt na zgodovinska pričevanja, hudomušno upesnil življenje v srednjeveškem ljubljanskem mestu z njegovimi običaji, vprašanjem arhitekturnega videza Ljubljane pa se je posvečal tudi kot razmišljajoč esejist.

Kot legendaren urednik pri Mladinski knjigi in glavni urednik nekdanje založbe Nova revija je Grafenauer

velikim slovenskim umetnikom akad. Niko Grafenauer

s svojimi pobudami za knjižne izdaje skrbno obogatil našo kulturno zavest tako z izdajami slikanic kot pesniških antologij ter knjižnih del, med katerimi ne manjkajo obravnave Ljubljane, še posebej s komentirano izdajo Costovega dnevnika, napisanega ob znamenitem Ljubljanskem kongresu. Kot knjižni urednik za mladino in ljubitelj slikarstva je Niko Grafenauer posebej pomemben tudi za razcvet t. i. ljubljanske ilustratorske šole, ker je s posebnim smislom za otroško dušo osebno spodbujal in duhovno vzgojil vrsto naših najbolj nadarjenih ilustratorjev; z njimi (Marjanom Mančkom, Marijo Lucijo Stupica, Kostjem Gatnikom, Kamilu Volčanšek, Alenko Sottler in nazadnje doslej z Jožetom Ciuhom) je tudi ustvarjalno sodeloval, pronicljivo pa je pisal tudi o nekaterih drugih pomembnih slikarjih (zlasti o Janezu Berniku in Andreju Jemcu), v katerih eksistencialni vsebini, bogoskajateljstvu in lirizmu je odkrival tudi duhovno sorodnost s samim sabo.

Kot pesnik je Niko Grafenauer z večinoma skoraj desetletnimi presledki izdal vrsto pomembnih zbirk, od *Večera pred praznikom* in *Stiske jezika* prek *Štukatur*, *Palimpsestov*, *Izbrisov* in *Odtisov do Nočitev*. Doživel je več pesniških izborov oziroma antologij (*Pesmi*, *Samote*, *Vezi daljav*, *Dihindih*), ob 65- in 70-letnici jubilejna zbornika in publikacijo *Križeva sedmica Nika Grafenauerja*, ob 70-letnici so izšle njegove zbrane pesmi z naslovom *Diham, da ne zaide zrak*, posvečen pa mu je bil tudi analitičen simpozij.

Grafenauerjeve pesmi so krčevita podoba avtorjevega skrajno intenzivnega duhovnega življenja, ustvarjalnega iskanja, ki je bilo skozi modernistično raziskovanje jezikovnih možnosti ves čas usmerjeno v intimno, posebej ljubezensko izpoved ter v izraz eksistencialnih stanj, ugledanih z robov smrti; ob tem pa se je umetnik odzival tudi na duhovno stanje človeške družbe, na podobe njenih javnih predstavnikov tudi z epigrami (*Dramilo*), v mladinski literaturi, ki se ji ta čas na novo zelo intenzivno posveča, pa razkriva bistvo ljudi tudi s prikazi mitičnih likov in živalskih značajev.

V svojem dosedanjem času je umetnik prehodil intenzivno in zmagovito ustvarjalno pot, temno obsijano z vseskozi močno eksistencialno poudarjeno in pogosto elegično noto, s trpkimi prikazi človeške razbolenosti in samote ter bolj ali manj tragične slovenske zgodovine.

Pričevanje o iščočem nemiru svoje eksistence, zazrte v človeku nedoumljive skrivnosti, je večplastno izklesal iz tkiva slovenskega jezika z veliko izrazno močjo, oprto tudi na doživljanje narave, ter z nepopustljivo miselno prodornostjo, s katero sega, sklicujoč se na mite in filozofsko-literarna izhodišča, od antičnega Heraklita in Platona do Prešerna in prek Rilkeja do Celana, v sam temelj človeškega bivanja in sveta, o katerem se nenehoma sprašuje in razglablja, in v tej luči se tudi neutrudno samoopredeljuje.

O pesnikovem teženju k odrešitvi, zavezani lepoti, najlepše pričajo njegove imenitne sonetne *Štukature*; med pesmimi za mladino – a ne le zanjo – pa posebej izstopajo danes že znamenite in očarljive, večkrat ponatisnjene in tudi uglasbene *Skrivnosti*, v katerih je umetnik zgostil svoja življenjska spoznanja o glavnih pojmih, zajetih med smrt in ljubezen, na vsakomur dostopen, kristalno čist način. V treh posebnih knjigah študij, pozneje zbranih v knjigi *Odisej v labirintu*, pa je Grafenauer osvetlil tudi lastno poetiko ter svoje poglede na poezijo, tudi na pesništvo slovenske Moderne, ki ji pripada Oton Župančič, čigar čisto liriko je pesnik vselej cenil; v Župančičevo otroško poezijo pa se je tako vživel, da se mu je posrečilo z lastnimi verzi skladno dopolniti manjkajoči del njegove *Abecede*.

Pesnik Niko Grafenauer vzbuja spoštovanje v očeh različnih ustvarjalnih generacij, tudi najmlajše, kar je posebna redkost, pesnik Tomaž Šalamun pa ga je imenoval celo za našo »katedralo«, saj je postal s svojo celovito dejavnostjo ter z izjemnim ustvarjalnim erosom v svojem največjem vzponu središčna osebnost našega literarnega oziroma kulturnega življenja ter nasploh slovenstva. (Kot mi je nekoč dejal, si je »nadel križ nase, / da nam slovenščina zraste«.) Njegova umetniška dela, četudi izjemno težko prevedljiva, so odmevna tudi v samostojnih prevodnih izdajah ter tujejezičnih antologijah naše poezije, sam pa je Slovencem v svojih prevodih približal zlasti najvidnejše nemške pesnike od Hölderlina dalje.

Akademik Niko Grafenauer je, skratka, izjemna, unikatna in vsestranska ustvarjalna osebnost, kritičen presojevalec slovenstva in človeštva, predvsem pa ustoličen klasik slovenske moderne poezije ter izvrsten mladinski pesnik. Zato je nagrada mesta Ljubljane za življenjsko delo, poimenovana po velikem Otonu Župančiču, ob svojem častitljivem 50. jubileju že kar simbolično prišla v najbolj prave roke.

Sramotilna kletka

Niko Grafenauer

V stari Ljubljani so staroljubljanski meščani veliko dali
na svojo čast.

Zato so jo z ostrim jezikom obrezovali,
da je imela čim lepšo rast.

V stari Ljubljani je časti na čast že od vsega začetka
stala na trgu sramotilna kletka.

Staroljubljanski meščani, ki so tam mimo hodili,
so v njej zaprto sramoto sramotili.

In ker nobena sramota ni brez časti,
so jo obrezali do kosti.

V stari Ljubljani je v sramotilni kletki
čast na sramoti bohotno cvetela,
zato so le redki
ostri jeziki ostali brez dela.

Samo sramota je vztrajno molčala
in ostrim jezikom jezik kazala.

Čemu pesniki

Akad. Niko Grafenauer

Drage dame in gospodje, v masovni družbi, ki jo obvladujejo informatika in vsakovrstni informacijski sistemi, se razblinja tisti individualistični vzgon, katerega aktivno sestavino predstavlja človekova težnja po identiteti smisla in eksistence. Namesto tega se vse bolj uveljavlja inflacija koruptivnih eksistenčnih modelov, ki obljublajo hiter uspeh, in nadomestna doživljajska območja, v katerih je mogoče najti takšno ali drugačno slepilno smiselno zatočišče, pa naj bodo to brezskrupulozni institucionalizem, droge, alkohol, verske sekte ali politika in še kaj.

Če dandanes nekateri teoretiki s t. i. smrtjo subjekta poudarjajo končno uresničitev pluralizma, s tem nikakor ne morejo odpraviti tiste paradoksnе optike, ki se s takšno negacijo subjekta izkušensko zarisuje pred nami. Z izgubo svojih meja je namreč subjekt postal do kraja brezobličen, narcističen, hipertrofiran; kolikor manjši je njegov formativni pomen, toliko bolj histerično je vzdušje, ki ga v posledici širi okrog sebe. Smiselna anomičnost se srečuje s čezmerno produkcijo, in v tem se utaplja tudi avtentični individualizem, ki je na smiselni ravni vzdrževal, na eksistencialni pa obenem zamejeval nihilistično naravnost subjekta kot uresničevalca volje do moči. To je videnje in občutje časa na današnjem civilizacijskem prizorišču, ki globalno prekriva svet.

Mesto Ljubljana

ima župana,
ki buri duhove.

Le tako stopamo v zarje nove.

Zapis Nika Grafenauerja v *Spominsko knjigo Ljubljane*
ob prejemu Župančičeve nagrade 11. junija 2014.

Ta hip, ko to pišem, pa je vizura in izkustvo obojega povsem drugačna. Zrak zunaj je v dežju, z njim so zamazane gore nasproti temu pogledu s hriba, hiše in gozdovi so izgubljeni na robu majhne prevodnosti vida. Šumi letijo nizko in zadržto, ptiči so pretikajo skoz gmote nakopičenega zelenja, vse je razmehčano s sivino, razen glasov v zmerom novih naletih. Tako se kopičijo trenutki, drug za drugim, in čas teče. Iz izkustva vemo, da se s tem neponovljivo spreminja tudi prostor in njegova scenerija. Vse to zaznamuje tudi naš čas, ki se izliva v minulo in se nam s svojimi čutno nazornimi sestavinami shrana v spominu. Iz tega doživljajskega okrožja izvira tudi naša notranja govorica, ki je implicitna sestavina spominjanja in zavesti. Filozof Dean Komel ugotavlja, da je v tej eksistencialni imaginativni naravnosti zasnovana tista neznanost, s katero smo se vzpostavili in se ji reče govorica. Govorica je, resda, nekaj popolnoma zanemarljivega, vendar brez nje nič ne more prejeti teže. Molku namreč samemu po sebi ni mogoče ničesar ne odvzeti ne dodati. Dokler se ga ne dotakne beseda, ki se zapleta vanj s svojo individualno pomenskostjo.

Pesnik je nenehno ujet v tisto temeljno protislovje, ki ga v pesmi *Govori tudi ti* upesnjuje Paul Celan, ki govori o tem, kako živo postaja vsenaokrog v izkustvu smrti, in strne to svoje občutje z verzom »Res govori, kdor govori senco«. Pesnik namreč hoče govoriti senco, ki življenju podarja njegovo živost, želi se oglašati tako iz smrti kot iz resnice življenja, hkrati pa mu je ta resnica izkustveno nedosegljiva. Sla, da bi jo pretvoril v živo besedo, v kateri bi hkrati plalo življenje in mirovala smrt, je samomorilska, saj terja od pesnikov, da stopijo v senco lastne eksistence, v resnico smrti, in da so hkrati tudi njena usta, ki govorijo. A dovolj o tem.

Drage dame in gospodje, ko se nocoj pridružujem tristoletnim dosedanjim prejemnikom Župančičeve nagrade, med katerimi je cela vrsta odličnih imen, čutim, da me še posebej odlikuje takšno izborna zaledje, ki stoji za mano. Saj sem le dušica, ki mrliča nosi, kot je v davnih dneh človeka označil Epiktet.

Ker nagrado podeljuje mesto Ljubljana, naj ob tej priložnosti spomnim na Ivana Hribarja in Jožeta Plečnika, ki sta v prvi polovici prejšnjega stoletja hotela iz nekdanje Ljubljane postaviti slovensko prestolnico, župan Zoran Janković pa metropolo modernega časa.

Čas, kot vemo, mineva. Čeprav ga zaznamujejo različne jakostne vrste potresov, je vendar edini, ki nam ostane. Ali še bolje rečeno: Čas je snov, iz katere je narejeno življenje.

In če sem na začetku tega nagovora govoril o naši večni težnji, da bi v svojem obstoju dosegli istovetnost smisla in eksistence, moramo zdaj k temu dodati, da se nam ta nikoli do konca ne posreči, zato nas iz dneva v dan žene naprej, dokler se istovetnost smisla in eksistence ne uresniči tako, kot sem nekoč zapisal v aforizmu, ki pravi:

Smisel / življenja / se toliko časa / skriva / pred nami, / dokler nas / za slovo / ne potreplja / po rami.

Zato je za živega človeka neogibno, da ostaja z njim v izzivalnem in tvornem razkoraku. (*Zahvalni govor pesnika akad. Nika Grafenauerja ob podelitvi Župančičeve nagrade za življenjsko delo 11. junija 2014 na slovesnosti v Kinodvoru.*)

JANJA MAJZELJ

Pismo princesi Janji Majzelj

Kraljevi oproda: Niko Goršič

Nekoč leta 2014 – med devetimi gorami in devetimi vodami v nenavadni deželi, nad katero so se ptice zmrdovale, da je taka kot čisto navadna kokoš, je bil gledališki oder, zbit iz desk, ki naj bi nekaterim pomenil življenje, drugim pa kar ves svet – so živele kar tri kraljice in kar šest princes*, da o kraljih in princih sploh ne govorimo. To je bila čudežna dežela, nekateri tujci so rekli, da celo zelo čudna, kajti na dvoru je mrgolelo vseh mogočih umetnikov. Za izvoz. In med njimi, med tistimi šestimi princesami, je bila ena povsem drugačna. To je bila princesa Janja.

Ko je bila še princeska na ljubljanski Poljanski gimnaziji – je bila že nekaj posebnega. **Neizmerno rada je plesala in plesala, pa četudi v šolski kleti.** In zato ni bila takrat prav nič podobna Pepelki, ki se je, kot vemo, bolj navduševala nad kraljevo dvorano z lestenci. Strokovnjaško sem sedel tam leta 1990 v mračni kleti in se navduševal nad temi zaletavimi mladimi gibalci skupine Betontanc, ki so se z neizmerno uporniško silo prav zares zaletavali v prašne zidove. Institucij? Kot da bi jih hoteli porušiti ali pa sami sebe razbiti ob njih. Bila je takrat generacija, kakršnih ni bilo prav veliko v naši umetnosti. »Šolski« predstavi so rekli *Pesniki brez žepov*. In svoje zgodbe je skupina z Matjažem Pograjcem pripovedovala naprej, tudi potem, ko so nekateri prešli med študente Akademije za gledališče, radio, film in televizijo. Že naslednja njihova gibalna

Janja Majzelj ob vpisu v mestno spominsko knjigo.

zhibanka *Romeo in Julija* je konstituirala njihovo poetiko. Vse v njej mi je bilo všeč. Vse je bilo drugačno, vse v gibanju, v fizičnem uživanju, v predajanju mladostnemu zanosu moči. Njihov gib je bil primaren in poleten. Leteli so po prostoru in prav tako prostor z njimi. Bili so naši prvi astronauti. Govorim v množini, ker je ta skupina vedno vztrajala na kolektivni osnovi. In že z naslednjo predstavo *Za vsako besedo cekin* so dejansko poleteli v vesolje. Tu je bila prva njihova mednarodna nagrada. In potovali in potovali so po mednarodnih festivalih. Gledali so jih kot nenavadne otroke iz neke nove države. To je bilo pomembno obdobje uveljavljanja slovenske državnosti. In v tem »vesolju« niso bili sami. Pred njimi so bili že naši neverjetni postmodernisti, ki so slovensko gledališče dejansko postavili v svet. Med najbolj zaslužnimi pa je bil prav ansambel Slovenskega mladinskega gledališča, ki je te čudake radodarno gostil. Simptomatično je tudi, da so se vsi »betontancarji«, ko so končali študije, vključili prav v ta ansambel. Princeska Janja je v Slovensko mladinsko gledališče prišla leta 1998, ko je po osmih letih prenehala, po še novih gostovanjih in novih predstavah, sodelovanje v Betontancu. Toda princeska tudi potem, ko je bila že princesa, nikoli ni pozabila na ples. To je njena posebnost, njen igralski zaklad. Zanimivo je, da so še kot študentje že leta 1992 dobili Župančičevo nagrado kot skupina. Vsa čast takratni žiriji.

Princeska Janja pa je tudi neizmerno rada pela. To je njena druga posebnost. In s to večino je navdušeno razveseljevala samo sebe kot tudi gledalce in poslušalce – kjerkoli in kadarkoli. Pa naj bo to na mizi gostilne ali na odru, v družbi kolegov ali pred javnostjo. S Fake Orchestra ali Jožijem Šalejem ali pa s kom drugim. Pa naj bo to v obliki šansona, kabareta ali etnoglasbe. Cela kopica nastopov in predstav je bila ... In navdušena publika. Človek se ni mogel nagledati radosti v njenih očeh, ko je pela. Medtem ko je bila v plesnem teatru strašno resna, zbrana in preiščljena, si je v glasbi dala duška čiste »južnoameriške« svobode. Uvijala se je v glasbo, spletala z njo razkošne šopke sreče. To posebnost je znala povezati tudi s plesom. In tako je nastala cela vrsta vseh mogočih njenih umetnij. In spet nagrade.

Toda ustvarjalna zakladnica princeske Janje ne bi bila nič brez njene Pike. Ne toliko njene vloge Pike Nogavičke v neskončni uprizoritvi Slovenskega mladinskega gledališča, s katero je začarala tisoče in tisoče otrok, ampak Pike v njej sami. Kdor je gledal predstavo, ve, da to ni bila samo običajna vloga. To je bila Janja scela in počez. Mogoče še sama ni vedela zanjo. To je bila njena humornost, razposajenost, nabritost, neposrednost, hudomušnost, očarljiva toplina, magnetičnost, iznajdljivost, kreativnost, domišljija in simpatična domišljavost, radoživost, ranljivost, neulovljivost, provokativnost, drznost, komičnost, ekspresivnost, spontanost ... Preprosto – Janja ima odrski šarm. In spet nagrade. Še posebno mi je bila všeč njena zlata ptica, ki me spominja na moje davno novinarstvo pri reviji Mladina in izmišljanje novih nagrad.

In potem je kar naenkrat postala princesa slovenskega odra. Dodajala je vlogam zrelost in poglobljenost in ponekod satiričnost. Ni se reševala s hitrimi rešitvami, zahtevala je od sebe največ, kot je zmogla. Nič ji ni bilo pretežko. In uživala je kot nekoč v petju in premagovala napor kot v plesnem teatru in bila srečna kot v času neugnane Pike. Vloge so si sledile kot na tekočem traku. Na desetine jih je bilo. Veliko najboljših. In še jih bo. Saj ima še veliko časa, stara je kot moja hči, da igralsko paletu še desetletja dopolnjuje in navdušuje novo in novo občinstvo. Igralstvo je prav zaradi tega čudežna poklic: do pozne starosti imaš čas, da lahko narediš še nekaj novega in boljšega ... Le odnehati ne smeš – kar pa ni lahko. Drugi se zato zelo potrudijo. Zanimivo je tudi, da princesa Janja ne dela razlike med velikimi in majhnimi vlogami. Za dokaz naj bo tale naključen izbor: nesrečna Gurianova hči v Koltševem Nickel Stuffu; pa

Ema Kugler se vpisuje v mestno spominsko knjigo.

travestitski Zlodej v Cankarjevem Pohujšanju v dolini Šentflorjanski; predana Marusja v Vampirju Marine Cvetajeve; zaljubljena Elaine Breydenbachova v Straussovi Eni in drugi; pretresljiv sloves od neke ljubezni v Gleju v Janežičevem performansu Ko sem odhajal, sem se spomnil tiste scene; himnična Lili Jurjevna Brik v slikanici Živadnova Supremat – Obredno poslavljanje; neodločna Irina v Treh sestrah Čehova; posrečena performerka v Tauferjevem Drrreamu, strastna Adela v Lorcovi drami Dom Bernarde Albe, frustrirana Mila v uspešnici Fragile po tekstu Štivičičeve kot tudi sanjska deklica v Tauferjevi mednarodni rekorderki Silence Silence Silence ... In še in še. Tudi v Slovenskem mladinskem gledališču, kot že nekdanj z Betontancem, je prepotovala svet. In ponovno so sledile nagrade.

In postala je tudi princesa slovenskega filma. To se je pričakovalo že v njenih drobnih vlogah. Spominjam se je v duhovitem kratkem filmu Braneta Bitenca Good Rockin' Tonight že leta 1992, kjer sem v filmu vozil avto, ko ga v resnici sploh ne. Potem sem jo leta 2004 v Stopovi žiriji nagradil za vlogo Dramaturginje v fellinijevskih Burgerjevih Ruševinah. Zdaj, leta 2014, pa je v filmu Barbare Zemljič Panika postala naša prava filmska zvezda. Primerljiva tudi s holivudskimi princesami. Pričakujem nagrade.

Princesi Janji Majzelj – čestitke s kraljevskega dvora!

*Kraljice: Nataša Barbara Gračner, Polona Juh in Nataša Matjašec-Rošker / Princese: Katarina Stegnar, Pia Zemljič, Janja Majzelj, Nina Ivanišin, Tina Vrbnjak, Nina Rakovec

EMA KUGLER

Izjemna umetnica

Diana Koloini

Ema Kugler je izjemna umetniška osebnost, izjemna v ljubljanskem, slovenskem in tudi v mednarodnem kulturnem prostoru. Filmska in videorežiserka, scenografinja, kostumografinja, avtorica performansov, instalacij in besedil, kompleksna in kompletna umetnica, ki že desetletja ustvarja dela, ki so raznorodna in raznovrstna, obenem pa jih vselej prežema njen izviren avtorski pečat: vsebinsko bogat in kompleksen, kontekstualno (intelektualno in tudi družbeno) domišljen, izrazno silovit in – kar še posebej preseneti in navduši vsakič na novo – estetsko izbrušen, v celoti dovršen. Zlasti s svojimi filmi je ustvarila nekaj del, ki jih ni mogoče označiti drugače kot s pridevnikom: veličastna – gotovo to velja za *Tajgo* (1993 performans in 1996 film), *Phantom* (2003), *Za konec časa* (2009) in *Odmeve časa* (2013). Ta dela so tako veličastna v svoji umetniški in izrazni moči, obenem pa tako velikopotezna v produkcijskem zamahu, da se ob njih samo po sebi postavlja vprašanje: Kako je to sploh mogoče? Zlasti v slovenskem prostoru, prilagojenem majhnosti, skromnosti, finančni revščini in zato tudi pragmatičnosti. Ema Kugler ni samo avtorica, umetnica, temveč tudi svoja lastna menedžerka, organizatorica, »casting director«, scenska slikarka, pa tudi scenska delavka, šivilja, maskerka, kuharica ... umetnica, ki mesece in mesece gara npr. v opuščeni in neogrevani železniški hali, kjer sama izdeluje, vliva, patinira, barva, kdo ve, kaj še vse, scenske in kostumske elemente za filme in performanse, potem mesece in mesece preživi v montažnem

LJUBLJANA, GOSTITELJICA

GENERALNE SKUPŠČINE ICORN 2014

Aina Šmid

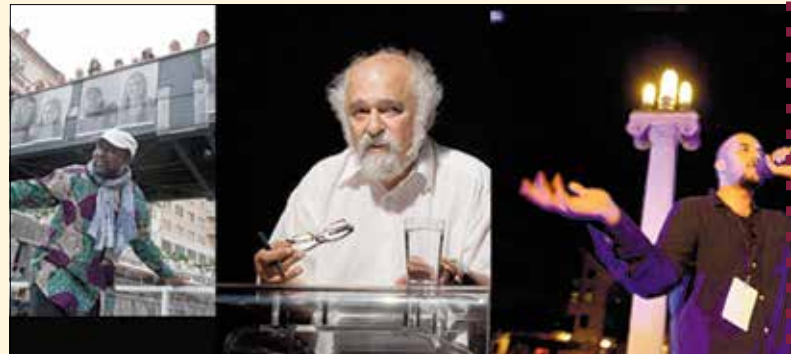

Foto: Miha Fras

Koulsy Lamko (Čad/Mexico City), Ragip Zarakulo (Turčija/Sigtuna), Khaled Harara (Palestina/Gothenburg).

Pred dvajsetimi leti je prišlo na pobudo britansko-indijskega pisatelja Salmana Rushdieja, ki je sam izkusil pritisk preganjanja in izolacije ter Mednarodnega parlamenta pisateljev (IPW), do ustanovitve mednarodne mreže mest, ki nudijo zatočišče pisateljem in borcem za človekove pravice, ogroženim zaradi njihovega ustvarjanja in javnega izražanja mnenj. V ICORN, mrežo mest zatočišč za preganjene pisatelje, je danes vključenih 44 mest iz različnih držav po svetu, od leta 2010, ko je bila Ljubljana nosilka Unescovega naslova svetovna prestolnica knjige, pa se je vanjo vključilo tudi mesto Ljubljana.

Letos je bila Ljubljana tri dni, med 21. in 24. majem, gostiteljica generalne skupščine ICORN. Srečanje 140 udeležencev iz 39 držav, med njimi 37 pisateljev, ki so si lahko na skupščini izmenjali svoje izkušnje in poglede na aktualno problematiko in prihodnost mreže, sta na sprejemu v Mestnem muzeju Ljubljana pozdravila tudi župan Zoran Jankovič in direktor Muzeja in galerij mesta Ljubljane Blaž Peršin. Ljubljana je trenutno zatočišče že tretjemu pisatelju izgnancu, etiopskemu piscu in novinarju Girmi T. Fantayu, ki je bil zaradi groženj in pritiskov pred leti prisiljen zapustiti svojo domovino.

Predstavnike generalne skupščine ICORN so v Lutkovnem gledališču Ljubljana na začetku prvega delovnega dne pozdravili direktor Lutkovnega gledališča Uroš Korenčan, predsednik slovenskega PEN Marjan Strojani in podžupanja Tjaša Ficko, predsednik ICORN-a Peter Ripken pa je uradno odprl letošnjo generalno skupščino.

Poročilo predstavnice mednarodnega odbora PEN pisateljev v zaporu (WiPC) Cathy McCann je predstavilo skrb zbujajoče podatke in opažanja o primerih kršenja svobode izražanja na Kitajskem, v Afganistanu, Pakistanu, Šrilanki, na Bližnjem vzhodu in afriškem rogu, pa tudi v Rusiji, Belorusiji in Ukrajini. Zaradi PEN-ove široke mreže in ugleda je bilo še posebej poudarjeno sodelovanje in povezovanje med obema pisateljskima organizacijama. Z enominutnim molkom pa so se vsi udeleženci ljubljanskega ICORN-a poklonili tudi vsem tistim posameznikom, ki so svoja življenja izgubili za svobodo izražanja. Trenutno gosti mednarodna mreža mest 29 pisateljev, vendar se kaže prav v zadnjem letu dramatičen porast povpraševanja in zahtevkov po možnosti bivanja v enem od pripadajočih mest. Zato so na skupščini v Ljubljani ugotovili, da bi bilo nujno potrebno mrežo mest zatočišč še razširiti in vanjo pritegniti nova mesta, ki bi omogočila začasno rezidenco svojim varovancem. Razlogi za vse večje število prosilcev so predvsem v zaostreni situaciji in vojnih razmerah v Siriji ter seveda v tem, da postaja ICORN vse bolj prepoznavna mreža in možnost za mnoge preganjane ustvarjalce po svetu. Ob tem pa se je razvilo tudi razmišljanje o proučitvi strategij za vse tiste pisatelje, ki se v domovino ne morejo vrniti. Ker je skupščina ICORN potekala ravno v dneh gledališkega festivala Prelet, so se dogodki in udeleženci med sabo prepletli na otvoritveni predstavi režiserja Marka Mlačnika *Pekel je prazen*, ki nastala po besedilih nekaterih avtorjev, vključenih v mrežo ICORN.

Tudi naslednji dan se je skupščina nadaljevala v gledališkem duhu, v sodelovanju s Slovenskim mladinskim gledališčem in njegovimi akterji, ki so pripravili festivalski ogled in druženje udeležencev s predstavo *Preklet naj bo izdajalec domovine* v režiji Oliverja Frlija. Predsednik Peter Ripken je zadnji dan zasedanja predstavil strateški načrt mreže ICORN za obdobje leto 2014–2018, ki naj bi se razširila tako geografsko, v smislu povezovanja z novimi partnerskimi mesti in vključitvijo novih mest zatočišč zlasti zunaj Evrope, kot tudi funkcionalno, z vključevanjem drugih umetniških področij in zvrsti oziroma njihovih nosilcev. O svojih izkušnjah in načrtih so na skupščini spregovorili tudi predstavniki nekaterih novo vključenih mest po svetu iz Chicaga, New Yorka, Milwaukeeja, Pittsburga, Bogote, Južne Afrike, Ženeve in Brazilije. Delovni posvet in izvolitev novega upravnega odbora pa je Generalna skupščina v Ljubljani zaključila s predavanjem uglednega turškega pisatelja in založnika Ragipa Zarakoluja, dolgoletnega borca za svobodo izražanja v Turčiji, ki je od leta 2013 ICORN-ov gost pisatelj v švedskem mestu Sigtuna.

studiju, kjer z neizmerno natančnostjo in estetsko občutljivostjo sestavlja kadre filmov, vmes sama išče, angažira in animira igralce, plesalce, glasbenike, snemalce in druge sodelavce svojih projektov, ki jih nikoli ne bo mogla plačati po profesionalnih standardih ... Pri tem pa vseskozi zvesto zasleduje pglavitno: ustvarjanje umetnine vizionarskih dimenzij.

Ob njenem zadnjem filmu *Odmevi časa* je kritik Denis Valič zapisal: »Emi Kugler bi morali že zdavnaj postaviti spomenik, ne pa da smo ji namenili usodo skoraj popolne spregledanosti in nerazumevanja.« In prav je imel. Docela spregledana njena dela sicer niso. In kako bi tudi bila, če pa so za vsakega estetsko občutljivega gledalca naravnost osupljivo fascinanta. Torej je razumljivo, da je zanje prejela kar nekaj slovenskih in zlasti mednarodnih nagrad; med temi je potrebno omeniti vsaj nagrado zlata ptica (1994) in nagrado Prešernovega sklada (2008), pa dve nagradi Gold Remi na Worldfest v Houstonu (2001 in 2004), nagrado Spirit of Moondance (2004) in Best International Experimentat Feature na festivalu v New Yorku (2009). Tem nagradam navkljub pa je žal še vedno res, da Ema Kugler živi, ustvarja in tudi predstavlja svoja dela na čistem robu, margini slovenske kulturniške produkcije. V zadnjih dveh letih je Ema Kugler ustvarila dva performansa, *Adagio in Mojster in jaz*, oba v opuščeni hali Železniškega muzeja v Ljubljani, in film *Odmevi časa*. Vsa tri dela predstavljajo nadaljevanje in nadgradnjo njenega dosedanjega dela.

Oba zadnja performansa sta na izviren (v slovenskem prostoru gotovo neprimerljiv) način povezala živo izvedbo literarnega besedila (v prvem Fjodor Dostojevski in Daniil Harms, v drugem Ingeborg Bachmann in Ema Kugler), likovno instalacijo, niz bravuroznih nastopov igralcev (Ivan Rupnik, Ivan Peternej, Blaž Šef, Irena Tomažin, Matija Vastl in Romana Šalehar – vredno je omeniti dragocenost posega, s katerim Ema Kugler znane in uveljavljene protagoniste različnih tipov gledališča postavlja v nove kontekste) in pa povsem svojevrsten način srečanja med aktom predstavljanja in gledalci dogodka, ki so v njem postali tudi aktivni soustvarjalci. Ob tem posebno vrednost za življenje mesta Ljubljane predstavlja tudi oživljanje oziroma umetniško naseljevanje opuščene prostora nekdanje železniške hale, ki je v samem središču mesta drugače nedostopen in pravzaprav pozabljen.

Umetnina silovitih dimenzij pa je celovečerni film *Odmevi časa* avtorice Eme Kugler (sama podpisuje scenarij, režijo, montažo slike, scenografijo, kostumografijo in masko). Film je navdihnila skladba *Lontano* Györgya Ligetija. Govori o svobodi, pravzaprav o nemožnosti svobode in pa o mehanizmih moči, ki nam svobodo onemogočajo, in to tako na osebnem, intimnem, kot tudi na političnem, zgodovinskem, ontološkem in metafizičnem nivoju. Kot je zapisala kritičarka Jedrt Jež Furlan: »Ema je ženska, pred katero bi David Lynch brez slabe vesti lahko klečal.« Sama dodajam, da bi pred njo lahko klečal tudi Terrence Malick, ki se ji je nenavadno približal z nekaj milijonov vrednim Drevesom življenja. Do tolikšnih dimenzij fascinantnosti namreč segajo njene filmske podobe, ki so nenavaden spoj s simboliko nabite poezije, impresivnih slikarskih kompozicij in spektakularnosti, kakršno ji lahko zavidajo še holivudski blockbusterji.

Za slovenski in ljubljanski prostor je umetnica Ema Kugler gotovo nenavadna, nestandardna in nekonvencionalna – če je kateremu izmed slovenskih umetnikov mogoče resno pripisati izjemnost, to gotovo velja zanjo. Ema Kugler je nekonvencionalna po načinu svojega dela in še bolj v delih samih. A predvsem je dragocena. Ljubljanski prostor bogati z ustvarjanjem umetnosti, ki je po svoji vrednosti neprecenljiva. S številnimi nagradami, ki so jih njena dela prejela na najbolj prestižnih mednarodnih festivalih avtorskega filma, je mesto Ljubljana kot prostor bogate kreativnosti vpisala na zemljevid najizvirnejših filmskih dogodkov.

METOD PEVEC

Ples na valovih osamljenosti

Prof. Miran Zupanič

»Središče Ljubljane je kot Kurort.« »Aja?« sem se začudil. »Ja, s temi turni, strehami, gradom in reko učinkuje kot ljubko zdraviliško mesto,« mi je na Tromostovju v začetku devetdesetih razlagal nemški poklicni kolega. Ki se je hotel – to se je potem izkazalo – sestati z mano samo zato, da izve, koliko je pri nas najnižji honorar asistentov režije. Presenečen sem rekel znesek, višji, kot so jih asistenti takrat dobivali. Zamalo mi je bilo, da nas ima gospod s severa za manjvredno delovno silo. Pod strehami Kurorta smo se mu v njegovih miselnih krogih morali zdeti kot bolniki, ki komaj čakajo na darežljive obiskovalce. Lahko, da je bila njegova neizprosna diagnoza pravilna, a sem jo takrat teže sprejemal, kot bi jo danes.

VAJE V OBJEMU, ki jih je mojstrsko napisal in režiral Metod Pevec, so film o dveh ljubkih parih sodobnih slehernikov sredi tridesetih, naelektrenih v drobnih predznostih in

Vpis Metoda Pevca v mestno spominsko knjigo.

sladkih grehah, ki izvirajo iz navzkrižne privlačnosti partnerjev, dokler jih ne strezni bolečina prevare. A kratka in plitva je ta bolečina, saj se nemudoma vržejo v načrtovanje novega ciklusa iskanja tiste osebne bližine, ki je med seboj niso več zmožni ustvariti. In je morda niso več zmožni ustvariti z nikomer.

Metod je postavil štiri junake – Leno in Leona ter Tjašo in Uroša – v skrajne lege sočasne omrtvičenosti globljih plasti njihovih doživljajskih zmožnosti ter živega valovanja na površini odnosov. Med tako skrajnimi legami ne more zevati drugo kot neizmerna bivanjska praznina. So junaki kaj več kot lupine te vseobsegajoče praznine?

UČITELJ TANGA: »Plesalec lahko pusti svojo nogo med njenimi nogami. Tu je zelo pomembno, kako se bo odzvala plesalka.«

PLESALKIN GLAS: »Lahko se poigram (*njena noga poboža njegovo*) ali pa sem ustvarjalna.« (*sledi ples, poln naraščajočega erotizma*)

Se je eksistenca junakov skrčila na prodajanje in kupovanje vsega, kar je mogoče spremeniti v porabno dobrino? Od šotorov za poroke na prostem do pravice v imenu ljudstva? So doživljajske zmožnosti sodobnega slehernika do konca prepletene z njegovimi navadami pri kupovanju vsega, kar se dobi za denar? Vključno z bolj ali manj subtilnimi erotičnimi izkušnjami v plesni šoli? Se tu rojevajo pristne strasti in razmerja ali je šola le prodajalna nove kolekcije navideznih medčloveških odnosov?

Film iz simetričnih perspektiv nadrobno izrisuje dinamiko moško-ženskih, moško-moških in žensko-ženskih odnosov ter gledalca suvereno vključuje v njihove čustvene tokove, ne da bi za hip izgubil avtorjevo kritično distanco, ki se udejanja v vseskozi navzočih komičnih plasteh predstave. Te so očitne že v vzporedni postavitvi priprevidnih faz, ko junaki zlagano brezbržno secirajo trenutno stanje odnosov in hkrati skrivajo prava čustva. Ali pa jih izpovedujejo tako hipno in nezadržano, da jim ni čisto verjeti. Žalosten film o usojenosti za prevaro, izdajo, o človekovi določenosti za povzročanje bolečin bližnjim sredi rajsko lepega sveta, kot se riše skozi skrbno izbrana in obdelana prizorišča (scenograf Dušan Milavec), kostume (Katja Hrobat), masko (Gabrijela Fleischman), se h gledalcu pretaka skozi oko snemalca Axla Schneppta in izčisti v montaži Janeza Briclja. Zvočno raven filma so prepričljivo zgradili snemalec zvoka Gašper Loborec, glasbeniki Jure Tori, Laren Polič Zdravič in Andrej Guček ter oblikovalca zvoka Robert Sršen in Julij Zornik. Harmonično zlivanje prispevkov avtorske ekipe priča, kako dobro je režiser – ob podpori stalnega producenta Daneta Hočevčarja – opravil svoje delo. Tako kot s strukturo zgodbe in dialogom prepričljivo izriše bivanjske položaje junakov, zastavi ravni njihovega in gledalčevega čustvovanja ter jih vseskozi filigransko uravnava, tako suveren je tudi v usmerjanju ustvarjalnih stremljenj avtorskega kolektiva k skupnim izpovednim ciljem. Tudi to je naloga režiserja. Ustvarjati okolje, v katerem dobi vsak soustvarjalec priložnost, da se polno izrazi in s svojim prispevkom gradi kompleksno celoto filmske predstave.

Najbolj viden in delujoč element te predstave so igralci, ki so sijajno opravili svoje naloge, saj so junake oživili s skrbnim razbiranjem njihovih doživljajskih dimenzij, s pravo mero izrazne prepričljivosti in smislom za prefinjen humor. Pia Zemljič, Jana Zupanič, Uroš Fürst in Primož Pirnat so z redko videno sproščenostjo, ki ni v ničemer načelnaja prezence njihovih igr, neizprosno secirali dinamiko izvotljenih odnosov štirih srednjeevropskih slehernikov. Dveh samcev in dveh samic. Ki si na vso moč prizadevajo izstopiti iz svojih izpraznjenih svetov in poskušajo skozi nova razmerja vstopiti v svetove polnega bivanja. A kamorkoli se namenijo, so sami sebi tista ovira, čez katero v te svetove ne morejo nikoli zares vstopiti, saj seštevanje praznin ne more prinesiti drugega kot nove praznine.

Ne morem se znebiti vtisa, da je Ljubljana v tem filmu res tisti Kurort, o katerem je govoril izkušeni kolega, in da so njeni bolniki v tem ljubkem videzu raja obsojeni na večno iskanje ljubezni, iskrenosti in smisla.

Evropska zdravnica leta 2013

Foto: Mateja Prinčič

Doc. dr. Antonija Poplas Susič, evropska zdravnica leta 2013.

Wonca Europe, vseevropsko združenje zdravnikov družinske medicine, od leta 2006 podeljuje laskav naslov evropski zdravnik leta tistim zdravnikom, ki po presoji strokovne mednarodne komisije prispevajo k zdravju posameznika in skupnosti s pomočjo lastnih prispevkov k zdravstveni oskrbi ter medicinski stroki. Nagrada je namenjena promociji globalnega razvoja družinske medicine, povezovanja in partnerstva. Naslov je prvič prišel v roke Slovenki – doc. dr. Antoniji Poplas Susič, zdravnici družinske medicine s 25 let izkušenj dela v družinski medicini in z več kot 15 let izkušenj učiteljice v družinski medicini. Trenutno je dr. Poplas Susičeva strokovna direktorica Zdravstvenega doma Ljubljana. S svojim delom se je doc. dr. Antonija Poplas Susič uvrstila v izbor svetovnega zdravnika leta, ki bo razglašen leta 2016 na konferenci Wonca World v Riu de Janeiru.

Foto: Nik Rovnan

Evropski zdravnici leta 2013 doc. dr. Antoniji Poplas Susič, strokovni direktorici Zdravstvenega doma Ljubljana, so stanovski kolegi in Mestna občina Ljubljana 22. maja 2014 pripravili slovesen sprejem na Ljubljanskem gradu.

Mateja Prinčič

Najprej iskrene čestitke za prejem tega veličastnega naslova. Kaj vam osebno nagrada pomeni?

Nagrada mi pomeni res nagrado, kot je poimenovana. Dober občutek je.

Kakšen pomen ima nagrada za Zdravstveni dom Ljubljana in slovensko medicinsko stroko nasploh?

Prav gotovo je to veliko priznanje za Slovenijo, ki obenem pomeni nekakšno potrditev za opravljeno delo na področju družinske medicine. Zdravstveni dom Ljubljana je v nekem smislu Slovenija v malem in tudi nam pomeni priznanje za naš doprinos k projektu. Moram poudariti, da je za nagrado zaslužna ne le ekipa strokovnjakov z akademskega in kliničnega nivoja, ampak tudi z ekonomskega in političnega področja. S skupino smo ves čas tesno sodelovali in s skupno pomočjo nam je uspelo ustvariti primerno okolje za uspešno implementacijo tega projekta v prakso.

Naziv vam je prinesel tudi projekt referenčnih ambulant družinske medicine. To je ne le v Sloveniji, ampak tudi drugod po Evropi nadgrajen pristop k obravnavi bolnikov na primarni ravni zdravstvenega varstva.

Kriterijev za prejem naslova je več; prvi je seveda delovanje v stroki družinske medicine, pomembna pa so še udeleževanja na znanstvenoraziskovalni in akademski ravni ter objavljanje v strokovnih publikacijah. Pomembno je tudi, da si neko novost za boljše zdravje ljudi prinesel v širše okolje oziroma na nacionalno raven.

V čem je pravzaprav smisel referenčnih ambulant?

Zdravnik zdravi, diplomirana medicinska sestra pa izvaja ukrepe vodenja stabilnega kroničnega bolnika in preventivno presejanje ter zdravstveno vzgojo. Velikokrat se zdaj bolniki, ki so se prej večinoma oglašali le po recept, želijo oglasiti k diplomirani medicinski sestri, zdravniku pa to prinese nekaj več časa za težje bolnike in akutno obolenje. Po domače povedano – referenčne ambulante za prebivalca pomenijo večjo dostopnost do zdravstvene oskrbe in opolnomočenje bolnika.

Trenutno po Sloveniji deluje 352 tovrstnih ambulant, do konca leta pa jih bo 434, kar pomeni skoraj polovico vseh ambulant po Sloveniji. Želja ministrstva je, da bi vse ambulante družinske medicine v Sloveniji postale referenčne ambulante.

Kako je z referenčnimi ambulanti drugod po svetu?

V tujini ne poznam prakse, da bi imeli referenčne ambulante, kakršne so pri nas. Zdravstveni timi delujejo po podobnem, ne pa enakem načelu. Da je preventiva in obvladovanje kroničnih nenalezljivih bolezni pomembno, je znano dejstvo. Vsaka država si določi neki svoj sistem dela, ki ga potem izvaja.

Kako se slovenski model razlikuje od tujih?

Velik korak naprej smo naredili pri obravnavi kroničnih bolnikov, kjer smo se o poteh obravnave in ukrepanja dogovorili s specialisti na sekundarni ravni. Bolnik je pri njih in pri nas obravnavan enako do tiste stopnje, ko mi nimamo več možnosti in bolnika napotimo naprej. Področje smo temeljito preučili, upoštevali smo zmožnosti oddaljenih krajev po Sloveniji glede izvedljivosti predlaganih ukrepov in pripravili temeljite in zelo dorečene protokole za obravnavo teh kroničnih bolnikov, po čemer se razlikujemo od drugih držav. Model se dobro obnese tudi recimo v oddaljenih alpskih krajih, Prekmurju in še kje drugje. Naše ugotovitve kažejo, da so potrebe po tem velike in da so kadri dobro usposobljeni. Diplomirane medicinske sestre se v ta namen dodatno izobražujejo.

Kakšni so strokovni cilji Zdravstvenega doma Ljubljana v prihodnje?

Cilj je vsekakor postati vodilna ustanova na osnovni ravni v Sloveniji, kar zadeva razvojnost. Graditi želimo na odnosih med nami, da bodo tudi naši zaposleni zadovoljni, kajti le če vlagamo v ljudi, lahko skupaj hodimo naprej. Če niso zadovoljni, ni mogoče dosegati dobrih rezultatov. To pa ni edini cilj: zgraditi želimo simulacijski center, kjer si bodo lahko obiskovalci in profesionalni kader dograjevali svoje znanje na konkretnih primerih v praksi. Prav tako želimo vnašati v naše delo nove vsebine, ki izboljšujejo ukrepanje za bolnika (npr. klinični farmaceut) in nadgrajevati sodelovanje z različnimi zunanji institucijami.

Kako bo simulacijski center v pomoč bolnikom?

Tak primer je npr. občutenje posledic kajenja. Vsi vemo, da pljuča zaradi kajenja postanejo temna, ampak se nam ob pogledu na fotografijo vse skupaj zdi plastično, nerealno. V simulacijskem centru si bomo na obraz nadeli masko, s pomočjo katere bomo občutili/simulirali težave pri dihanju in tako na lastni koži doživeli, kako se bodo po določenih letih obnašala naša dihalna.

ČASTNI MEŠČAN JURIJ GUSTINČIČ

(30. avgust 1922–7. junij 2014)

Jurij Gustinčič je bil kot sin Dragutina Gustinčiča, enega ustanoviteljev komunističnega gibanja na Slovenskem, in matere Anice Lokar iz Vipave, potegnjen v vrtnec zgodovinskega dogajanja že kot otrok. Rojen je bil 30. avgusta 1922 v Trstu, otroštvo je preživel na Dunaju in v Ljubljani, leta 1932 pa se je družina preselila v Moskvo, kjer je obiskoval nemško gimnazijo, saj je bil oče prepričan, da bo v Nemčiji kmalu izbruhnila revolucija.

V novinarskem poklicu je deloval več kot sedemdeset let. Po napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo leta 1941 je kot študent zgodovine in navdušen antifašist najprej hotel oditi na fronto, a ker ni bil sovjetski državljan, so ga poslali nazaj in zaposlil se je na moskovskem radiu v uredništvu slovenskih oddaj. V letih 1942–1943 je bil urednik slovenskih oddaj na radiu Tbilisi. Leta 1944 je vstopil v jugoslovansko brigado, ki se je iz Sovjetske zveze prek Romunije napotila v Jugoslavijo in se tam pridružila jugoslovanski narodnoosvobodilni vojski. Po vojni je bil državni uradnik, zaradi znanja jezikov je delal kot tolmač, kmalu pa je postal novinar jugoslovanskega časopisa Politika. Njegovo poročanje in komentiranje je zaznamoval vrhunski profesionalizem, široka in vsestranska izobrazba ter svetovljanstvo. Bil je legendarna osebnost ne samo slovenskega, ampak tudi jugoslovanskega novinarstva.

Kot novinar je zagovarjal stališče, da je vse, kar človek hoče in mora povedati, mogoče javno povedati v vsakršnih okoliščinah, ne da bi se smel izgovarjati na cenzuro. V kolumni iz Mladine, ki jo je postavil na začetek svoje knjige Nismo angeli, je zapisal: »Pozneje sem se prepričal, da je ni cenzure, ne glede na režim, ki bi lahko onemogočila, da se napiše, kar se hoče, četudi oblast in uredniki in ideologija temu nasprotujejo. Novinar se mora samo vprašati, kako to narediti – in ostati živ.«

Jurij Gustinčič je posebej plemenitost novinarskega poklica, ker v svojih intelektualnih izhodiščih ni bil »samo« novinar, ampak so bila njegova zanimanja zastavljena mnogo širše. Menil je, da ni večje razlike, kot je razlika med novinarstvom in literaturo, in dodal, da je literaturi in novinarstvu »skupna samo uporaba besed«. Pa vendar mu je ta distinkcija omogočala, da je v svojih besedilih najjasneje izpričeval svojo ljubezen do umetnosti, svoje neizmerno spoštovanje umetnosti. Zavedal pa se je tudi pomena tišine za vsako resnično govorjenje in pisanje, ko je v eni svojih kolumn v Mladini napisal: »Bil bi skrajni čas, da začnemo razmišljati o tem, kdaj govoriti, kako in koliko. Da se tudi posvetimo veliki umetnosti jedrnatosti, če že ne molčanja. Umetnosti molka.«

Jurij Gustinčič je postal častni meščan Ljubljane na mestni praznik osvoboditve Ljubljane 9. maja 2013.

Jurij Gustinčič: »Do konca kar sem bil na začetku. Bil

Aina Šmid

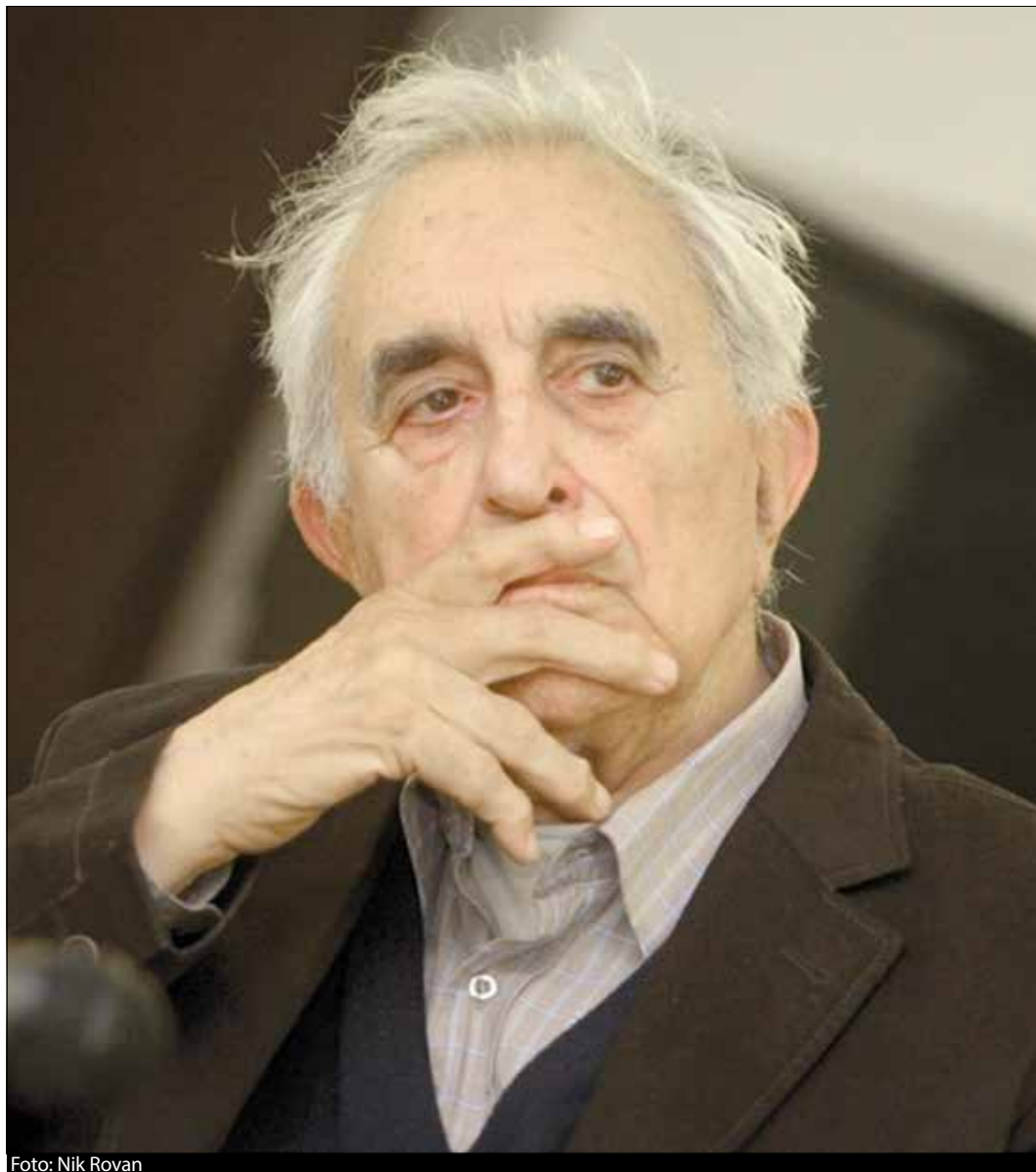

Foto: Nik Rovani

Častni meščan Ljubljane Jurij Gustinčič na okrogli mizi Društva general Maister 29. oktobra 2013 v Mestni hiši.

V spomin na častnega meščana Jurija Gustinčiča objavljamo njegovo razmišljanje na lanski jesenski okrogli mizi Društva general Maister Ljubljana v Mestni hiši.

V pogovoru s predsednikom društva, novinarskim kolegom Aleksom Štakulom so njegove pronicljive, včasih z blago ironijo in humorjem pospremljene besede izzvenele kot neverjetno svež, moder in pomirjujoč jezik nekoga, ki se je že naposlušal norosti in nesmislov ponorelega sveta. Velik svetovljan in erudit, ki je služboval na različnih koncih sveta in se je moral slovenščine na stara leta ponovno priučiti, sin primorskih staršev, ki je razumel patriotizem na svoj poseben, nekonvencionalen način, in vseskozi oster duh, kronist časa in zgodovine, ki jo hočejo novi časi marsikdaj izbrisati in povedati na novo. Tema okrogle mize je bila domoljubje, odnos do doma in domovine. Kot je povedal župan Zoran Jankovič v pozdravnem nagovoru, je imela komisija pri izbiri častnega meščana posebno srečno roko, saj so meščani Jurija Gustinčiča zaradi njegovega dela in življenja z velikim spoštovanjem prepoznali za velikega človeka, ki je s svojimi pogledi in delovanjem oblikoval duh časa.

Življenja sem ostal tisto, sem otrok primorskih Slovencev.«

Slovenski jezik in slovenske knjige – vez z domovino iz daljave

Kot je povedal Jurij Gustinčič, je preživel v Ljubljani le zgodnja otroška leta, ko je hodil v šolo na Ledini, a se je pri enajstih letih z družino iz mirne meščanske Ljubljane preselil v tedanjo Sovjetsko zvezo, kar je v tridesetih letih prejšnjega stoletja pomenilo »začetek in konec življenja«, kot se je izrazil. Slovenija je bila zanje zelo daleč. Njihov dom, ki je premogel le eno sobo s skupno kuhinjo za vseh trideset stanovalcev, je bila pravzaprav Slovenija v eni sami sobici. Znotraj težke kulise porevolucijske Moskve tridesetih let je še veliko močnejše občutil povezanost z domovino, verjetno veliko bolj, kot če bi ostal v Ljubljani. In ta občutek je ostal v njem vse življenje. Po Moskvi je prišel Beograd, po Beogradu London, po Londonu spet Beograd in nato New York. »In šele zdaj, na stara leta sem spet in zares Ljubljčan. Kljub vsemu pa sem ves čas čutil veliko navezanost, k čemur je, mislim, največ prispevala moja mati Primorka, ker je govorila z mano slovensko in obujala spomine na Vipavsko dolino, od koder je bila doma, pa tudi zato, ker me je učila prebirati slovenske knjige. Ko smo se selili v Rusijo, nismo imeli več kot en kovček na vsakega, pa še v tem ni bilo veliko stvari. Obleka in par čevljev, a zraven so bili tudi zbrani spisi Ivana Cankarja. Tako sem v Moskvi v naslednjih letih, kjer sem sprva obiskoval nemško in nato rusko šolo, prebiral Hišo Marije Pomočnice, Krpanovo kobilu, ki jo imam še danes posebno rad, in še nekatere druge Cankarjeve umetnine. Mislim, da me je to privezalo na Slovenijo za vse življenje.«

Kot je povedal, se je njegovo življenje potem odvijalo drugod, a niti za trenutek ni bil v nevarnosti, da bi postal Rus, Anglež ali Američan, tudi ne Srb, čeprav mu je srbski narod zelo drag, saj je tam ustvaril svojo novinarsko kariero in se moral zelo dobro naučiti jezika, v katerem je pisal. »A kljub vsemu sem ostal to, kar sem bil po rojstvu. Nekdo je hotel, da bi napisal spomine, a jih ne bom.« Nič ni moglo preglasiti tistega, kar mu je bilo položeno na samem začetku življenja.

»Bil sem otrok primorskih Slovencev«

»Težave s slovenščino pa sem imel šele pozneje, ko sem začel pisati za Mladino. Moral sem se na novo privaditi jeziku, ki sem ga sicer poznal, a ne dovolj natančno. Kljub vsemu, kar sem doživel, je ostalo v meni nekaj slovenskega. Vendar ne bom s posebnim veseljem uporabljal besede domoljubje, besede, ki je sicer uradna in je nekaj, česar se morajo danes otroci v šolah učiti skoraj kot predmet. V njej pa je tudi nekaj malenkostnega, nekaj, kar ne zajema bistva. Bistvo pripadnosti nekomu je, da ga čutiš in da ga razumeš.«

Življenje ga je pripeljalo na različne konce sveta, a v vsaki deželi in narodu je čutil neko pripadnost do okolja, v katerem je delal in živel. O svojem delu, selitvah in svetovljanstvu se je izrazil takole: »Moje življenje je bilo takšno, da bi lahko od mene pričakovali vse kaj drugega kot pa domoljubje.« Povsod in z vsemi narodi, kjer je preživel del svojega življenja, in teh ni bilo malo, se je počutil dobro, z nekaterimi bolj, z drugimi manj.

»Domoljubje je velika reč. Vedno se čudim, da sem do konca življenja, in zdaj sem na koncu, če to hočem ali ne, ostal tisto, kar sem bil na začetku. Bil sem otrok primorskih Slovencev.« Ko je predlanskim v Cankarjevem domu spremljal nastop Tržaškega pevskega zbora, je v trenutku, ko ga je zaslišal, začutil, da gre za nek poseben temperament, za posebno občutenje. »Ko sem jih slišal v tistem trenutku, star devetdeset let, sem si rekel. Jurij,

to si bil in to si ostal. Bodi vesel, da je tako, ker po svetu hodijo milijoni ljudi, ki ne vedo, kam in komu pripadajo. To so milijoni nesrečnežev, jaz pa nisem nesrečen.«

»Ne smemo pozabiti svoje zgodovine.

To je psihološka, ne le politična napaka«

In kako kot izvrsten novinar iz današnje perspektive vidi vlogo Tita kot državnika in karizmatične osebnosti, ki je krojila pomemben del naše zgodovine, tudi na šahovnici svetovnega dogajanja? Gustinčič je menil, da je bilo to veliko obdobje, a ljudje marsikaj pozabljajo. To, da smo se uprli Stalinu, je bil svetovni dogodek, ki ga je že spremljal kot novinar beograjskega časopisa. Spominjal se je, da so tedaj v Beograd pridrvele trume novinarjev in nejeverno spraševale, kako je to mogoče. Zahodnjakom je bilo v tistih časih nepojmljivo, da bi se nekdo uprl Stalinu, Jugoslavija pa je bila takrat zagotovo prva tema svetovne politike. Šlo je za zgodovinski trenutek, ki ga je vodil Tito. Ko je devetdesetleten opazoval odnos ljudi do naše zgodovine pred osamosvojitvijo, je opazil, s kakšno lahkoto zavračamo vse, kar je bilo pred tem. »Zgodovine se ne sme zavreči kar tako. Naša zgodovina je bila zanimiva in na trenutke kar dramatična ...« Opazil je, da gredo tudi naše šolske knjige z neverjetno lahkoto mimo druge svetovne vojne in partizanov, leta 1948 itd. »To so resne napake. Da bi se počutili normalno in verjeli, da lahko napravimo to, kar moramo napraviti, ne smemo pozabiti svoje zgodovine. V tem vprašanju se močno razlikujem od velikega dela našega javnega mnenja, časopisov, radia in televizije, ki tiste čase najraje samo ošvrknejo. To je psihološka, ne le politična napaka, ki ni dobra za vzgojo novih pokolenj na tem področju.«

»Naučil sem se pisati med vrsticami«

Na iztočnico, da je videti, da smo po dvajsetih letih od osamosvojitve porabili ves kapital, ki smo ga ustvarili v nekdanji skupni državi, vključno z znanjem in dragocenimi izkušnjami, in da danes ne vemo, kaj bi počeli s svojo državo, je Gustinčič razmišljal, da so morda le nekateri vodilni politiki tisti, ki ne vedo, kaj početi z državo. »Veliko smo naredili tudi pred osamosvojitvijo. Poglejte samo Ljubljano! Cankarjev dom, Klinični center, raziskovalni inštituti, ki jih je začel že po drugi svetovni vojni ustanavljati Kidrič, Gorenje in cela vrsta drugih podjetij, ali ni vse to naše bogastvo? ... Zato je smešno govoriti, da je bilo v tistih časih vse narobe. Nekatere stvari so bile napačne in jaz kot novinar sem to še posebej občutil.« Tako se je že pri beograjski Politiki moral naučiti, kako povedati nekaj, kar ni bilo popolnoma sprejemljivo.

In kateri dogodki v njegovi novinarski karieri so bili zanj najbolj zanimivi, najbolj dramatični? Zagotovo sodi med takšne dogodke praška pomlad leta 1968, ki je ne bo nikoli pozabil, je povedal Gustinčič. Ali pa čas afere Watergate v Ameriki, ki je bil izjemno živahno obdobje. Doživeti to, da Amerika udari po mizi in prisili predsednika sicer zelo organizirane države, da mora odstopiti, je bil zagotovo drugi ključni dogodek njegove novinarske kariere, ki se ga je spominjal z veseljem.

Poslušati ga v živo je bilo enako dobro kot brati ga v časopisu ali gledati po televiziji. Odličen, kritičen in dostojanstven, vedno s šarmom nekoga, ki je nad vsakdanjostjo in malenkostnostjo minljive politike in njenih akterjev. Jurij Gustinčič, častni meščan Ljubljane. Ljubljčan, ki se je šele na stara leta lahko sprehajal po svojem mestu in se srečeval s prijatelji in kolegi v lokalu s simboličnim imenom Vesolje.

JURIJU GUSTINČIČU V SLOVO

Ali Žerdin

Ko berem stare članke Jurija Gustinčiča, častnega meščana Ljubljane, hkrati slišim, kako govori. Predstavljam si njegove poudarke, stavke, ki so povedni in v katerih so hkrati skrita vprašanja. Jasno ga slišim. Ko berem stare kolumne, ga hkrati vidim, kako se za delček sekunde nasmehne, kako za trenutek zaskrbljeno dvigne obrvi. Ko berem zapisano besedo, hkrati med vrsticami vidim neizpisano sporočilo. Jurij Gustinčič je zelo jasno povedal, kaj si o nečem misli. Kakšno je njegovo stališče. A med vrsticami je povedal tudi, da ni povsem prepričan, da ima prav. Distanca je bila zanj najvišja moralna kategorija. Tudi distanca do samega sebe.

Jurij Gustinčič je bil Ljubljčan. Lahko bi bil karkoli. Lahko bi bil Londončan, Newyorčan, Beograjčan, Moskovčan. Nekoč zdavnaj bi se lahko odločil, da ostane v Tbilisiju, kjer je kot radijski novinar, ki je poročal v slovenskem jeziku, delal med drugo svetovno vojno. A odločil se je za Ljubljano.

Svetovljan je zadnja tri desetletja živel v Ljubljani. Tako se je odločil. S častnim meščanom Jurijem Gustinčičev smo si delili prostore ulic, koncertnih dvoran, kavarn, uredništev. Nekoč zdavnaj, ko je morala njegova družina zapustiti Trst, se je kot otrok v Ljubljani šolal. Potem je pol stoletja živel med velikimi mesti sveta. V veselje nam je bilo, da smo si z Jurijem Gustinčičem delili prostore tega mesta.

Dveh stvari res ni maral. Ni maral stopnic. Manj stopnic, bi rekel pesnik. In ni maral neizpodbitnih resnic. Stopnice je premagoval z zbranostjo. Neizpodbitne resnice je premagoval z vprašanji. Kratkimi, enostavnimi, učinkovitimi. Neizpodbitne resnice je premagoval z znanjem, izkušnjami, lastnim premislekom. Premagoval jih je z odprtostjo duha. In z vsem, kar iz slehernika naredi velikega človeka.

V zadnji kolumni, ki jo je napisal za Mladino, je zapisal tudi stavek »Odšli boste.« Vsi bomo odšli. Zveni kot neizpodbitna resnica. A ko preberem stavek »Odšli boste«, se mi zdi, kot da Jurija Gustinčiča slišim. Vidim, kako za trenutek zaskrbljeno dvigne obrvi. In se za drobec sekunde hudomušno nasmehne.

Slava njegovemu spominu.

(Govor novinarja Alija Žerdina na žalni seji Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana 10. junija 2014.)

Novi mestni

Foto: Nik Rovan

Mestna občina Ljubljana je 27. maja Mestnemu društvu gluhih Ljubljana (MDGL) brezplačno dodelila poslovne prostore na Cankarjevi 9.

Od leta 2006 pa do danes je Ljubljana doživela temeljito preobrazbo. Pridobila je 40.000 hektarov novih zelenih površin, 2000 novih dreves, zaprto in pretlakovano mestno središče, prenovljena nabrežja in nove mostove, prenovljene mestne trge z razsežnim Kongresnim trgom na čelu, ki se mu bo jeseni pridružil še osrednji mestni in državniški Trg republike, vrsto prenovljenih pročelij, posebej tudi na reprezentativni Slovenski cesti, nove kulturne četrti, ki prevzemajo pobudo ne le za kulturno dogajanje, ampak tudi za izvirno hortikulturno urejenost svojega ožjega okolja. Čeprav je v ospredju urejanja stari in širši center mesta s historično arhitekturo, ki po svojem statusu predstavlja državno središče, pa se nove urbanistične ureditve, za katere vse bolj prevzemajo pobude in skrb tudi prebivalci sami, enakomerno širijo tudi v posamezne četrtne skupnosti. Tako se vse bolj udejanja misel prvega mestnega urbanista podžupana prof. Janeza Koželja, da je nove ureditve nastajajo z namenom, da prebivalci mesto posvojimo in tudi sami prevzamemo skrb zanj.

Novi poslovni prostori Mestnega društva gluhih Ljubljana

Mestna občina Ljubljana je 27. maja Mestnemu društvu gluhih Ljubljana (MDGL) brezplačno dodelila poslovne prostore na Cankarjevi 9. Društvo, ki je prostovoljna neprofitna organizacija in deluje že od leta 1998 – lani je praznovalo 15. obletnico delovanja –, ima zdaj primerne pogoje za svoje delovanje. V društvu za gluhe, naglušne, gluhoslepe in osebe s polževim vsadkom izvajajo posebne socialne programe, ki jih sami soustvarjajo. Programi so iz leta v leto bolj izpopolnjeni in kvalitetnejši. Posebne socialne programe potrebujejo osebe z okvaro sluha predvsem pri premagovanju komunikacijskih ovir. Društvu vseskozi pomaga prek javnih razpisov tudi Mestna občina Ljubljana.

Foto: Dunja Wedam

Štiri ljubljanske ulice in en trg – Beethovnova, Igriška in Slomškova ulica, Rimska cesta in Gornji trg – enega parkirnega mesta. Žepni parki lahko s svojim zelenjem deloma razbremenijo velik toplotni

Nov prizidek Vrtca Šentvid, Enote Mravljincek

Župan Zoran Jankovič je 28. maja odprl nov prizidek Vrtca Šentvid, Enote Mravljincek, na Martinovi pot 16 na Brodu. S to naložbo so zagotovljena manjkajoča mesta za otroke na območju šolskih okolišev, ki jih z vidika predšolske vzgoje pokriva Vrtec Šentvid, skrajšanje prevoznih razdalj do vrtca sedanjim uporabnikom, ki morajo voziti otroke v bolj oddaljene vrte, ter izboljšanje kvalitete bivanja na območju vrtca. Dela so se začela konec maja 2013, gradbeno dovoljenje je bilo izdano 30. aprila 2014. Gradbeno-obrtniška dela znašajo 1,8 mio evra, vrednost notranje opreme je 214.000 evrov, inženiringa 135.000 evrov, skupaj 2,149.000 evrov z DDV.

Foto: Nik Rovan

Župan Zoran Jankovič je 28. maja odprl nov prizidek Vrtca Šentvid, Enote Mravljincek, na Martinovi pot 16 na Brodu. S to naložbo so zagotovljena manjkajoča mesta za otroke na območju šolskih okolišev, skrajšanje prevoznih razdalj do vrtca sedanjim uporabnikom in izboljšanje kvalitete bivanja na območju vrtca.

prostori

so bogatejši začasne mestne parke, imenovane žepni parki. Vsak izmed njih zaseda površino učinek na strnjeno pozidanem območju mestnega središča.

Pet novih žepnih parkov

Štiri ljubljanske ulice in en trg so bogatejši začasne mestne parke, imenovane žepni parki. Vsak izmed njih zaseda površino enega parkirnega mesta, opremljeni pa so po konceptu ponovne uporabe. Zanje bodo skrbeli lokalni prebivalci in trgovci. Žepni parki so namenjeni posedanju in druženju na prostorih, ki so jih do zdaj zasedali avtomobili. Mestna občina Ljubljana želi skupaj z društvom prostoRož s tem projektom pozvati meščane k novemu dojamaju javnega prostora in širjenju ideje 3R: Reduce, Reuse, Recycle (zmanjšati, ponovno uporabiti, reciklirati). Pri postavitvi žepnih parkov so uporabljeni tudi materiali in oprema, ki so že služili različnim namenom. Začasni mestni parki so postavljeni na **Beethovnovi**, **Igriški** in **Slomškovi ulici** ter na **Rimski cesti** in na **Gornjem trgu**. Žepni parki predstavljajo dolgoročen projekt kultivacije javnih površin, s katerim želi Mestna občina Ljubljana razviti metodo ubjanja in urejanja degradiranih prostorov v urbanem središču mesta. Žepni parki lahko s svojim zelenjem deloma razbremenijo velik toplotni učinek na strnjeno pozidanem območju mestnega središča. Stroški za ureditev so znašali približno 21 tisoč evrov.

Odprta čajnica Primula v Botaničnem vrtu

4. junija 2014 je župan Zoran Janković v Botaničnem vrtu Univerze v Ljubljani slovesno odprl novo čajnico Primula. Čajnico je v želji, da bi obogatili ponudbo Botaničnega vrta in

Foto: Nik Rovani

Od 4. junija 2014 je v Botaničnem vrtu Univerze v Ljubljani odprta nova čajnica Primula, ki jo je zasnoval Turizem Ljubljana v sodelovanju z Biotehniško fakulteto, Botaničnim vrtom in Biotehničkim izobraževalnim centrom (BIC). V čajnici so na voljo topli in hladni napitki, slaščice in prigrizki. V okviru obstoječe ureditve poti in zelenih površin je urejen poletni vrt z mizami, ki lahko sprejme do 35 gostov.

vanj pritegnili še večje število ljudi, zasnoval Turizem Ljubljana v sodelovanju z Biotehniško fakulteto, Botaničnim vrtom in Biotehničkim izobraževalnim centrom (BIC). V čajnici se bodo obiskovalci lahko okrepčali s toplimi in hladnimi napitki ter slaščicami in prigrizki. Na vrtu je v okviru obstoječe ureditve poti in zelenih površin urejen poletni vrt z mizami, ki bo lahko sprejel do 35 gostov. V hladnejšem vremenu bo postrežba v notranjosti, kjer bodo obiskovalcem na voljo informacije o zgodovini vrta in rastlinah, revije ter knjige, občasno pa bodo potekale tudi razstave slik.

Nova parkovna ureditev na Barju

Župan Zoran Janković je 17. junija 2014 ob južni ljubljanski obvoznici pri izvozu Ljubljana Center odprl novo parkovno ureditev, ki je bila urejena v sklopu projekta Povezava mesta s Krajinskim parkom Ljubljansko barje. Projekt je bil zasnovan v okviru serije razstav VIZIJE SO Društva arhitektov Ljubljana, namen pa je povezati mesto s Krajinskim parkom Ljubljansko barje v osi S–J in območje, ki je bilo neurejeno in celo degradirano, očistiti, ozeleniti ter z nekaj urbane opreme spremeniti v rekreativno površino. Idejna rešitev prostor z investicijsko nezahtevnimi potezami namenja javnosti in meščanom omogoča dostop do edinstvenega naravnega okolja za preživljanje prostega časa. V okviru urejanja tega območja je bilo odstranjenih 300 ton gradbenih odpadkov, 15 ton azbestnih odpadkov ter velika količina pnevmatik in drugih komunalnih odpadkov; odstranjena je bila tudi neavtohtona vegetacija, obrezana so bila drevesa po žledu ter živa meja. V nadaljnjo predelavo je bilo odpeljanih 150 m³ biomase. Odstranili so tujerodne rastlinske vrste in objekte, obstoječe betonske plošče pa ohranili za prostore za piknike. Opravljeno je tudi globinsko mulčenje dela območja (11.000 m²) in površinsko mulčenje travnika (24.000 m²). V sklopu ureditve parkovne površine so zasadili 90 dreves, zatravili območje, kjer je bila zaradi posegov uničena travnata površina, nasuli pesek na obstoječi poti, uredili pešpoti s sekanci že na območju KP Ljubljansko barje, postavili premostitveni mostiček čez kanal na vhodu v KP Ljubljansko barje, postavili zaščitno ograjo na vhodnem mostu, namestili informativne table ter postavili urbano opremo (klopi, igrišče za otroke ...). - Skupni strošek projekta je znašal okoli 250.000 evrov.

Cestna povezava od Ceste na Vrhovce do Ceste na Brdo

Župan je 17. junija odprl tudi novo povezovalno cesto od Ceste na Brdo do Ceste na Vrhovce s priključkom na ulico Vrhovci c. X. Cesta je zgrajena na osnovi pogodbe, ki sta jo leta 2008 sklenila Mestna občina Ljubljana in Stanovanjski sklad RS za priključitev objektov prihodnje stanovanjske soseske Brdo (Zeleni gaj) na omrežje javne cestne in komunalne infrastrukture. Zgrajena je nova dvopasovna cestna povezava od priključka s Cesto na Vrhovce do priključka s Cesto na Brdo z dvostranskima hodnikoma za pešce in kolesarje ter zelenicama v dolžini 680 m in dvopasovni podaljšek obstoječe ulice Vrhovci c. X kot priključek na novozgrajeno cestno povezavo v dolžini 200 m. Za izvedbo 1. faze javne prometne in komunalne infrastrukture je bila februarja 2012 sklenjena pogodba z izbranim izvajalcem Hidrotehnik

Foto: Nik Rovani

Župan Zoran Janković je 17. junija 2014 ob južni ljubljanski obvoznici pri izvozu Ljubljana Center odprl novo parkovno ureditev, ki je bila urejena v sklopu projekta Povezava mesta s Krajinskim parkom Ljubljansko barje. Projekt je bil zasnovan v okviru serije razstav VIZIJE SO Društva arhitektov Ljubljana; območje, ki je bilo prej degradirano, je očiščeno, ozelenjeno in z nekaj urbane opreme spremenjeno v rekreativno površino.

Foto: Nik Rovani

17. junija je bila slovesno odprta nova povezovalna cesta od Ceste na Brdo do Ceste na Vrhovce s priključkom na ulico Vrhovci c. X.

d.d., katere vrednost znaša 2.706.438 evrov (z DDV). V okviru izvedbe 2. faze gradnje je hkrati potekala tudi obnova odseka Ceste na Brdo (odsek Pot za Opekarno–Legatova) z obnovo in povečavo komunalne infrastrukture, kjer sta bila soinvestitorja tudi JP Vo-Ka in Elektro Ljubljana. V telesu nove ceste je vsa potrebna infrastruktura za napajanje območja in neposredno objektov stanovanjske soseske republiškega stanovanjskega sklada: fekalna in meteorna kanalizacija, vodovod, nizkotlačni in srednjetačni plinovod, elektrika, telefon, javna razsvetljava. Zaradi geološke sestave terena in velikih količin meteornih voda je bil za odvodnjo meteornih in zalednih voda zgrajen zadrževalni bazen za meteorno vodo s kapaciteto 2.000 m³ z iztokom v Gradaščico. Na podlagi skupno izvedenega javnega naročila MOL, JP Vo-Ka in Elektro Ljubljana za izgradnjo 2. faze je bila z izvajalcem Hidrotehnik d.d. 18. 7. 2013 sklenjena pogodba v skupni višini 2.020.606 evrov (z DDV). **Končna vrednost celotne investicije izgradnje komunalne in cestne infrastrukture za priključitev objektov SSRS je 4,8 mio evrov z DDV.** Nadzor nad izvedbo vseh del 1. in 2. faze, vključno z ureditvami po Cesti na Brdo je uspešno izvajalo podjetje P.U.Z. d.o.o. Nadzor varnosti in zdravja na gradbiščih v vseh fazah izvedbe je izvajalo podjetje Antiriziko s.p., arheološki nadzor pa MMGL pod vodstvom Martina Horvata. Geotehnični nadzor pri gradnji je opravljalo podjetje SLP d.o.o., kvalitativni nadzor pa podjetje KPL.

Cesta Dolomitskega odreda

Obnovljeni odsek, ki je bil uradno odprt 17. junija, sega od Viške ceste do ceste Pod jezom in je dolg 1024 m. Cesta je vstopna prometnica iz smeri Dobrova–Horjul–Polhov Gradec, ki je bila z velikimi dnevnimi obremenitvami pred rekonstrukcijo dvopasovna, brez ustrezno urejenih površin za pešce in kolesarje in postajališč za avtobuse. V okviru obnove je bila izvedena zamenjava spodnjega in zgornjega stroja ceste, izgradnja hodnika za pešce na severni strani ceste, ureditev avtobusnih postajališč, ureditev odvodnjavanja, obnova obstoječe

Foto: Nik Rovani

Obnovljen je odsek Ceste Dolomitskega odreda, ki sega od Viške ceste do ceste Pod jezom in je dolg 1024 m.

Foto: Dunja Wedam

Prenova Cankarjevega nabrežja poteka po etapah, da je življenje stanovalcev, obisk turistov in obratovanje lokalov kar najmanj moteno. Rok za dokončanje del je 30. september 2014, a vse kaže, da bodo dela končana pred rokom.

Foto: Dunja Wedam

Tik pred uradnim odprtjem je Lipičeva brv, medtem ko je razgledna ploščad že postala priljubljen prostor za družabno poletno posedenje.

Foto: Dunja Wedam

Na pobudo, z donacijo in prostovoljnimi delom je Savsko naselje pridobilo novo košarkarsko igrišče, tekaško pot in vrtičke z visokimi gredami, kjer so stanovalcem na voljo zelišča in okrasno rastlinje, ki daje stanovanjski soseski prikupno urejeno podobo.

Foto: Dunja Wedam

Na križišču Njegoševe in Šmartinske ceste so 19. maja 2014 slovesno odkrili spomenik Petru II. Petroviću Njegošu. Spomenik je dar častnega konzula Črne gore v Sloveniji Vojislava Kovača Mestni občini Ljubljana, z njegovo postavitvijo pa so obeležili 200. obletnico Njegoševnega rojstva. Avtor doprsnega kipa je črnogorski akademski kipar Dragoljub Đurović, avtor arhitekturne rešitve novega parka in spomenika pa arhitekt Rok Žnidaršič.

Foto: Nik Rovnan

oz. dograditev nove komunalne infrastrukture. Na razmere gradnje so bistveno vplivali sestava tal in dva površinska vodotoka (Gradaščica in Mali Graben) ter sprotno usklajevanje z lastniki sosednjih zemljišč. Izvajalec del je bil Trgograd, d.o.o. s podizvajalcema KPL Rast, d.o.o. in Komunala Slovenske gorice, d.o.o. Pogodbena vrednost del je 1.419.998 evrov z DDV.

Prenova Cankarjevega nabrežja

Za prenovalo, ki poteka po fazah tako, da so stanovalci in obiskovalci ob nabrežju kar najmanj moteni, je bil izbran je bil KPL d.d. Mestna občina Ljubljana je zaprosila za 85 % (1.018.607 evrov) predvidenega zneska (1.491.281 evrov) za evropska sredstva, vendar odločba še ni prispela. Če evropska sredstva ne bodo odobrena, bo MOL projekt izvedla z lastnimi sredstvi. Prenova bo končana pred začetkom jeseni.

Njegošev spomenik na Njegoševi ulici

Na križišču Njegoševe in Šmartinske ceste so 19. maja 2014 odkrili spomenik Petru II. Petroviću Njegošu. Petar II. Petrović Njegoš je bil srbski pesnik in vladika Črne gore. Rojen je bil leta 1813 v Njeguši, bil je škof, vladar Črne gore, filozof in pisatelj. Velja za enega najbolj vplivnih pesnikov v srbski literaturi. Njegošev spomenik je dar častnega konzula Črne gore v Sloveniji Vojislava Kovača Mestni občini Ljubljana, z njegovo postavitvijo pa so obeležili 200. obletnico njegovega rojstva. Avtor doprsnega kipa je priznani črnogorski akademski kipar Dragoljub Đurović, avtor arhitekturne rešitve novega parka in spomenika pa arhitekt Rok Žnidaršič.

Prenovljena zelena parkovna površina in igralna pot ob Vodnikovi cesti

Župan Zoran Janković je 19. junija 2014 odprl prenovljene zelene parkovne površine in igralno pot ob Vodnikovi cesti nasproti bolnišnice Petra Držaja. Nova igralna pot je urejena tako, da otrokom iz urbanega okolja omogoča aktivno preživljanje prostega časa in sprostitve v neposredni bližini narave po načelu gozdne pedagogike. Lokacija ob Vodnikovi cesti je

Foto: Nik Rovnan

Župan Zoran Janković je 19. junija 2014 odprl prenovljene zelene parkovne površine in igralno pot ob Vodnikovi cesti nasproti bolnišnice Petra Držaja. Igralna pot sestavlja 10 postaj, povezanih v gibalno, čutno, likovno in prostorsko doživetje.

bila za ureditev igralne poti primerna zaradi naravnega terena ob robu gozda. Igralno pot sestavlja 10 postaj, povezanih v gibalno, čutno, likovno in prostorsko doživetje. Otroci s prosto igro na takem igrišču najdejo več zabave in več načinov uporabe. Že na začetku igralne poti se ločita pot starša in otroka, ki se prek igralnih postaj srečujeta in prepletata. Te postaje od otroka zahtevajo ročne, motorične ter miselne spretnosti pri izmenjevanju prepletenih zatočišč, tunela, talnih oznak, ravnotežnih debel, hloedov in ovir.

Na igralni poti je samo naravni material in otrok nima posebnih navodil, kako naj kaj sestavi. Otroci imajo tako nešteto možnosti, ki jih lahko kombinirajo, odvezemajo, sestavljajo in pri vsem tem uporabijo domišljijo, so inovativni in zelo kreativni. Načrt za igralno pot je naredil Zavod Špelinice, pri opremlitvi in izdelavi igral pa so uporabili drevje, ki ga je poškodoval letošnji žledolom. Pri ureditvi poti so sodelovali prostovoljci iz Bavarske, 9 mladih, starih od 19 do 24 let, ki so vključeni v Program *IdA Integration durch Austausch*, ki poteka v okviru izvajanja evropskega socialnega sklada v Nemčiji. Glavni cilj tega programa je izvajanje pomoči mladim pri razvoju spretnosti, potrebnih na vstop na trg dela. - Projekt celovite ureditve nove parkovne površine, ki se razprostira na 5.700 m², je zasnovalo podjetje Superius, dela pa je izvedlo podjetje Lavaco (zemeljska dela, ureditev in utrjevanje poti, postavitve večnamenskega igrala in zatravitve). Vrednost projekta je 60.000 evrov, financirala ga je Mestna občina Ljubljana.

Župan Zoran Janković je 19. maja 2014 prejel priznanje Evropskega gibanja v BiH za najboljšega evropskega župana v regiji za leto 2014

Županu je priznanje izročil Predrag Praštalo, predsednik Evropskega gibanja v Bosni in Hercegovini. V obrazložitvi priznanja županu Zoranu Jankoviću je med drugim navedeno, da je priznanje prejel za svoje vizionarsko delo in ideje, ki presegajo meje lokalne skupnosti in države in zaradi spoštovanja kulture, tradicije, verskega prepričanja in različnosti posameznika. V času njegovega županovanja se je Ljubljana uveljavila kot urejena, moderna evropska metropola. V obrazložitvi je še zapisano, da je župan izreden podpornik procesa EU integracij in kot rešitev položaja predlaga neposredni sprejem BiH v skupnost evropskih narodov in narodnosti.

Foto: Nik Rovnan

Župan Zoran Janković je 19. maja 2014 prejel priznanje za najboljšega evropskega župana v regiji za leto 2014.

Vrhunska nadstandardna oskrbovana stanovanja za starejše v Ljubljani

Pogovor z direktorjem podjetja Mijaks Mihom Jarcem ob 20-letnici podjetja

Mateja Prinčič

Foto: Mateja Prinčič

Miha Jarc, direktor uspešnega gradbenega podjetja Mijaks, ki je po skandinavskem vzoru v Sloveniji razvil odličen koncept oskrbovanih stanovanj za starejše.

Foto: arhiv podjetja Mijaks

Notranjščina in zunanjščina Mijakovih vrhunskih oskrbovanih stanovanj v Murglah, kjer sta Mestna občina Ljubljana in njen Javni stanovanjski sklad v pogodbenem javno-zasebnem partnerstvu pridobila 12 oskrbovanih stanovanj.

Podjetje Mijaks, ki ga mnogi poznajo po konceptu oskrbovanih stanovanj, letos praznuje 20. obletnico obstoja. Podjetje, ki je po skandinavskem vzoru razvil odličen koncept oskrbovanih stanovanj, zelo dobro sodeluje z Mestno občino Ljubljana in njenim Javnim stanovanjskim skladom MOL. Sklad danes razpolaga z 72 oskrbovanimi stanovanji: skupaj s podjetjem DEOS d. d. je prvaa zgradil 60 oskrbovanih stanovanj v Centru starejših Trnovo, kjer ima Mestna občina Ljubljana tudi sedež Četrtna skupnosti Trnovo, v sodelovanju s pogodbenim partnerjem podjetjem Mijaks pa je 12 oskrbovanih stanovanj v Murglah pridobil tako, da se je vključil v gradnjo po sistemu javno-zasebnega partnerstva. Pred začetkom je tudi gradnja novih Mijakovih oskrbovanih stanovanj v Šiški, kjer bo 10 oskrbovanih stanovanj v lasti Sklada za dodeljevanje v najem tistim zainteresiranim, ki za najem izpolnjujejo nekatere posebne pogoje (navajamo jih v nadaljevanju). V Ljubljani so ta stanovanja zelo priljubljena in cenjena, podjetni direktor Miha Jarc, s katerim smo se pogovarjali ob jubileju, pa ima še velike načrte z gradnjo tudi drugod po Sloveniji, saj je znano, da postaja tudi Slovenija kot vsa Evropa starajoča se družba.

Najprej dovolite iskrene čestitke ob praznovanju slavnostne 20. obletnice.

Hvala, ponosen sem na 20. obletnico podjetja. Sem strokovnjak tako gradbene kot tudi ekonomske stroke in prav to je eden od glavnih razlogov, da danes uspešno poslujem in sledim poslovnemu napredku.

Ste edini lastnik podjetja in pravzaprav skrbite za družinsko tradicijo v gradbeništvu.

Res je, sem že tretja generacija gradbenikov. Pred mano sta to počela moj dedek in oče, za mano pa bo tradicijo nadaljeval sin.

Smo v času recesije, ki je gradbeništvu še posebej prizadela, Mijaks pa je eno redkih, če ne celo edino podjetje, ki zelo dobro posluje. V čem je ključ vašega uspeha?

Sam poskušam vse stvari v življenju poenostavljati in predvsem delati pošteno. Predvsem pa sem pozoren, da so fiksni stroški čim nižji. Naše podjetje je vedno imelo vizijo, ki jo spretno in skrbno nadgrajujemo. Leta in leta smo gradili stanovanja za mlade, potem pa se je moja mama začela starati in sem začel razmišljati o tem, kaj ponuditi starejšim.

Kako ste začeli ustvarjati koncept oskrbovanih stanovanj?

Ko se je Slovenija približevala vstopu v Evropsko unijo, sem nekje zasledil podatek, da se prebivalstvo stara. Začel sem raziskovati to področje in se seznanil s skandinavskim konceptom oskrbovanih stanovanj. Odpravil sem se na

Švedsko in si poglobljeval, kako to deluje. Koncept oskrbovanih stanovanj je pri njih namreč zelo živ in odločil sem se, da ga pripeljem v Slovenijo. Država je bila za to idejo zelo zainteresirana.

Oskrbovana stanovanja so stanovanja, ki so popolnoma prilagojena osebam v tretjem življenjskem obdobju in jim poleg tehničnih prilagoditev nudijo oskrbo na domu. Pri Mijaksu nudite tako najemna kot tržna oskrbovana stanovanja. Zakaj?

Tovrstna stanovanja morajo biti najemna in tržna, prav enako kot vsa druga. Mestna občina Ljubljana skrbi za najemniški del, jaz pa za tržnega. Tržnih stanovanj je precej več kot najemnih. Nedvomno smo Slovenci narod, ki želi živeti v lastnem domu, in zato sem skandinavski paket prilagodil Sloveniji. Prepričan sem, da je nujno potrebno poskrbeti za stare ljudi in jih motivirati, da bodo čim bolj živeli.

Kakšno je zanimanje starejših občanov za nakup stanovanj?

Najboljši odgovor na zastavljeno vprašanje je prav gotovo podatek, da smo od leta 2012 prodali približno 65 stanovanj po povprečni ceni 2800 evrov za kvadratni meter.

Zgradili ste že okoli 1000 stanovanj, pa se o vas ne govori veliko. Je to del vaše strategije pojavljanja na trgu?

V javnosti sem se odločil nastopiti šele zdaj, ker želim projekt oskrbovanih stanovanj predstaviti starejšim. Oskrbovana stanovanja so nekaj novega in zaenkrat so se zelo dobro prijela

v prestolnici. Moj namen je, da se počasi začetnem širiti tudi drugam po državi.

Starejšim občanom torej ponujate nove možnosti za kvalitetnejše življenje. Kakšne so prednosti bivanja v oskrbovanih stanovanjih v primerjavi z bivanjem na prvotnem domu starejših?

Ljudem je treba ponuditi nekaj dobrega, in to oskrbovana stanovanja zagotovo so. Po eni strani pomenijo veliko razbremenitev obveznosti v velikih hišah, kajti vemo, da velika hiša nekoč postane tudi veliko breme. Pri Mijaksu, po domače povedano, ubijemo dve muhi na en mah – kupcem prodamo staro, veliko hišo ali stanovanje, pri nas pa kupijo manjše, popolnoma prilagojeno svojim potrebam. Ponavadi jim denar še ostane. Obstajajo tudi primeri, ko posamezniki kupijo še dodatno stanovanje in ga oddajajo v najem, da prejemajo »mesečno rento«. Veliko mojih kupcev se mi zahvaljuje, ker sem jim polepšal življenje.

Kakšni so kriteriji za gradnjo oziroma prilagoditve v oskrbovanih stanovanjih?

Že sam zakon predvideva nekatere prilagoditve: široka vrata, tuš kabine brez praga in še veliko drugih predpisov. Iz tehničnega vidika je stanovanje popolnoma prilagojeno starejšim ljudem, tako da starostniku zagotavlja varen kotiček, kjer ima svoj mir, hrkrti pa je tudi dežaven.

In še za konec – kaj je pravzaprav tisto najbolj pomembno pri nakupu nepremičnin?

Pomembne so tri stvari: lokacija, lokacija in še enkrat lokacija.

Idejna zasnova: podjetje Mijaks

Pred začetkom je tudi gradnja novih Mijakovih oskrbovanih stanovanj v Šiški, kjer bo 10 oskrbovanih stanovanj v lasti Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Ljubljana za dodeljevanje v najem tistim zainteresiranim, ki za najem izpolnjujejo nekatere posebne pogoje: poleg starosti 65 let še poseben pogoj, da prosilci izpolnjujejo tudi minimalni dohodkovni cenzus 75 % povprečne neto plače preteklega leta. Najemnik oskrbovanega stanovanja je namreč dolžan s ponudnikom skleniti tudi vsaj minimalni paket oskrbe.

ZADOVOLJSTVO LASTNIKOV OSKRBOVANIH STANOVANJ MIJAKS

Jernej Jung: Veliko let smo živeli v Švici, kjer smo bili navajeni na izredno kvalitetno življenje. S stanovanjem, v katerem živi moja mama, smo zelo zadovoljni, kajti oskrbovana stanovanja v Murglah so zares izjemno kvalitetna in zgrajena na vrhunski ravni. Izpostavil bi rad vrhunsko prezračevanje in klimatske naprave ter konstrukcijo in nasploh celotno gradnjo. Poleg tega so zdravstvene in druge usluge, ki jih tukaj ponujajo, izjemne in na najvišjem nivoju.

N. N.: Stara sem 78 let in živim sama. V našem bloku v Murglah je tudi zavod Pristan, ki nudi vse mogoče usluge, poleg tega imamo zelo blizu Center Murgle, kjer so na voljo pošta, trgovina, čistilnica in pravzaprav vse, kar starejši ljudje potrebujemo. Sama namreč težko hodim in mi bližina infrastrukture izredno veliko pomeni. S stanovanjem sem zelo zadovoljna, kajti objekt je grajen kakovostno in je v nasprotju z mojim starim stanovanjem zelo moderen. Imam stanovanje z veliko teraso, tako da lahko k sebi povabim tudi večjo družbo.

ODLOČITEV MESTNE OBČINE LJUBLJANA IN JSS MOL ZA PRIDOBITEV NAJEMNIH OSKRBOVANIH STANOVANJ

Jožka Hegler, direktorica Mestne uprave MOL in prejšnja direktorica JSS MOL:

Na JSS MOL smo se vseskozi soočali s pomanjkanjem neprofitnih najemnih stanovanj, zato smo iskali inovativne rešitve. Ob splošnem staranju družbe so se postarali tudi mnogi naši najemniki in stanovanja niso bila prilagojena njihovim potrebam, saj imajo veliko arhitekturnih ovir. Ker je zagotavljanje prostorov v domovih starejših občanov v pristojnosti države, smo se osredotočili na oskrbovana stanovanja, saj smo s tem lahko omogočili tudi zamenjavo stanovanj. Še preden je bil uveljavljen Zakon o javno-zasebnem partnerstvu, smo na osnovi javnega razpisa za izbor zasebnega partnerja na območju nekdanje Gerontološke klinike v Trnovem sklenili pogodbeno partnerstvo z družbo Deos in skupaj zgradili s sovlaganji Center starejših Trnovo, kjer je zasebni partner lastnik DSO, JSS MOL pa 60 oskrbovanih stanovanj. Nadaljevali smo s pogodbenim partnerjem Mijaksom v Murglah in sedaj se na osnovi postopkov po

Zakonu o javno-zasebnem partnerstvu začena gradnja oskrbovanih stanovanj v Šiški.

Žal nepremičninski sklad ZPIZ, katerega poslanstvo je stanovanjska oskrba starejših v Mestni občini Ljubljana, kjer so potrebe velike, ni povečeval števila namenskih ali oskrbovanih stanovanj.

POGOJI JSS MOL ZA DODELITEV OSKRBOVANEGA STANOVANJA V NAJEM

Sašo Rink, direktor JSS MOL: Javni stanovanjski sklad Mestne občine Ljubljana MOL primerno stanovanjsko nastanitev meščanom zagotavlja z dodeljevanjem neprofitnih najemnih stanovanj in bivalnih enot, specifično za meščane, ki so starostno ali invalidsko upokojeni ter praviloma starejši od 65 let, prav tako pa tudi z dodeljevanjem oskrbovanih stanovanj v najem. Pogoji za dodelitev oskrbovanega stanovanja v najem so v grobem enaki kot za neprofitni najem, razlika je le v omenjeni starostni omejitvi in posebnem pogoju, da prosilci izpolnjujejo tudi minimalni dohodkovni cenzus 75 % povprečne neto plače preteklega leta. Najemnik oskrbovanega stanovanja je namreč dolžan s ponudnikom skleniti tudi vsaj minimalni paket oskrbe.

Oskrbovana stanovanja so torej namenjena meščanom, ki ne potrebujejo popolnega institucionalnega varstva v zavodu in si lahko z redno in organizirano pomočjo drugega ter zagotavljenim zdravstvenim varstvom ohranijo samostojnost v bivalnem okolju. JSS MOL ima na voljo 60 oskrbovanih stanovanj v Centru starejših Trnovo in 12 oskrbovanih stanovanj v Murglah, v tem trenutku pa poteka tudi gradnja oskrbovanih stanovanj pri Centru starejših Šiška, kjer bo Mestna občina Ljubljana in zanjo JSS MOL v okviru javno-zasebnega partnerstva s podjetjem Mijaks d.o.o. pridobila 10 od skupno 54 stanovanjskih enot. Odlične izkušnje naših najemnikov oskrbovanih stanovanj vsekakor upravičujejo nadaljnjo politiko pridobivanja teh stanovanj ter zagotavljanja trajnega in varnega najema starejšim z nekoliko specifičnimi potrebami nastanitve.

Solidarnost ne pozna meja, vedno je pravi čas za pomoč ljudem v stiski

Konzorcij NVO Slovenije za pomoč Bosni in Hercegovini

Staša Cafuta Trček

Foto: arhiv Društva Ljiljan

Poplave v Bosni in Hercegovini so po do zdaj dostopnih podatkih terjale 49 življenj, prizadele 3,8 milijona prebivalcev, milijon ljudi je ostalo brez pitne vode, uničenih in poškodovanih je več kot 100.000 stanovanjskih in poslovnih zgradb. Zaradi katastrofalnih razmer po velikem opustošenju bo potrebna dolgoročna pomoč.

V republikah nekdanje Jugoslavije, Srbiji, Bosni in Hercegovini pa tudi na Hrvaškem so maja vladale zaradi hudih poplav izredne razmere. Slovenci smo ponovno dokazali, da znamo v kriznih situacijah strniti vrste in družno pomagati. Sredi maja je potekala novinarska konferenca, na kateri je 17 nevladnih organizacij, ki se je združilo v konzorcij za pomoč BiH, predstavilo potek akcije, ki bo zaradi katastrofalnih razmer, ki so nastale v tem koncu Evrope, trajale dolgoročno.

Poplave v Bosni in Hercegovini (BiH) so po do zdaj dostopnih podatkih terjale 49 življenj, prizadele 3,8 milijona prebivalcev, milijon ljudi je ostalo brez pitne vode, uničenih in poškodovanih je več kot 100.000 stanovanjskih in poslovnih zgradb. 17 nevladnih organizacij se je nemudoma združilo v Konzorcij NVO za pomoč BiH in v sodelovanju z Veleposlaništvom BiH v Sloveniji vodijo vseslovensko akcijo zbiranja humanitarne pomoči za prebivalce BiH, ki so zaradi katastrofalnih poplav ostali brez vsega. Na novinarski konferenci, ki je potekala 22. maja, so predstavnice konzorcija predstavile potek zbiranja sredstev ter dejale, da se bodo sredstva zbirala tako dolgo, kolikor bo potrebno. Zavedajo se, da vas je veliko že pomagalo, a ker je gmotna škoda velikih razsežnosti, nas humanitarci pozivajo, da pomagamo dolgoročno. Doslej je

konzorcij zbral in posredoval več kot 150 ton humanitarne pomoči v BiH. Konzorcij nevladnih organizacij Slovenije je na začetku zbiral materialno pomoč, ki je bila sprva najbolj potrebna. Voda na poplavljenih področjih BiH se je že umaknila, teren se čisti ter dezinficira tako, da je potrebna druga faza pomoči BiH, ki pa je materialna pomoč za sanacijo poplavljenega in uničenega območja. Konzorcij je začel z zbiranjem nujno potrebnega orodja in materiala ter opreme za sanacijo terena in objektov in sicer: čistila, krtače, krpe, gobice, apno, lopate, vedra, sušilce zraka, orodje, gradbeni material, potopne črpalke, motorne črpalke za črpanje vode, visokotlačne čistilce, električne agregate, samokolnice, lestve, delovna oblačila, delovne rokavice, delovne čevlje, gumijaste škornje itd. Do nadaljnjega zbirajo tudi hrano, ustekleničeno vodo,

hrano in plenice za otroke, plenice za odrasle, higienske potrebščine, sanitetni material, prvo pomoč, razkužila, spreje za dezinfekcijo ran, antiseptike, gaze, povoje, obleke, ležalne podloge, posteljnino, pokrivala, odeje. Materialno humanitarno pomoč lahko prebivalci dostavijo v zbirna mesta po celotni Sloveniji. Zbirna mesta v Ljubljani so: Karocikel trgovina, Šmartinska 152, BTC (Hala A, vhod 6 in 10) Ljubljana, od ponedeljka do petka, od 9.00 do 20.00 ure, sobota od 12.00 do 20.00 ure; Društvo BHSP Ljiljan, Luize Pesjakove 9, Savsko naselje v Ljubljani, vsak dan, od 12.00 do 17.00 ure; Društvo Merhamet (prostori Islamske skupnosti), Cesta Andreja Bitenca 70, Ljubljana, vsak dan, od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00 ure; Urbanistični inštitut Republike Slovenije, Trnovski pristan 2, Ljubljana (Knjižnica - vhod nasproti Mercatorja), od ponedeljka do petka, od 9.00 do 13.00 in od 15.00 do 17.00 ure; Supernova Rudnik, Čokoladnica Rajska ptica, Ljubljana; Čokoladnica Rajska ptica, Brnčičeva 13, Ljubljana.

Ne pozabimo, da so ljudje ostali popolnoma brez vsega ter da bo pomoč potrebna dolgoročno

Na pobudo Konzorcija NVO Slovenija za Bosno in Hercegovino so se predstavniki dogovorili, da bo ena izmed naslednjih pošiljk humanitarne pomoči pospremljena tudi s strani predstavnikov posameznih društev/zavodov (članov NVO). Po temeljitem premisleku so se člani NVO dogovorili, da bo naslednji konvoj pomoči dostavljen na najbolj ogrožena območja v občini Žepče (Topčič Polje in Željezno Polje) v BiH. Na lastne oči so se konec maja prepričali o razsežnosti nastale škode na večini stanovanjskih objektov, ki so jo povzročili zemeljski plazovi in poplave rek. Domačinom so dostavljeno humanitarno pomoč razdelili osebno, kajti želeli so se prepričati, da bo prišla v prave roke.

»Nastala škoda je, žal, veliko večja, kot smo pričakovali. Hiše so popolnoma, do streh zasute s kamni, zemljo in blatom. Ljudje so ostali popolnoma brez vsega. Primanjkuje hrane, živina umira. Kljub vsemu naštetemu, strašanski katastrofi, ki jih je doletela, so nas domačini neverjetno lepo sprejeli in nam razkazali celotno vas, ki to pravzaprav ni več. Imeli smo čast in priložnost osebno spoznati tamkajšnje prebivalstvo. Z nami so delili svoje zgodbe. Rdeča nit vseh je žalost, nesreča, pomanjkanje,« pove Dalila Velić, aktivna prostovoljka v Društvu bosansko-hercegoveškega prijateljstva, ter v solzah opiše trenutek, ko so se pripeljali s kombijem v eno izmed vasi, ko jih je obkrožila množica bosih in mokrih ljudi (takrat je tudi deževalo), ki so se prerivali do kombija in stegovali roke ter prosili za hrano, plenice za malčke, lopate in drugo. »Osem prostovoljcev nas je nemudoma začelo razdeljevati stvari. Ko smo razdelili in se posedli v kombiju, je nastala smrtna tišina. Močno pretreseni smo vsi planili v jok,« opisuje pretresljivo izkušnjo sogovornica in poziva Slovence, Ljubljančanke in Ljubljančane: »Ker gre za naravno katastrofo velikih razsežnosti, vas prosimo, da še naprej prinašate stvari na zbirne točke.« V zbirnih centrih namreč opažajo, da so se ljudje sicer sprva zelo hitro odzvali, za kar se jim iskreno zahvaljujejo, da pa so zbirni centri sedaj prazni, saj so ljudje so že pozabili, da gre za resnično katastrofo velikih razsežnosti.

Pomemben prostovoljski projekt v nastajanju

Učni center za migrante, prostovoljski center in svetovalnica za pomoč ljudem brez urejenega zdravstvenega zavarovanja na Viču

Mateja Prinčič

Foto: Futura DDB

Podžupan prof. Janez Koželj na predstavitvi prostovoljskega skupnostnega projekta v nastajanju – centra za migrante, prostovoljskega centra in svetovalnice za pomoč ljudem brez urejenega zdravstvenega zavarovanja na Viču.

Prostovoljci so s pripravljanimi deli že začeli

Slovenska filantropija je v upravljanje s strani Mestne občine Ljubljana prejela zapuščeno hišo z okolico v neposredni bližini viškega pokopališča, na cesti Dolomitskega odreda 11. Skoraj povsem odslužena stavba je bila predvidena za rušenje, a po tehtnem premisleku je ideja o obnovi hiše, ki bi rešila prostorsko stisko Slovenske filantropije, prerasla v svež projekt.

Pri Slovenski filantropiji se sicer že vrsto let ukvarjajo s širjenjem prostovoljstva, z vključevanjem in usposabljanjem migrantov, s svetovanjem osebam brez urejenega zdravstvenega zavarovanja in dvigovanjem splošne zavesti o solidarnosti. V časih, ki jih živimo, se njihovo človekoljubno delo dotika vedno večjega števila ljudi, s čimer se povečuje tudi potreba po novih, večjih in primernejših prostorih.

S številnimi prostovoljnimi akcijami v preteklih mesecih in angažiranim delom ekipe Slovenske filantropije so se pripravljala dela za prenovo hiše že začela. Samo v mesecu aprilu je sodelovalo 44 prostovoljcev, ki so opravili čez 300 prostovoljskih ur. Poleg manjših prostorskih prilagoditev v notranjosti hiše bodo morali v celoti prenoviti strojne in električne napeljave, urediti sanitarne prostore, zamenjati tlake, zamenjati stavbno pohištvo, izvesti primerno toplotno izolacijo in fasado.

Sodelovanje Fakultete za arhitekturo in Fakultete za strojništvo Univerze v Ljubljani ter podjetij Microsoft Slovenija in Hewlett Packard Slovenija

K projektu sta že pristopili Fakulteta za arhitekturo in Fakulteta za strojništvo Univerze v Ljubljani. Študentje arhitekture so v okviru študijskega programa pri prof. Alešu

Podžupan Mestne občine Ljubljana prof. Janez Koželj in Slovenska filantropija sta 27. maja 2014 javnosti, podjetjem in novinarjem predstavila prostovoljski skupnostni projekt v nastajanju. Študentje Fakultete za arhitekturo in Fakultete za strojništvo Univerze v Ljubljani skupaj z migranti in prostovoljci prenavljajo hišo na Viču, kjer naj bi še letos zaživel center za migrante, prostovoljski center in svetovalnica za pomoč osebam brez urejenega zdravstvenega zavarovanja.

Vodopivcu izdelali načrt prenove in se pri načrtovanju strojnih instalacij povezali s študenti strojništva ter projektanti. V okvirih korporativnega prostovoljstva so se projektu pridružili tudi zaposleni iz podjetij Microsoft Slovenija in Hewlett Packard Slovenija.

Predstavitve projekta se je začela z uvodnim nagovorom Tereze Novak, izvršne direktorice Slovenske filantropije. »Trenutno gostujemo v prostorih Mestne občine Ljubljana na Poljanski 12, kjer za vse, kar bi radi in znamo početi, preprosto nimamo več prostora. Pred dobrim letom smo na občino naslovili prošnjo za pomoč s kakšnim novim, večjim prostorom. Ena od ponudb je bila ta hiša. Ker nimamo sredstev, smo se najprej odpravili na Fakulteto za arhitekturo in zgodba se je začela odvijati,« je povedala.

Mentor študentov arhitekture, ki so projekt pripravili, prof. Vodopivec je povedal: »Že 20 let učim na fakulteti in vsa leta se ukvarjamo z nalogami, pri katerih želimo pokazati,

kako arhitektura lahko pomaga tistim, ki so pomoči zares potrebni. Naredili smo zelo veliko podobnih prostovoljskih in dobrodelnih projektov in prav žalostno je, da pri nas nobenega projekta nismo uspeli realizirati. Smo pa v tem času zgradili kar nekaj projektov v Indiji in Afriki.«

Izvirna zamisel funkcionalne ureditve s pohištvom iz recikliranih materialov

Janez, Samanta in Urh – ekipa mladih, optimističnih in energije polnih študentov je projekt adaptacije skupaj s še nekaj kolegi pripravila ob zavedanju, da je adaptacijo potrebno s kar najbolj skromnim proračunom. Prenapolnjene omare in natrpanost zaposlenih, uporabnikov in prostovoljcev v obstoječih pisarnah Slovenske filantropije pa so študentom dali dodaten navdih za kreiranje inovativnih in nadvse zanimivih idej. S predstavljenim projektom jim je uspelo hišo transformirati v funkcionalen prostor s pohištvom iz recikliranih materialov, ki bo tako zaposlenim kot tudi uporabnikom in prostovoljcem nudil dovolj prostora za izvajanje programov.

Prof. Janez Koželj: »Projekt je dokaz, da na mladih stojita tako svet kot tudi prihodnost«

Predstavitvi se je pridružil tudi podžupan prof. Janez Koželj, ki je povedal, da projekt podpira zato, ker je enostavno – odličen. »Projekt je dokaz, da na mladih stojita tako svet, kot tudi prihodnost,« še dodaja. Poudaril je še solidarnost, ki je bila včasih osrednja paradigma družbe, danes pa jo je zamenjalo tekmovanje. »Človekoljubje in prostovoljstvo, ki iz tega izhaja, je lepa misel, ki ne more nadomestiti socialne države, ji je pa lahko v opomin. Tako lahko tudi državo ponovno zgradimo oziroma jo popravimo. In ta hiša je eden tistih projektov, ki prispevajo k temu, da državo lahko popravimo,« je povedal in predstavitve zaključil s mislijo: »Ni slabo, da hiša stoji v bližini pokopališča, ker je poleg njega tudi Pot spominov in tovarištva, vemo pa, da tovarištvo pomeni del družbe, ki je solidarna.«

Ker Slovenska filantropija nima sredstev za prenovo centra, išče vse oblike partnerstev podjetij, prostovoljcev in drugih potencialnih donatorjev.

Foto: Futura DDB

Študentje Fakultete za arhitekturo in Fakultete za strojništvo Univerze v Ljubljani skupaj z migranti in prostovoljci prenavljajo hišo na Viču za bodoči center.

NIKO GORŠIČ / NICK UPPER

Igralec, režiser, pisec,
umetniški vodja
Globalnega teatra

Od sedemdesetletnice, ki jo je v ljubljanskem Mini teatru slavil s svojim posrečenim avtorskim projektom *Stol(čk)ji* kot konceptualen odgovor na delo klasika Ionesca, gre igralcu Niku Goršiču in režiserju Nick Upperju, bi lahko rekli, delo od rok. Spominjamo se ga kot nekdanjega igralskega prvaka v Slovenskem mladinskem gledališču, s katerim je prepotoval vsaj pol sveta. In ta potovalni nemir mu še danes ne da miru. Najprej je za *Stol(čk)e* prejel kar tri mednarodne nagrade v Bolgariji in Makedoniji. Še posebno je ponosen na zlati medaljon, nekakšen makedonski Borštnikov prstan v spomin na velikega makedonskega igralca Rista Šiškova, ki ga je po desetletjih tega priznanja prejel kot prvi nemakedonski igralec. Videli ga boste tudi v novem slovenskem filmu-prvencu režiserja Mateja Nahtigala *Psi brezčasja*, posnetem v Velenju po kriminalki pevca sloveče rock skupine Res Nullius Zorana Benčiča. Goršič bo nastopil kot inšpektor Sergej Kramer. Zatem je kot režiser Nick Upper krstil dva dramska teksta: *Slovenko na kvadrat* v Bratislavi in *Korekcijo* v Bitoli. Za *Korekcijo* srbskega pisca Zorana Gashija je pravkar dobil na festivalu v Bolgariji priznanje za likovno podobo predstave. Bil je namreč scenograf in oblikovalec luči. Zdaj pa obe predstavi potujeta po festivalih Srbije, Makedonije, Slovaške, Črne gore in Poljske. Zelo uspešna je bila tudi njegova zadnja režija v Dramatičnem teatru v bolgarskih Vratsih – iz Slovenije je sodelovala tudi koreografka Jasna Knez – dramskega besedila *Tobelija*, najboljšega črnogorskega dramskega pisca Ljubomirja Đurkovića. Da je bila predstava uspešna, sta dokaz tudi nagradi za režijo in vse tri igralke na Mednarodnem festivalu Nete v Bolgariji. Predstava je koprodukcija Bolgarije, Makedonije in Slovenije. Ljubljanci jo bomo videli na festivalu Ex ponto 17. In 18. septembra. Ne smemo pozabiti gostovanja v italijanskem Lecceju kot tudi v Črni gori, kjer je igral naslovno vlogo v predstavi *Kassandra*. In kaj za naprej? V Cankarjevem domu pripravljata 25. septembra skupaj s skladateljem Pavlom Mihelčičem duhovit avtorski večer *Ironični rekviem za igralca in skladatelja*. Izhodišče za uprizoritev bo *Krappov poslednji trak* Samuela Becketta. Zatem pa sledita režiji Ibsenovih *Nore* v Bolgariji in *Semeničeve Prilike* o vladarju in modrosti v Črni gori. To pa zagotovo ne bo vse ... Naši sedemdesetletni umetniki nedvomno niso od muh.

Foto: arhiv LF
Riccardo Muti

Mogočno s Carmino Burano

Slavnostno odprtje 62. Ljubljana Festivala je bilo mogočno, udarno in – slavnostno, tako, kot je običajno in pričakovano. 1. julija so ob 21.15 oder na Kongresnem trgu zapolnili glasbeniki in pevci iz Orkestra Slovenske filharmonije, Orkestra in Zbora SNG Opera in balet Ljubljana, Slovenskega komornega zbora, Akademskega zbora Ivan Goran Kovačić in zbora Narodnega gledališča Sarajevo ter solisti Aida Čorbadžić, Marko Cvetko in Giorgio Surian. Pod dirigentskim vodstvom Uroša Lajovca so izvedli priljubljeno scensko kantato Carmino Burano. V letih 1935 in 1936 jo je napisal Carl Orff, prvič pa je bila izvedena 8. junija 1937. leta v operni hiši v Frankfurtu. Med najbolj znane sodi njen prvi stavek *O Fortuna*, saj ga pogosto uporabijo v filmih in reklamnih sporočilih.

Ljubljana Festival na Kongresnem trgu

V središču poletja bo tudi tokrat Ljubljana Festival, ki v našo prestolnico prinaša umetniška doživetja iz najboljših svetovnih koncertnih dvoran in odrov. Njegova 62. izvedba traja od 1. julija do 1. septembra, zanjo pa bodo poskrbela sloveča imena, kot so pianist Boris Berezovski, zbor M. I. Glinka, Filharmonija '900 Gledališča Teatro Regio iz Torina, violinist Stefan Milenković, Moskovski solisti z Jurijem Bašmetom, Kraljevi orkester Concertgebouw iz Amsterdama z dirigentom Marissom Jansonsom, pianist Jean-Yves Thibaudet. Razveseljivo je dejstvo, da se Ljubljana Festival pričinja na izjemnem Kongresnem trgu, s čimer bo pripomogel k še pestrejšemu poletnemu utripu sredi mesta, hkrati pa številnim ljubiteljicam in ljubiteljem kulture omogočil edinstveno doživetje po dosegljivih cenah. Za uvod je na prvi poletni dan 21. junija Festival skupaj z RTV Slovenija pripravil Poletno noč s pesmimi o Ljubljani. Pod taktirko Patrika Grebla sta zaigrala Big Band in Simfonični orkester RTV Slovenija. Nastopila so priznana imena slovenske popularne glasbe: Alenka Godec, Tinkara Kovač, Slavko Ivančič, Nuša Derenda, Eva Černe, Anžej Dežan, Nina Strnad, Severa Gjurin, Lidija Kodrič, Eva Hren, Lea Sirk, Manca Špič, Alex Volasko idr. in nadvse navdušili poln avditorij obiskovalcev.

Priredbe ljudskih pesmi

Ogenj & led je projekt, ki je nastal v sodelovanju med priznanim makedonskim kitaristom Vlatkom Stefanovskim, ljubljencem našega občinstva, saksofonistom in flavtistom Vaskom Atanasovskim ter Komornim godalnim orkestrom Slovenske filharmonije. 3. julija bodo ob 21. uri na Kongresnem trgu izvedli avtorske skladbe in priredbe slovenskih in makedonskih ljudskih pesmi, kot so *Triwoledy*, *Slovenska suita*, *Zrejlo je žito*, *Kalajdžisko oro*, *Ne si go prodavaj*, *Jovano Jovanke*, *Eleno kerko*, *Gipsy song* idr.

Riccardo Muti

Med najbolj pričakovane dogodke 62. Ljubljana Festivala sodi gostovanje slavitega dirigenta Riccarda Mutija. V

mogočnem Verdijevem Rekvieumu bo združil številne odlične glasbenike z različnih koncev sveta – »svoj« Mladinski orkester Luigi Cherubini (Muti ga je ustanovil leta 2004, v njem so mladi glasbeniki iz vseh italijanskih regij, izberejo pa jih na številnih strogih avdicijah), Orkester Slovenske filharmonije, pa člani Berlinske filharmonije, Chicaškega simfoničnega orkestra, Orkestra Fundacije Opere Giuseppe Verdi iz Trsta, Orkestra Filharmonije iz Sankt Peterburga, Nacionalnega orkestra Francije, Simfoničnega orkestra teatra Royal iz La Monnaieja, Filharmoničnega orkestra iz Londona in Dunajske filharmonije. Nastopili bodo tudi Slovenski komorni zbor, Zbor Akademije za glasbo Ljubljana, Zbor Furlanije Julijske krajine in Zbor Fundacije Opere Giuseppe Verdi iz Trsta ter solisti Tatiana Serjan, Daniela Barcellona, Saimir Pirgu in Riccardo Zanellato.

Izjemen dogodek bo 7. julija ob 21. uri počastil spomin na 10. obletnico smrti Carlosa Kleiberja in predsedovanje Republike Italije Svetu Evropske unije.

Elina Garanča, ljubljanka prestižnih odrov

Širjenje festivalskega duha zunaj obzidja Križank bo na Kongresnem trgu zaključila slovita mezzosopranistka Elina Garanča, dobitnica številnih nagrad in ljubljanka najbolj prestižnih odrov sveta. Še posebej je zaslovela leta 2003 z nastopom na Salzburškem festivalu.

8. julija nas bo s svojim glasom očarala ob 21. uri, ko bo s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija, ki mu bo dirigiral prav tako priznani Karel Mark Chichon, izvedla arije iz oper *Devica Orleanska*, *Samson in Dalila*, *Kraljica iz Sabe*, *Carmen*.

Prepusite se festivalskemu vzdušju, ki bo s Kongresnega trga zavel po vsem mestu. Ljubljana Festival letos prinaša novost: možnost poslušanja koncertov v Parku Zvezda. Na dan dogodka bodo vstopnice na voljo že za 5 oziroma 9 evrov. Več informacij na: www.ljubljanafestival.si.

Prepusite se festivalskemu vzdušju, ki bo s Kongresnega trga zavel po vsem mestu.

Ljubljana Festival letos prinaša novost: možnost poslušanja koncertov v Parku Zvezda. Na dan dogodka bodo vstopnice na voljo že za 5 oziroma 9 evrov. Več informacij na: www.ljubljanafestival.si.

Kinodvorove poletne 'dvorane'

Foto: arhiv Kinodvora

Zaključni film Kinodvorišča: Joe; na sporedu od 9. do 15. julija, samo od 16. do 23. julija v Dvorani

Mestni kino Kinodvor se vsako poletje s svojimi projektorji in filmskimi predstavami preseli pod zvezde. Letošnja novost – poletni kino na Kongresnem trgu!

Kinodvorišče

Letošnji prvi Kinodvorov poletni kino se je preselil pod zvezde že 18. junija, v atriju Slovenskih železnic pa bomo vztrajali **do 15. julija**. Vhod v Kinodvorišče je skozi Dvorano Kinodvora, vse predstave pa se pričnejo ob 21:30. V primeru dežja je projekcija filma ob isti uri v Dvorani Kinodvora.

Poletni kino smo na svojem dvorišču odprli z **Večnima ljubimcema**, filmsko meditacijo Jima Jarmuscha o umetnosti, vednosti, spominu, nesmrtnosti in enigmi večne ljubezni, ki je še vedno na sporedu v Dvorani Kinodvora.

Do zaključka so sledili še trije filmi. Prvi je bil v Kinodvorišču na sporedu od **28. do 30. junija**. **TIR**, lanskoletni zmagovalac mednarodnega festivala v Rimu, je dokumentarno-igrani film ceste, ki skozi intimen vpogled v vsakdanjo rutino tovornjakarja Branka Završana razkriva globalno problematiko izkoriščanja delavstva in trpko realnost večnih nomadov evropskega prevoznništva.

Od 1. do 8. julija je na ogled animirani celovečerec **Trgovinica za samomare** priznanega francoskega režiserja Patricea Leconta. Gre za črno-črno, politično nekorektno in optimizma polno glasbeno komedijo, posneto po istoimenski knjižni uspešnici Jeana Teuléja. Od 9. julija dalje bo film na sporedu v Dvorani.

Za konec prvega kinoizleta pod zvezde bomo prikazali film **Joe**, v katerem se Nicolas Cage v naslovni vlogi

uspešno vrača k svojim neodvisnim koreninam. Avtentično zgodbo o iskanju odrešitve, umeščeno v mračno in brutalno ozračje ameriškega Juga, si bo v Kinodvorišču moč ogledati **od 9. do 15. julija**, potem pa bo v dvorani na sporedu **samo še do 23. julija**.

Seveda tudi letos nismo pozabili na druženja po izbranih projekcijah: premiero **Trgovinice** bo pospremil **Štrik disco** s kolažem živahne godbe DJ Borke in VJ Bakta, **Joe** pa bo začel bluesovski dvojec **Incurabili**. Vstop na druženja v Kinodvorišču je prost!

Kinodvorov poletni spored Kinodvor je odprt vse poletje, le število predstav je nekoliko manjše. Na sporedu Dvorane ostajata programska sklopa *Za zamudnike* (ob nedeljah ob 19. uri), *Kino v plenich za starše z dojenčki* (vsako prvo sredo v mesecu ob 13. uri) ter *Kinobalonove predstave ob vikendih*.

Foto: arhiv Kinodvora

Odprtje Filma pod zvezdami 24. julija na Ljubljanskem gradu s filmom Razredni sovražnik.

Mozaik moje Ljubljane

Opazujem, se spominim, pogledam v knjigo in na medmrežje, vprašam, poznam.

Fotografija: Dušan Muc

Urbano pohištvo so predmeti, ki so na ulicah, trgih, po nabrežjih, v parkih (na fotografiji je pogled proti prenovljenemu parku in enemu od novih mostov v mestu na Špici) zato, da je mesto urejeno in da se počutimo dobro, a jih včasih komaj opazimo.

Najtej tri predmete urbanega pohištva, ki so tebi všeč.

Odgovor na zastavljeno vprašanje pošlji s pripisom »Natečaj Mozaik moje Ljubljane«, s svojim naslovom in razredom ljubljanske osnovne šole, ki jo obiskuješ, najpozneje do 18. julija na e-naslov: glasilo.ljubljana@ljubljan.si ali na naslov: Mestna občina Ljubljana, Glasilo Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana.

Med pravnimi odgovori bo izžrebanec prejel dve brezplačni veliki kombinirani vstopnici za Ljubljanski grad.

Odgovor na vprašanje iz prejšnje številke glasila

Fotografija: Joco Žnidaršič

Ob 34 km dolgi **Poti** okoli Ljubljane, poimenovani tudi **Zeleni obroč Ljubljane**, saj je obdana z drevoredi lip, brez, vrb, ponekod z gozdom, so obeležja v obliki osmerokotnih kamnitih stebrov s simbolno risbo bodeče žice - v spomin, da je bilo med II. svetovno vojno mesto obdana z žičnato ograjo.

Vstopnici za Ljubljanski grad je dobila **Nina Starman Gombač**, 5. b razred OŠ Bežigrad. Iskrene čestitke!

Rubriko pripravlja Dušan Muc.

NAGRADNI NATEČAJ ZA LJUBLJANSKE OSNOVNOŠOLCE

Če hodiš v ljubljansko osnovno šolo, si povabljen, da bolje spoznaš Ljubljano. Pravilno odgovori na zastavljeno vprašanje v rubriki Mozaik moje Ljubljane, dopiši, kateri razred in katero osnovno šolo v Ljubljani obiskuješ, in mogoče bo žreb izbral prav tebe, da se boš brezplačno popeljal na Ljubljanski grad z vzpenjačo, se povzpél na Razgledni stolp, si ogledal Virtualni grad in stalno razstavo slovenske zgodovine. Čakata te dve veliki kombinirani vstopnici, ki ti ju podarja Javni zavod Ljubljanski grad, da boš na Grad povabil tudi svojega spremljevalca.

Črt Remic, džezsaksofonist

Nada Breznik

Foto: Jan Prpič

Nekdanji mestni štipendist Črt Remic.

Črt Remic je štipendijo za nadarjene prejel za dodiplomski in kasneje še za magistrski študij glasbe na Akademiji za glasbo Univerze za glasbo in upodabljajočo umetnost v Gradcu, kjer je leta 2012 z odliko magistriral. Istega leta je s svojo skupino Črt Remic Trio prejel nagrado za najboljšo džez skupino Jazzon 2012. Prvič se je svoji štipenditorici predstavil na odru Stanovske dvorane Ljubljanskega gradu prav v letu, ko je postal prejemnik štipendije. V šestih letih študija v Gradcu je bil Črt eden tistih glasbenikov, ki je s svojim igranjem sam ali s pevci in skupinami popestril mestne protokolarne dogodke in sprejeme in bil seveda nepogrešljiv na koncertih in prireditvah štipendistov Mestne občine Ljubljana. Nastopal je s pevkami Kristino Oberžan, Anjo Strajnar in Majo Bevc. Je zaprisežen Ljubljančan, a kot glasbenik je postal državljan sveta. Igral je v džezklubih in na festivalih v mnogih evropskih mestih, trenutno je ladijski glasbenik pri kanadski družbi ProShip Entertainment. Čeprav najzgovornejši skozi svoj inštrument, ki zna jokati, meditirati in se smejeti, Črt za svojo resnostjo in zadržanostjo skriva razmišljujočo, a duhovito in toplo osebnost.

Kdaj si se navdušil za saksofon in za džez?

Za saksofon sem se bolj kot navdušil odločil po naključju. Ko sem bil star deset let, so me starši vprašali, če bi šel v glasbeno šolo. Vse je potekalo na hitro, zamudili smo uradni rok za prijave, vendar je moja mama takrat nekako prepričala ravnateljico glasbene šole Vič-Rudnik, da vseeno preveri, če sem sploh dovolj nadarjen za glasbo. Hotel sem se učiti klavir, vendar so že pred preverjanjem sporočili, da sem za klavir prestar. Po nekem čudnem naključju so tisto leto po televiziji predvajali češko nadaljevanko, katere zgodba se je vrtela okoli saksofonista in njegovih poletnih romanc. Zato sem mami rekel: »Če ne bo klavir, bi pa tisto, kar je igral tisti tip s ful puncami.« Na preverjanju sem zablestel in ravnateljica me je ne glede na starost povabila, da se vpišem na klavirski oddelek. Bilo je prepozno. Odločil sem se za saksofon. Dobil sem zelo sproščenega učitelja, s katerim se nisva zelo trdno oklepala klasičnega učnega načrta, in tako sem sam postajal vedno bolj mnenja, da je edini pravo mesto saksofona džez. Po nekem čudežu me je prof. Primož Fleischman (prav tako štipendist MOL, le da je prejemal kadrovske štipendije, op. a.) s prejel v svoj razred na Srednji glasbeni in baletni šoli Ljubljana in moje džezovsko potovanje se je začelo.

Kako danes ocenjuješ študij na univerzah?

Študiral sem na Univerzi za glasbo in upodabljajočo umetnost v Gradcu v Avstriji. Tam sem po šestih letih študija končal magistrski študij džezsaksofona in pridobil uradni naziv magister umetnosti (MA (Master Of Arts)). Moram reči, da sem imel po končanem študiju zelo negativno menje o celotnem poteku študija. Imel sem občutek, da so nas zasipali z manj pomembnimi predmeti ter hkrati ustvarjali umetni psihološki pritisk na nas. Po študiju sem bil popolnoma izžet in se šele zdaj počasi sestavljam skupaj, kreativno in na splošno, ter začenjam ceniti delo profesorjev in načrte univerze. Lahko rečem, da sem jim hvaležen za mučno torturo in natrpan predmetnik, ker so me s tem pripravili, da se hitro prilagodim različnim situacijam in lahko delujem pod pritiskom.

Kje se je začela tvoja glasbena kariera in kateri nastopi so ti ostali v najlepšem spominu?

Na odru sem bil od majhnega, seveda pa tako, da sem začel uživati v tem šele v Srednji glasbeni in baletni šoli Ljubljana. Skozi poletje je vodja oddelka prof. Matevž Smerkol v sodelovanju z Mestno občino in nekaj lokali ob Ljubljani organiziral nastope za študente in mislim, da sem tam doživel prvi nastop, ki se mi je res vtisnil v spomin kot nekaj posebnega. Naslednjič me je prof. Smerkol povabil k mednarodnemu projektu z big bandom v avstrijskem Gradcu, kjer sem se s šestnajstimi leti kar naenkrat znašel v družbi profesionalnih glasbenikov Big Banda RTV Slovenija. V dobrem spominu imam tudi koncerte Audiophil Tria, ki sta ga poleg mene sestavljala pianist Gregor Ftičar in bobnar Andrej Hočvar. Ta zasedba se je pozneje prelevila v Gregor Ftičar Quartet. Tukaj sem vse bolj užival na vajah, na katerih smo bili zelo zagreti in odprti za glasbene eksperimente. Naslednja je bila skupina Café Au Latin, ki sva jo ustanovila skupaj s pevko Majo Bevc. Z Majo sva se z leti osredotočila na lastne skladbe, ki so zaradi navzočnosti pevke vsebovale tudi besedila in bile tako bolj dostopne poslušalcem. Veliko veselja sem imel tudi z ansambлом Spring Orchestra, s katerim smo izvedli moj diplomski nastop na dodiplomskem študiju in igrali na festivalih Džezv v Celju in JazzLent v Mariboru. Kasneje sem se povezal z basistom Mihom Korenom in bobnarjem Juretom Rozmanom in ustanovil Črt Remic Trio. S fanti smo delali veliko in zelo osredotočeno. V vsaki skladbi smo se potrudili dodati osebno noto vsakogar od nas. Lepe trenutke sem doživel tudi s skupino Akordika, v katero me je povabila pevka Anja Strajnar. Prvič sem se srečal s teatrom in muzikali, se znašel v vlogi glasbenega vodje skupine in postal pisec priredb za to skupino. Neizmerno pa sem užival tudi z mednarodnim big bandom Rob Spelberg Jazz Orchestra, ki se je zdaj prelevil v New European Jazz Collective. Z Robom sem se spoznal na univerzi, kjer me je povabil v skupino kot vodjo saksofonske sekcije. Kmalu sem postal poleg Roba tudi skladatelj za to zasedbo in ravno zdaj so, na žalost brez mene, vendar tudi z eno izmed mojih priredb posneli novi album, ki bo prišel v javnost oktobra.

Že nekaj sezon igraš na popularnih križarjenjih. S kom pluješ in po katerih morjih? Kako poteka tvoj delovnik? Koliko imaš prostega časa in možnosti, da tudi sam užiješ prednosti takšnih potovanj?

Na križarjenjih igram približno leto in pol. Imel sem veliko srečo, saj sem se nevede povezal z eno večjih agencij za glasbenike, ki me je nemudoma za kratek čas poslala k podjetju P&O Cruises in nato k podjetju Cunard, pri katerem začenjam zdaj že tretjo pogodbo. Delam na svetovno znani ladji Queen Mary 2 v glavnem teatru ladje, kjer izvajamo glasbo z glasbenimi gosti, ki se nam pridružijo za vsako križarjenje posebej. Dan navadno začnem ob štirih popoldan z vajo in končam z dvema večernima koncertoma. Redkokdaj se zgodi, da začnemo z delom pred četrto. Prostega časa imam tako preveč in na srečo si ga znam organizirati, zato izkoristim vse, kar mi ladja lahko ponudi. Obiskujem telovadnico in savno, knjižnico, se sprehajam po palubi, če se le da, najdem prostor za vaje. V pristaniščih sem prost vse dopoldne, tako da si jih lahko ogledam. Vendar gre pri ljudeh, ki delajo na ladji, bolj za iskanje dobre hrane, kave in seveda interneta, ki nam predstavlja povezavo s svetom, na ladji pa je ena od ugodnosti.

Kaj si kot glasbenik želiš v nadaljevanju kariere in kdaj te bomo lahko spet videli in slišali na naših odrih?

Trenutno bom delal na ladjah do naslednjega oktobra. Takrat bi se rad spet posvetil študiju, tokrat kompozicije, in ga nadaljeval na univerzi v Gradcu. Dvomim, da se bom ladjam čisto odpovedal, saj obstajajo krajše pogodbe, s katerimi bi si lahko zapolnil čas in pridobil dodatno finančno zaledje. Trenutno nimam resnejših projektov v Sloveniji, zato ne vem, kdaj me bo moč slišati na slovenskih odrih. Drugače pa so želje in cilji vedno bolj prilagodljive narave, zato se lahko do naslednjega oktobra zgodi še marsikaj drugega.

Srečno plovbo, Črt!

Ljubljanske perspektive

Nagrajena fotografija Jerneja Pogačnika

Stane Jagodič, akad. slikar in publicist

Foto: Jernej Pogačnik

Nagrajena fotografija.

Opazovanje slikovitega sveta spremlja frontalno-linearna, žabja, ptičja in ribja perspektiva. Z njo se soočamo ob spontanem ogledovanju motivov, a bolj zavzeto pri risanju, slikanju, fotografiranju in filmskem snemanju. Slikarstvo od egipčanskega do gotskega obdobja ni stremelo k perspektivnemu upodabljanju, temveč k stilizirani motiviki bolj ali manj ploskovne obdelave. V zgodnji italijanski renesansi pa nastopijo slikarji, ki so se posvetili perspektivi figure, interiera in eksteriera (npr. Andreas Mantegna), kar je napovedovalo iluzionistično slikarstvo. Pri opazovanju močno razgibanega sveta, ki je razpet med makro- in mikrokozmosom, si človek pomaga z različnimi tehničnimi pripomočki, kar fotografija dokumentira v znanstvene, žurnalistične in umetnostne namene. Fotografi se od nekdanj poslužujejo različnih perspektiv, zornih kotov snemanja, kar je razvidno tudi pri motivih, prispelih na fotonatečaj.

Pomudimo se tokrat pri treh avtorjih. Antonija Jereb se je odločila za frontalni pogled z očiščem na Petkovškovem nabrežju in od tam posnela veduto Cankarjevega nabrežja. Vendar, če motiv natančno premotrimo, globoka struga Ljubljanice daje vtis ptičje perspektive in obrečne stavbe,

ki se dvigujejo proti grajskemu hribu, vsaj približno občutek žabje perspektive. Po drugi strani motiv snemalca Matjaža Leskovarja deluje dokaj dekorativno, ploskovno. S pomočjo teleskopa je namreč posnel zahajanje ogromnega žarečega sonca, ki ga v ospredju za malenkost zakriva temen obris vrha Triglava. Če avtor ne bi k fotografiji dodal izčrpnega pojasnila, bi sklepali, da je narejen kjerkoli na zemeljski obli. V resnici je bil motiv posnet skozi okno bežigrajskega stanovanja in sodi v znanstveno publikacijo. Podoben motiv v treh sekvencah in s širšim razponom hribovja pred Triglavom je ob večernem zatonu sonca lansko leto posnel Zorko Vičar. In to s terase ljubljanske šentviške gimnazije, ki je na tretjem posnetku razvidna.

Sekvence so bile v lanskem septembrskem glasilu objavljene in nagrajene.

Avtor Jernej Pogačnik je poslal grajski motiv v izraziti žabji perspektivi in osvojil nagrado. Motiv predstavlja del Ljubljanskega gradu z rustikalnim obzidjem, za katerim se dviga krošnja borovca in stolp z zastavo mesta Ljubljane. Kompozicija je razgibana in v sestavi specifičnih detajlov daje vtis nadrealistične podobe, ki spomni na motiv z elastično uro Salvadorja Dalija. Škoda, da v trenutku fotografiranja ni veter zastave še bolj idealno vzvaloval in jo dvignil za malenkost više, nad krošnjo drevesa. Barvitost kompozicije je umirjena, vendar je ob tem smiselno pojasniti, da se kolorit fotografij pri reproduciranju in tisku večkrat oddalji od poslanih originalov.

Nagradni fotonatečaj Moja Ljubljana

Avtor vsakokratnega izbranega posnetka motiva Ljubljane prejme 125 evrov. Fotografije za objavo v naslednji številki pošljite najpozneje do 18. julija 2014 na naslov: Mestna občina Ljubljana, glasilo Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana na CD-ju ali v fizični obliki ali na e-naslov: glasilo.ljubljana@ljubljana.si. Za vse prejete natečajne fotografije si Mestna občina Ljubljana pridržuje pravico, da jih objavi v tiskani in/ali spletni obliki glasila Ljubljana.

Perzijske preproge so tudi dragocena investicija

Mirjana Ribič

Foto: Robert Ribič

Lastnik Galerije FARZAD na Gornjem trgu 12 Farzad Koushki.

Na Gornjem trgu 12 v Ljubljani ima prostor Galerija FARZAD, ki je specializirana galerija, restavratorski atelje in prodajalna unikatnih, vrhunskih, ročno vzlatih preprog perzijskih nomadov in najprestižnejših klasičnih perzijskih preprog. Vse preproge so bile izbrane v Iranu in so del izjemne kolekcije perzijskih preprog družine Koushki. Poleg prodaje preprog imajo v galeriji Farzad tudi restavratorsko delavnico in galerijsko dejavnost, kjer predstavljajo to čudovito umetnost širšemu krogu ljudi. O tradicionalni izdelavi preprog v Iranu in njihovi umetniški ter zgodovinski vrednosti smo se pogovarjali z lastnikom galerije Farzadom Koushkim. Pri pripravi predstavitve nam je bil v veliko pomoč Aleš Krhin, kustos galerije, ki se mu za to prijazno zahvaljujemo. Gospod Farzad Koushki, direktor galerije, je doma iz Irana (Lorestan). V Sloveniji živi petnajst let, zelo dobro govori naš jezik in pravi, da je Slovenija lepa kot v pravljici; ima vse tisto, česar marsikatera država na tako majhnem prostoru nima. V Ljubljani je ustanovil podjetje, ki se ukvarja s prodajo in restavriranjem dragocenih perzijskih preprog, ki jih izdelujejo v njegovi družini v Iranu. Ukvarja pa se tudi s popravilom in čiščenjem preprog drugih proizvajalcev; pri njih so doslej restavrirali, očistili in popravili že več kot 1000 preprog, v Sloveniji pa opremili Hotel Balnea Superior v Dolenjskih toplicah in City Hotel v Ljubljani. Perzijske preproge so za Irance naložba, podobno kot je po vsem svetu naložba zlato. Preproge namreč vedno ohranjajo svojo materialno vrednost. Zato so perzijske preproge nekaj posebnega, bogatejši sloji jih kupujejo na dražbah. Preproge, ki so dobro ohranjene, so lahko stare tudi več sto let in se na dražbah prodajajo tudi za več sto tisoč ameriških dolarjev.

V čem se skriva dragocenost perzijskih preprog?

Perzijske preproge imajo svojo zgodovino, ki je stara več kot 2.500 let in jih pri nas izdelujemo na tradicionalen način, sodobne delavnice pa uporabljajo modernejšo tehnologijo barvanja in tkanja. Preprogo ima pri nas vsaka družina kot zaklad, ki ga lahko proda in si tako izboljša svoj materialni položaj. Preproge su tudi simbol prestiža in družbenega statusa posamezne družine. Na njihovo dragocenost in trajnost pa vpliva več dejavnikov: Prvi dejavnik je kakovost volne. Volna iz iranske ovce vsebuje velike količine maščobe, lanolina, ki ima dolga mikrovlakna. Kakovost volne pomeni dolgo življenje preproge, ki se s čiščenjem ne uniči. Maščoba varuje volno pred uničenjem. Perzijske preproge čistimo na naraven način, če pa je poškodovana, jo restavriramo v galeriji in tudi v Iranu pri mojstrih, ki se te obrti učijo iz generacije v generacijo.

Ali imajo pašniki, nadmorska višina in tudi drugi dejavniki vpliv na kakovost volne?

Seveda. Volna (perzijsko pašm) je najbolj razširjen material pri izdelavi preprog, običajno se bombaž uporablja za osnovne prečne in vzdolžne niti. Na karakteristike volne vplivajo dejavniki, kot so pasma ovce, lokalna klima, nadmorska višina paše in letni čas striženja (jeseni ali spomladi). Najbolj fino volno (kork) dobimo z vratu jagnjet v jesenskem času. Nadmorska višina paše je pomembna zato, ker imajo ovce, ki živijo na višjih legah, več lanolina v vlaknih volne, kar dela volno izredno vzdržljivo in ji daje poseben sijaj. Iran ima dovolj lastne prvovrstne volne, druge države, ki izdelujejo orientalske preproge, pa uvažajo novozelandsko in kitajsko volno slabše kakovosti, s katero izdelujejo še slabše kopije perzijskih preprog. Žal te preproge prodajajo kot perzijske, so pa veliko slabše kakovosti od iranskih perzijskih preprog. Za izdelavo preprog uporabljamo tudi naravno svilo izjemne kakovosti in te preproge dosegajo visoko ceno. Bogate družine naročajo preproge, v katerih so poleg volne in bombaža vtakane tudi zlate niti.

Kateri dejavniki še dajejo vrednost tem preprogam?

Drugi pomemben dejavnik vrednosti perzijskih preprog so barve, ki so proizvedene izključno iz naravnih snovi oziroma so rastlinskega ali mineralnega izvora, fiksirajo se z določenim postopkom in tako ohranjajo svežino. Tretji dejavnik je oblikovanje vzorca. Vzorce delimo na univerzalne, geometrijske in cvetlične. Slednji so za izdelavo zahtevnejši. Oblikovanje preprog je posebna umetnost in je odvisna od znanja in domišljije oblikovalca. Profesionalni oblikovalci oziroma umetniki lahko dosežejo visoko ceno, ker so njihovi vzorci unikatni. Temeljna razdelitev preprog glede na dizajn temelji na tem, kako so motivi, vzorci in stilizirane figure upodobljeni, sestavljeni z ravnimi ali zavijuganimi črtami. Bistvo razlike je v finoči, majhnosti uporabljenih vzorčkov in okoliju nastanka. V mojstrskih delavnicah mest, kot so Tabriz, Isfahan, Ghom, Nain, Kerman in druga, po grafičnih predlogah izdelujejo fine preproge z velikim številom vzorčkov. Grafični listi so skrbno izdelani, vsak kvadrataček predstavlja posamezen vzorček in njegovo barvo, tako da lahko natančno izdelajo tudi najbolj zahtevne dizajne preprog. V mojstrskih delavnicah delajo večinoma moški, medtem ko na podeželju preproge tradicionalno izdelujejo ženske, ki vestno prenašajo izročilo na hčerke. Ponavadi nimajo nobenih grafičnih predlog, ampak ustvarjajo s pomočjo dizajnov, ki temeljijo na lokalnem spominu in izročilu, ki se prenaša iz roda v rod, in mu dodajo še svoj osebni pečat. Nadarjene ženske si v skupnosti lahko pridobijo velik ugled.

Naslednji dejavnik vrednosti naših preprog je vrsta preproge. Preproge lahko v osnovi razdelimo glede na okolje, v katerem nastanejo, tehniko izdelave in vrsto dizajna. Ponavadi nosijo ime kraja, vasi ali mesta, kjer so bile narejene, ali pa po širšem geografskem območju porekla. Izjema so preproge turko-altajskih ljudstev, ki so večinoma poimenovane po imenu ljudstva, plemena, klana... Glede na tehniko izdelave pa jih delimo na vozlane preproge in nevozlane – kilime.

Med klasične preproge uvrščamo tiste, ki jih izdelujejo v mestih, kot so Tabriz, Isfahan, Nain, Qum, Mašad, Kašan, Kerman, Ardabil... Narejene so po grafičnih predlogah (perzijsko – talim), kjer so natančno vidni vsi detajli in barve za vsak uporabljen vzorček. Zato lahko naredijo več preprog z enakim dizajnom. Te preproge izdelujejo v mojstrskih delavnicah, predloge pa so delo uveljavljenih dizajnerjev preprog in slikarjev. Najpogostejši motivi na njih so rože, arabeske, živali, vrtovi, lovski prizori in razne upodobitve iz bogate zakladnice perzijske mitologije. Te preproge so nosilke tradicije izdelovanja preprog za perzijske dvore, ki je dosegla svoj razcvet v 16. stoletju za časa dinastije Safavidov. Nomadske preproge so tiste vozlane preproge, ki nastajajo na nikoli zares končanih poteh perzijskih nomadskih ljudstev in predstavljajo izjemen odnos do večtisočletne tradicije, virtuoznost, neobremenjen občutek za estetiko in brezkompromisnost pri izdelavi. Preproge, ki jih izdelujejo v vaseh, so tako kot nomadske narejene po spominu, motivi in vzorci se prenašajo z izročilom od matere na hčere, včasih pa so jim v pomoč tudi precej poenostavljene grafične predloge. Uporabljajo tako ležeče kot pokončne statve, kar jim omogoča izdelavo tudi večjih preprog.

Ali so preproge, ki jih prodajate, izdelane izključno vaši družini?

Preproge so pretežno iz naše družinske kolekcije, kot zbiralec in trgovec pa jih kupujem tudi v različnih krajih pri nomadih ali pri znanih izdelovalcih preprog.

Nekateri slovenski in tuji novinarji so zapisali, da ima Iran okoli 200.000 registriranih tkalcev in tkalk perzijskih preprog. Pravijo tudi, da so tkalke plačane na dan nekaj dolarjev in so z njihovimi žulji nekateri lastniki tkalnic obogateli. Ali to drži?

Ne drži. V Iranu je po civilnem zakonu strogo prepovedana zloraba delavcev, delovna razmerja so urejena, prepovedano je tudi delo mladoletnih oseb. Pri nas so izdelovalci preprog nomadi, ki izdelujejo preproge iz lastnih potreb in jih pozneje sami odprodajajo na bazarju ali trgovcem. Na drugi strani imamo mojstrske delavnice in posameznike, ki preproge izdelujejo doma, ter izdelovanje preprog kot družinsko obrt, ki jo podpira tudi država, saj zagotavlja odkup preprog, organizira pa tudi šolanje izdelovanja preprog. Izdelava preprog je druga največja gospodarska dejavnost, takoj za proizvodnjo nafte, in nikakor ni v zatonu.

Vaša galerija ponuja razkošje lepih preprog. Kakšni kupci smo Slovenci?

Imamo zelo raznovrstne kupce, od študentov, ki si lahko privoščijo kakšen manjši nakup (naramna nomadska torbica, manjši kilim), družin, arhitektov, dizajnerjev do bogatih poslovnežev, hotelirjev in turistov z vseh koncev sveta. Poleg prodaje preprog in kilimov ponujamo tudi strokovno svetovanje pri izbiri preprog in vzdrževanju ter pri umestitvi v prostor. Naše storitve pa so profesionalno restavriranje, čiščenje in cenitev preprog vseh vrst, imamo pa tudi pester izbor preprog za najem.

Zahtevne orhideje so inspiracija za inovatorje

Mirjana Ribič

Foto: arhiv inovatorjev

Ideja študentov različnih ved skuša olajšati zalivanje orhidej z vgrajeno napravo, ki uporabnika opozarja na optimalno potrebo orhideje po vodi. Ekipo sestavljajo dva študenta družboslovja, dva študenta botanike, strokovnjaka za elektrotehniko in študenta vizualnega komuniciranja. Vsi so člani Univerzitetnega inkubatorja Ljubljana, ki tesno sodeluje tudi z Mestno občino Ljubljana.

Znano je, da so orhideje okrasne rože, ki zahtevajo izjemno pozornost in jo s hvaležnostjo vračajo s čudovitimi cvetovi. Muhaste lepote so zelo občutljive na zalivanje, zato so se mladi študenti družboslovja poglabili v skrivnost njihovega sožitja z vodo in soncem. Na Start:up vikendu Slovenija, ki je potekal od 4. do 6. aprila 2014 v petih mestih na šestih lokacijah po Sloveniji – glavna organizatorja dogodka sta bila Tehnološki park Ljubljana in Tovarna podjetij iz Maribora v sodelovanju z drugimi tehnološkimi parki –, so med drugimi tudi zmagovalci z idejo »pametnega lončka« SmartPot. Vsi sodelavci zmagovalne ekipe so člani Univerzitetnega inkubatorja Ljubljana.

Ekipo Klemna Lorberja se ukvarja z urbanim vrtnarstvom

Klemen Lorber, študent na Fakulteti za družbene vede, in člani njegove ekipe so ljubitelji rož, posebej pa orhidej. Več kot ljubitelji. So inovatorji, ki se ukvarjajo s problemom zalivanja teh rastlin. Ideja študentov različnih ved skuša olajšati zalivanje orhidej z vgrajeno napravo, ki uporabnika opozarja na optimalno potrebo orhideje po vodi. Ekipo sestavljajo dva študenta družboslovja, dva študenta botanike, strokovnjaka za elektrotehniko, in študenta vizualnega komuniciranja. Vsi so člani Univerzitetnega inkubatorja Ljubljana, ki tesno sodeluje tudi z Mestno občino Ljubljana. Skupina mladih inovatorjev se ukvarja z urbanim vrtnarstvom. Na StartUp vikend so prišli s številnimi idejami, kjer so jim mentorji svetovali, na katero zamisel naj se osredotočijo.

Klemen Lorber o razvoju ideje zalivanja orhidej pravi: »Vsi smo se ukvarjali z vprašanjem zalivanja rastlin, ker vemo, da imajo številni ljubitelji okrasnih rastlin v lončkih težave prav s tem. Spoznali smo dolgoletnega izurjenega vrtnarja, ki ni znal enoznačno svetovati, kdaj je rastlina zalita, ampak je

za to uporabljal svoj v praksi izostren občutek. Tako smo se osredotočili na en sam problem – zalivanje – in nadaljevali raziskavo. Sogovorniki so posebej izpostavili eno rastlino, namreč orhidejo, ki terja poseben način oskrbe z vodo.

Kako bi opisali izkušnje, ki ste jih pridobili na StartUp vikendu?

»Na StartUp vikendu, ki ga vsako leto organizira Tehnološki park Ljubljana, Tovarna podjetij iz Maribora in še drugi tehnološki parki, smo kot ekipa pridobili nove redne sodelavce, s katerimi smo bili že prej v stiku. Ideje smo skupaj dopolnili na profesionalni ravni in skupaj nadaljujemo z delom.«

Strokovnjaki Tehnološkega parka Ljubljana in tudi zunanji sodelavci te ugledne ustanove pravijo, da je pri poslovnih idejah glavni problem kupec. Ali že veste, kdo so kupci vaše prihodnje inovacije?

»Naša ciljna skupina so vsi ljubitelji narave, orhidej, drugih okrasnih rastlin ter vrtnarjenja. Prav tako želimo nagovoriti vse tiste, ki so jim orhideje, okrasne rastline in vrtnarjenje nasploh kakorkoli pri srcu, vendar o skrbi zanje nimajo poglobljene strokovne podlage.

V ekipi menimo, da so rastline vitalnega in esencialnega pomena za naravo oziroma živa bitja in enako lahko rečemo za človeka, ki mu med drugim višajo kvaliteto življenja tako v svojem nutritivnem kot estetskem vidiku. Rastline so sicer nenehno navzoče v življenju ljudi, mi pa bi radi odnos med rastlino in človekom, predvsem tistim, ki v urbanem okolju zaradi specifičnega načina življenja ne posveča glavne pozornosti rastlinam, poglobili tako, da bi dalje razvijali in, kjer je mogoče, olajšali njuno interakcijo...«

Od Klemna smo izvedeli, da so zasedeni s pripravo na izpitne roke, potem pa bodo začeli s praktičnim uresničevanjem ideje. Z njihovo inovacijo se bodo številni ljubitelji orhidej še z več uspeha lahko posvetili negi teh lepih rastlin kot doslej.

SPODBUDA ZA IZRABO LESA KOT SLOVENSKE STRATEŠKE SUROVINE

Foto: arhiv RRA LUR

Zmagovalci natečaja na večnamenski klopi Vave.

22. junija se je zaključil 'Startup vikend: več kot LES!', ki sta ga na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani organizirala Študentski svet Biotehniške fakultete (ŠS BF) in Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR). Glavna partnerica dogodka je bila Univerza v Ljubljani. Na intenzivnem tridnevem dogodku so mladi s pomočjo sodelovanja s profesorji, predstavniki gospodarstva in drugimi strokovnjaki razvijali svoje ideje s področja lesa. Med več kot 40 udeleženci, ki so oblikovali 9 interdisciplinarnih ekip in predstavili 10 idej, je ob zaključku dogodka strokovna komisija za zmagovalno idejo izbrala večnamensko klop Vave.

Soorganizatorica in partnerica dogodka je bila **Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR)** oziroma njen **Regionalni center kreativne ekonomije (RCKE)**, ki je v dogodku prepoznal priložnost za razvoj novih podjetniških idej za pametno uporabo lesa. Les je pomembna surovina, ki poleg pohištvene industrije postaja vse bolj pomembna tudi v gradbeništvu in energetiki. »Čas je, da v Sloveniji mlada generacija, znanstveniki in uspešni podjetniki strnejo glave in oblikujejo nove ideje, kako strateško surovino, ki pokriva kar 60 odstotkov slovenskega ozemlja, pametno uporabljati za razvoj novih delovnih mest, novih mednarodno konkurenčnih blagovnih znamk in inovativnih poslovnih modelov.« je odločitev za podporo 'Startup vikendu: več kot LES!' pojasnila **mag. Lilijana Madjar**, direktorica RRA LUR.

Osrednji del programa startup vikenda je bila **okrogla miza**, na kateri so sodelovali strokovnjaki s področij oblikovanja, podjetništva, lesne industrije in iz akademske sfere: **prof. dr. Franc Pohleven** z Biotehniške fakultete UL; **Milenko Ziherl**, direktor Eko sklada; **Rupert Gole**, župan občine Šentrupert; **Jože Kos**, lastnik podjetja Mizarstvo Kos; **Luka Ločičnik**, snovalec LL stola; **Miha Klinar**, Kompetenčni center za design management in ALUO).

Ko so skupine dokončale razvoj funkcionalnih prototipov, so jih ob zaključku dogodka predstavile komisiji, v kateri so sodelovali strokovnjaki za razvoj, oblikovanje, podjetništvo in les. Ideje so se gibale od lesene zobne ščetke, vrtljive poker mize, lesenih delov za kolesa, kokošnjaka za vsa gospodinjstva, modularnega sistema in lesene knjižne lučke do lesenih hidravličnih igrač in posebnih kovčkov za glasbila, spletne trgovine Lubadar in zmagovalne večnamenske klopi Vave.

Posebno nagrado po izboru komisije je prejela skupina, ki je razvila idejo spletne trgovine Lubadar (spletne trgovine za lesene izdelke dijakov). Tretjo nagrado je prejel kokošnjak Pipico, drugo pa skupina, ki je izdelala leseno hidravlično igračo. Vsi nagrajenci so prejeli praktične nagrade. Zmagovalci **Lea Mlečnik**, **Ana Pezdirc**, **Jernej Koželj**, **Nika Nagode**, **Luka Suhadolnik** pa bodo svojo **večnamensko klop Vave** s pomočjo Ljubljanskega univerzitetnega inkubatorja razvili do te mere, da bo pripravljena za vstop na trg.

Foto: arhiv ČS Center

1 Redarja in policistka budno spremljajo učence pri kolesarjenju na poligonu, jih opozarjajo na napake in pohvalijo za dobro vožnjo. 2 Folklorna skupina Kolovrat med predstavitvijo belokranjskih plesov. 3 Najmlajši sosedi Ptički in Petelinčki iz Vrtca Ledina so s svojo živahnostjo na obraze prisotnih pričarali nasmehe. 4 Ciczbor OŠ Ledina se nikoli na izogone dobrim sosedom. 5 Folklorna skupina Mestnega društva gluhih je zaplesala v popolni tišini. 6 Le kaj bi brez sodelovanja pevskega zbora 60+ iz Dnevnega centra aktivnosti za starejše Ajdovščina? 7 Tudi dijaki Gimnazije Ledina so se izkazali z gledališko predstavo. 8 Slon Bansij, maskota otroškega programa MMC-ja RTV Slovenije, se nam je pridružil prvič. 9 V šolski avli OŠ Toneta Čufarja je ves čas vrvelo. Tudi klekljarice so delile svoje znanje z mladimi. 10 Dobri sosed iz Mestne hiše župan Zoran Jankovič se je takoj pomešal med najmlajše. 11 Učenci OŠ Poljane v pričakovanju svojega nastopa. 12 Utrinek, ki je nastal med zaključno pesmijo vseh nastopajočih Mi se mam radi.

Četrtni

Foto: Mirjana Ribič

Letni koncert MPZ Kolinčani.

skupini Kolovrat iz Humanitarnega društva Nikoli sam in Mestnega društva gluhih, pevski zbor 60+ in orientalske plesalke iz Dnevnega centra aktivnosti za starejše Ajdovščina so poslali jasno sporočilo: »Leta niso ovira za druženje, za prijateljstvo, dobre medsosedske odnose, strpnost in spoštovanje med ljudmi.«

ČS Center

Dogajanje v ČS Center

Meta Verbič

Dan soseda 2014: V slogi je moč

Dan soseda Četrtna skupnosti Center, 7. po vrsti, se je letos zgodil 15. maja. Dogajalo se je od jutranjih ur do poznega večera na kar šestnajstih lokacijah. Povsod tam, kjer domujejo številne kulturne institucije, ki so včlanjene v Društvo Kulturna četrt Tabor in so natečaj odprle vrata bližjim in malo bolj oddaljenim sosedom za druženje in povezovanje ljudi vseh generacij. Ker ne želimo koga izpustiti, se bom naštevam izognila, uvodoma pa le moram omeniti dve letošnji novosti. Letos se nam je prvič pridružil Družinski center Mala ulica, otroški portal MMC RTV Slovenija pa je razpisal likovno-literarni natečaj za osnovnošolce na temo dobrososedskih odnosov in sodelovanja generacij. Nagrade za najboljša dela je na tradicionalni popoldanski prireditvi na OŠ Toneta Čufarja podelil slon Bansij, maskota otroškega portala. Poleg Bansija so tudi vsi nastopajoči na osrednji prireditvi navdušili mnoge, ki se vsako leto znova vračajo na OŠ Toneta Čufarja, da doživijo popoldne v družbi z najmlajšimi, malce starejšimi in še malo starejšimi. Večja skupina starejših prebivalcev in prebivalcev je tako na prireditvi prišla naravnost z ogleda in spoznavanja zakonitosti dela Radia in TV Slovenija. Starše, babice, dedke, tete in strice, sosedo in prijatelje pa je prav tako pritegnila radovednost, kako se bo izteklo vse, kar smo vsi skupaj napovedali v prijazni zgbanki, ki je nastala v sodelovanju z Društvom Kulturna četrt Tabor in smo jo nekaj dni prej našli v poštnih nabiralnikih.

Že pred začetkom prireditve je bilo živahno na šolskem igrišču, kjer je bil pripravljen kolesarski poligon. Pod budnimi očmi mestnih redarjev in policistov Policijske postaje Ljubljana Center so se na poligonu vrstili mladi kolesarji in dokazali, da se dobro in pravilno znajdejo v različnih prometnih situacijah. Med opazovalci njihovih spretnosti je vladala tudi radovednost. Na vprašanje, kako mora kolesar prečkati prehod za pešce, so izstrelili: »Ja, peš.« Ko bi le to vedeli tudi starejši, ki to pravilo le redko upoštevajo in se na kolesih drenjajo med pešci. Upam le, da bodo otroci, tudi ko bodo odrasli, spoštovali omenjeno pravilo in še kakšno več.

Do prizorišča osrednje prireditve nas je pot vodila skozi pritlično šolsko avlo, ki je vrvela od življenja. Starejše klekljarice so s pojasnili in spretnimi rokami deklicam razkrivale skrivnosti nastajanja idrijske čipke, policistka in mestni redar sta razdeljevala zloženkke s praktičnimi nasveti za varno obnašanje v prometu, učiteljici, mentorici Planinskega krožka OŠ Toneta Čufarja, sta mlado in staro povabili h kvizu o poznavanju slovenskih gora in zgodovine planinstva, potekala je gledališka delavnica dramske šole Barice Blenkuš, ogledali pa smo si lahko tudi razstavo ročnih del učencev šole gostiteljice. V gospodinjiski učilnici so učenci pripravljali kitajske zvitke, članice DU Tabor pa svoje znamenite namaze in pecivo. A s pokušino smo morali še malo počakati.

Potem pa se je začelo. Kako drugače kot s prijaznim pozdravom sosedom, saj dan soseda pomeni eno od priložnosti za povezovanje generacij, krepitev medsosedskih odnosov, spoznavanje vseh možnosti, ki nam jih nudi četrtna skupnost oziroma njene sosese za višjo raven kulture bivanja v mestu. Prireditve na OŠ Toneta Čufarja je predstavila samo delček tega, kar počnemo v ČS Center. Ptički in Petelinčki iz Vrtca Ledina, osnovnošolci iz OŠ Toneta Čufarja in Ledina, dijaki Gimnazije Ledina, folklorni

Poljane pejojo

V sodelovanju z DU Poljane in Domom starejših občanov Ljubljana Center, Enota Poljane, se je le nekaj dni po Dnevu soseda zgodila še ena podobna zgodba. Sporočilo s Tabora ob dnevu soseda se je preneslo na Poljane. Pele in plesale so Poljane. Na domskem dvorišču smo se že četrtrič zbrali malčki iz Vrtca Pod Gradom, pevski zbor OŠ Poljane, dijake Srednje zdravstvene šole je predstavljala pevka Lučka, skupina orientalskih plesalk iz Dnevnega centra aktivnosti za starejše Ajdovščina in ne nazadnje domski pevski zbor, v katerem prepevajo prebivalci doma, vodi pa jih prostovoljka Meri Avsenak. Domskim in okoliškim prebivalcem, ki so se zbrali na prireditvi, so nastopajoči s pesmijo in plesom prinesli veselje in dobro voljo, kar se je še posebej pokazalo ob zaključku, ko smo vsi skupaj zapeli *Mi se mam radi*.

Letni koncert MPZ Kolinčani je navdušil krajanje

Mirjana Ribič

Na začetku junija so bili krajanje Vodmata obdarovani z lepim kulturnim programom Mešanega pevskega zbora Kolinčani pod vodstvom zborovodje Marka Tirana. Skoraj polovica članov ljubiteljev je bila ali je zaposlena v delniški družbi Droga Kolinška, preostali pa so od drugod. Za vse pevce je petje predvsem velika ljubezen in navdih in to ljubezen so velikodušno delili s poslušalci.

razgledi

 Povabilo k sodelovanju

Meščanke in meščani ste prijazno povabljeni, da prispevate utrinke iz življenja v svojih četrtih skupnostih, sporočate o pridobitvah v vašem ožjem življenjskem okolju, pa tudi svoje predloge, pobude in vprašanja, na katera bodo odgovorili sodelavci Mestne uprave. Svoje prispevke pošljite na naslov:

Mestna občina Ljubljana
Glasilo Ljubljana
Mestni trg 1
1000 Ljubljana

e-naslov: glasilo.ljubljana@ljubljana.si

Foto: Sandra Smiljanič

Mladi se zavzemajo za človekove pravice.

Foto: Katarina Žugman

Uspešno izvedena dobrodelna akcija Športaj za spremembo v okviru vseslovenske akcije Dan za spremembe.

Foto: Sandra Smiljanič

Mlada umetnika na dnevu ČS Bežigrad v Severnem parku.

Repertoar pesmi je bil zelo pester, peli so pesmi, ki so pri poslušalcih zelo priljubljene, med njimi tudi partizanske. MPZ Kolinčani obstaja več kot 50 let in k sodelovanju vabi nove člane. Jeseni bodo začeli z vajami v prostorih Četrtna skupnosti Center na Vodmatu. Po koncertu so nam povedali, da so hvaležni Mestni občini Ljubljana, ker je omogočila uporabo prostora za vaje in nastope.

Donatorji koncerta so bili: JSKD RS, MOL, Droga Kolinska, Živilska industrija d.d., Marko Kosi, Lovro Lampret in delniška družba Mercator. Zborovodja je Marko Tiran, zbor je na harmoniki spremljala Petra Trobec, Lucijan Skok, ki prav tako poje v zboru, pa se je zelo dobro izkazal kot moderator.

Na koncertu smo med drugim poslušali pesmi *Rož*, *Podjuna*, *Zila*, *Canzone Condoliera*, *Oro Ivanički*, *Pod klančkom sva se srečala* in druge, z repertoarja partizanskih pesmi pa je zbor zapel pesmi *Kovači smo*, *Hej tovariši* in *Naša vojska*. Za dodatek so poslušalcem poklonili pesem *Ostanimo prijatelji* avtorjev Vilka in Slavka Avsenika.

ČS Bežigrad

Mladi so aktivno vključeni v lokalno skupnost Bežigrad

Sandra Smiljanič, koordinatorka ČMC Bežigrad

Grafitiranje vhoda Četrtnega mladinskega centra Bežigrad

Mladi obiskovalci Četrtnega mladinskega centra Bežigrad, Javnega zavoda Mladi zmaji, so v času od marca do maja 2014 izvedli veliko zanimivih projektov in se aktivno vključevali v lokalno skupnost. Dvomesecni projekt plesanja in grafitiranja vhoda Četrtnega mladinskega centra Bežigrad se je začel marca v sodelovanju s Socialno akademijo – Zavodom za izobraževanje, raziskovanje in kulturo in izkušeno grafitarko Dejo Kačič. Projekt je bil namenjen raziskovanju človekovih pravic ter oblikovanju sporočila mladim za lokalno skupnost. V okviru projekta je Četrtni mladinski center Bežigrad dobil novo steno s cvetličnim grafitom in napisom *Gojimo človekove pravice*. Ob tem so mladi dali lokalni skupnosti in drugim zainteresiranim jasno sporočilo, da se zavzemajo za

spremembe in človekove pravice s poudarkom na pravicah otrok.

Dobrodelna akcija Športaj za spremembo

Zaključek projekta smo proslavili 24. aprila 2014 v okviru dogodka *Pomladanski soseski bazar*, kjer so se prebivalci soseske družili z mladimi. Istega dne so mladi aktivno sodelovali in vabili prebivalce soseske Bežigrad tudi na dobrodelno akcijo *Športaj za spremembo*. Dobrodelna akcija je bila izvedena v okviru vseslovenske akcije *Dan za spremembe*, katere organizatorica in pobudnica je Slovenska filantropija.

Cilj akcije je bil zbrati prostovoljne prispevke za socialno in ekonomsko šibkejšo družino ob aktivni udeležbi v športnih aktivnostih. Organizirali smo dobrodelni tek na 2 km po Poti ob žici v bližini soseske BS3 in igranje ulične košarke na bližnjem športnem igrišču. Na dogodku so sodelovali tudi obiskovalci Dnevnega centra aktivnosti za starejše Bežigrad. Skupaj z mladimi so pred dogodkom pripravili sladke prigrizke, ki so bili prav tako namenjeni pridobivanju prostovoljnih prispevkov.

Dan ČS Bežigrad

23. maja se je Četrtni mladinski center Bežigrad predstavil tudi na *Dnevu ČS Bežigrad* v Severnem parku v Ljubljani. Kljub nekoliko slabšemu vremenu smo skupaj z mladimi izvedli ustvarjalno delavnico za obiskovalce. Pri tem nam je pomagala praktikantka iz Francije **Brigitte Benoit**, ki je v okviru programa Leonardo da Vinci opravljala prakso. Pridružila sta se tudi mlada umetnika, ki sta dogajanje popestrila s petjem in igranjem na kitaro.

Juhuhu, počitnice so tu!

Mladi so skupaj s koordinatorkama Četrtnega mladinskega centra pripravili tudi športno rekreativni dogodek *Juhuhu, počitnice so tu!* ob zaključku šole 24. junija v soseski BS3. Na dogodku smo proslavili uspešen zaključek šolskega leta in skočili v poletne počitnice.

Četrtni mladinski center se ponovno zahvaljuje sodelujočim organizacijam, ČS Bežigrad, številnim prostovoljcem, mladim, njihovim staršem ter lokalni skupnosti za sodelovanje, dobro vzdušje in aktivno udeležbo.

Program Javnega zavoda Mladi zmaji - Centra za kakovostno preživljanje prostega časa otrok in mladim, finančno omogoča ustanoviteljica Mestna občina Ljubljana v sodelovanju z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport in Uradom RS za mladino.

ČS Šiška

Ulični festival Koseze v znamenju svetovnega dneva varstva okolja

Mirjana Ribič

Koseška cesta je bila 5. junija 2014 zaprta za promet, ker je na njej potekal Ulični Festival Koseze. Organizator dogodka je bil Inštitut za politiko prostora (IPOP) v sodelovanju z Mestno občino Ljubljana. Na Festivalu so bili navzoči tudi taborniki. Namen festivala je bilo varovanje in urejanje okolice naselja ob Koseškem bajerju. Na festivalu so se vrstile številne delavnice za otroke in odrasle, organizatorji pa so zbirali pobude in predloge meščanov za ureditev okolice in tudi urejanje prometa na Koseški cesti. Lokalni prebivalci si prizadevajo za preureditev Koseške ceste, ena izmed pobud je tudi zaprtje ceste za avtomobile.

V popoldanskih urah smo se srečali s številnimi udeleženci festivala. Na festivalu je potekala tudi živahna izmenjava igrač in popravilnica poškodovanih igrač. Delavnico je organiziral Zavod za otrokom in okolju prijazno igro, ki ga vodi Nina Prešlenkova. Na festivalu so med drugim sodelovali tudi Društvo Humanitas, Društvo tabornikov Rod Rožnik, Društvo Fokus, Glasbena šola KUD Vodnikova domačija, Akademija za radovedne in drugi.

Foto: Mirjana Ribič

Ulični festival Koseze.

Foto: arhiv Društva Focus

Na svetovni dan okolja je na Koseški cesti pri Koseškem bajerju potekal ulični festival. Koseška cesta je postala prireditveni prostor, kjer so se zvrstile različne dejavnosti, ki so privabile številne prebivalce bližnjih sosesk in oživile ulico. Organizatorji so želeli z dogodkom opozoriti, da naraščajoč motorni promet ogroža kakovost bivanja tudi v soseskah zunaj središča mesta in da morajo pri urejanju prostora in načrtovanju prometnih ureditev ves čas sodelovati prebivalci.

Za kakovost bivanja v soseskah zunaj središča mesta

Marjetka Benčina

Na svetovni dan okolja je na Koseški cesti pri Koseškem bajerju potekal ulični festival. Koseška cesta je postala prireditveni prostor, kjer so se zvrstile različne dejavnosti, ki so privabile številne prebivalce bližnjih sosesk in oživile ulico. Organizatorji so želeli z dogodkom opozoriti, da naraščajoč motorni promet ogroža kakovost bivanja tudi v soseskah zunaj središča mesta in da morajo pri urejanju prostora in načrtovanju prometnih ureditev ves čas sodelovati prebivalci. Dogodek je bil tudi odlična priložnost za druženje v soseski.

Šišenska promenada, ki poteka od Celovških dvorov do Koseškega bajerja, je glavna sprehajalna os za več kot 20.000 prebivalcev Šiške ter veliko dnevnik obiskovalcev rekreacijskih območij. Koseška cesta je edini del te pešpoti, kjer poteka tudi motorni promet. Pešci so jo vzeli za svojo, kar večkrat povzroča konflikt z vozniki avtomobilov.

Na uličnem festivalu je potekala tudi delavnica, na kateri so udeleženci razpravljali o možnih rešitvah ureditve ulice. Iskanje rešitev in pogovori s prebivalci, ki jih problematika neposredno zadeva, sta ključna pri urejanju prostora in prometa. Soočenje različnih pogledov uporabnikov prostora razkriva, kaj vse je potrebno upoštevati in kako povečati sožitje med pešci, kolesarji in vozniki motornih vozil. V javnem prostoru so tudi odlična priložnost za krepitev družbene povezanosti sosesk.

Ni naključje, da se je festival odvijal na dan okolja. Naraščajoč motorni promet zavzema velik del javnega prostora v mestih, povečuje količino asfaltiranih in tlakovanih površin na račun zelenih in je največji porabnik energije v naši državi. Ob tem motorni promet temelji na fosilnih gorivih in je tako eden največjih krivcev za onesnažen zrak v mestih. Negativni vplivi onesnaženosti se najbolj odražajo

na zdravju ljudi, s tem pa se niža kakovost bivanja.

Organizatorji bodo končno poročilo delavnice o prometni ureditvi predali odgovornim na Mestni občini Ljubljana. Upajo, da bodo pristojni upoštevali pobude lokalnih prebivalcev in v prihodnjih prometnih ureditvah upoštevali načela trajnostnega razvoja.

Koseški bajer je pridobil še učno pot

Mirjana Ribič

Ob svetovnem dnevu varstva okolja 5. junija je župan Zoran Jankovič skupaj z Natašo Jazbinšek Seršen, ki vodi mestni Oddelek za varstvo okolja, odprl učno pot ob Koseškem bajerju. Prelepa okolica bajerja ima poti za kolesarje in sprehajalne poti za pešce ter park za rekreacijo, ki je izjemno dobro obiskan. To območje je hkrati tudi zelo pomemben življenjski prostor za številne živalske in rastlinske vrste. Mestna občina Ljubljana je učno pot ob Koseškem bajerju pripravila v sodelovanju z Društvom za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije. Otvoritve poti so se udeležili sodelavci Mestne občine Ljubljana, prebivalci Kosez in predsednik Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, DOPPS, ki je izvajalec projekta, Rudi Tekavčič. Ker je sočasno potekal tudi Ulični festival Koseze, so na Koseški bajer prišli tudi številni otroci iz okoliških vrtcev.

Na stojnici so obiskovalcem delili brezplačne zloženke in revijo Svet ptic. Pot je predstavila Tanja Šumrada, predsednica mladinske sekcije Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije. Učna pot okoli bajerja ima pet točk. Na posameznih točkah smo izvedeli podrobnosti o mokriščih, kot sta Koseški bajer in poplavni gozd ob poti, in o tem, kakšna je njihova funkcija v okolju. Predstavljeni so bili prebivalci bajerja: ptice, ribe in dvoživke. Na koncu je tekla beseda tudi o invazivnih tujerodnih vrstah, tako rastlinskih kot živalskih, ki tudi ob Koseškem bajerju

izpodrivajo naše avtohtone vrste. Ob učni poti so obiskovalci navdušeno opazovali labodji par, ki ima letos pet mladičkov. Koseški labodji par prebiva na bajerju že drugo leto. Njuni lanski potomci so odleteli stran, pregnala sta jih starša, ker potrebujeta za novo potomstvo približno 500 do 800 metrov okolja na mokrišču.

Segrevanje okolja prinaša katastrofalne posledice

Številni ljubitelji narave so se seznanili tudi s podatki, kako usodne so lahko okoljske spremembe. Krivec za hude in nenadne spremembe v okolju je človek. Tudi majske katastrofalne poplave v Bosni in Hercegovini, Srbiji in na Hrvaškem, ob katerih je Mestna občina Ljubljana sprožila takojšnjo akcijo pomoči, so posledica ogrožajočih posegov človeka v naravo. Najnovejše poročilo Medvladnega panela za podnebne spremembe (IPCC) – peto po vrsti – celo ugotavlja, da napredujejo pospešeno oziroma znatno hitreje, kot so kazala predvidevanja pred nekaj leti. To se odraža s pogostejšimi in intenzivnejšimi vremenskimi ujmami, ki smo jim priča tudi pri nas, z zmanjševanjem obsega in količine ledu na Arktiki in dvigovanjem morske gladine. Rast povprečne globalne temperature je bila v zadnjih 15 letih bolj skromna, kar je, kot ugotavljajo znanstveniki, po vsej verjetnosti posledica nadpovprečne akumulacije toplote iz ozračja v zgornji plasti oceanov, debeli približno 700 m. Po vsej verjetnosti se bo ta toplota čez nekaj časa vrnila v ozračje in temperatura bo takrat pospešeno naraščala.

ČS Dravlje

Praznik ČS Dravlje

Majda Kohne

31. maja 2014 so z uvodno Zdravljico v Četrtni skupnosti Dravlje slavnostno obeležili nekdanji krajevni praznik prejšnjih krajevnih skupnosti Podutik, Dravlje, Bratov Babnik in Dolomitskega odreda. Dan Četrtna skupnosti Dravlje pomeni dan spomina na tragične dogodke, ko so v noči na 28. maj leta 1942 Italijani obkolili in preiskali dravelske

Foto: Mirjana Ribič

Župan Zoran Jankovič je 5. junija 2014, ob svetovnem dnevu varstva okolja, odprl učno pot ob Koseškem bajerju. Območje je zelo pomemben življenjski prostor za mnoge živalske in rastlinske vrste. Na učni poti ob bajerju izvemo podrobnosti o mokriščih, kot sta Koseški bajer in poplavni gozd ob poti, in o tem, kakšna je njihova funkcija v okolju. Predstavljeni so prebivalci bajerja, kot so ptice, ribe in dvoživke. Na koncu poti pa lahko izvemo tudi nekaj o invazivnih tujerodnih vrstah, tako rastlinskih kot živalskih, ki tudi ob Koseškem bajerju izpodrivajo naše avtohtone vrste. Mestna občina Ljubljana je učno pot ob Koseškem bajerju pripravila v sodelovanju z Društvom za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije.

Foto: Petra Medvešek Ivić

Medgeneracijsko druženje v vrtcu Vrba.

Foto: arhiv Skala

Letošnja 22. Skalina Fešta na Fužinah je minila v veselem in dinamičnem razpoloženju, prepletena z združevanjem različnih organizacij, polna športa, veselja in ljudi različnih generacij, posebno mladih.

Foto: arhiv CS Dravljce

31. maja 2014 so v Četrtni skupnosti Dravljce slavnostno obeležili nekdanji krajevni praznik prejšnjih krajevnih skupnosti Podutik, Dravljce, Bratov Babnik in Dolomitskega odreda. Slovesnost se je dogajala v Domu krajanov Dravljce.

in kamnogoriške domove. Na seznamu ovaduha je bilo za aretacijo napisanih 92 oseb. Nekaterim se je uspelo izogniti z odhodom v partizane ali v ilegalo, 63 domačinov pa je bilo odpeljanih v taborišče na Rab ali v Gonars v razne zapore in mnogo se jih ni več vrnilo pod rodni krov.

Slavnost v Domu krajanov Dravljce je izzvenela v odlični zasnovi in izvedbi vrhunske organizatorke različnih proslav – največkrat v Podutiku, vse do vključno letošnjega 8. marca – 85-letne Marjance Dobnikar, ki ji častitljiva leta prinašajo še vedno nove ideje, ob sopomoči sokrajanke Irene Fekonja pa tudi praznično razpoloženje med obiskovalci. Prepolni dvorani je po prijaznem pozdravu najprej spregovoril predsednik sveta ČS Dravljce Marko Zibelnik. Slavnostni govornik je poudaril, da praznik pomeni spoštovanje vrednot, v katerih tedaj ni bilo razdiralnih elementov, ter zavezo mladim, da se s ponosom zavedo zgodovine svojih prednikov. Spregovoril je tudi o prostovoljstvu, katerega ideje so bile rojene že v 19. stoletju, o poznejših taborskih gibanjih ter mladinskih brigadah. Prav tako pomembna se mu zdi tudi solidarnost, ki jo združujejo Rdeči križ, Karitas in gasilska društva. Prav vsem pa velja posebna zahvala, tudi organizatorjem in izvajalcem proslave.

Izredno prisrčen kulturni program so pričela brhka dekleta Mladinske folklorne skupine Mengeš s Črnomaljskim kolom. Ženski pevski zbor Rožmarin iz Dravljce je raznežil z občuteno zapeto koroško *N' mau čez izaro*, medtem ko so člani tamburaške skupine Mlin očarali z otožnim napevom partizanske pesmi *Počiva jezero v tihoti*. Prijetno so presenetile pevke Ženske vokalne skupine Dotik iz Domžal, katerih zvonki glasovi so osvojili dvorano, ob instrumentalni povezavi s tamburaši pa so bili vsi bučno nagrajani, prav tako še en nastop prikupne Mladinske folklorne skupine Mengeš, tokrat z mešano zasedbo parov, ki je dokazala, da se tudi v tej plesni zvrsti izvrstno kali mladi rod. Za zaključek kulturnega programa pa so poskrbeli še »mladi po srcu in gibčnosti« iz Plesne rekreacije društva Rožmarin, ki so mojstrsko odplesali Jenkovo četvorko. - Še pristrčna zahvala Marka Zibelnika za obisk, cvet vsakemu od nastopajočih, predvsem pa toplja zahvala Marjanci Dobnikar in Ireni Fekonja za prelep spominski dogodek.

P. S.: Venec padlim v NOB in umrlim v taboriščih, položen na draveljskem pokopališču na samo obletnico praznika, pa je dokaz, da spomin na težko obdobje našega naroda še ni pozabljen.

ČS Moste

Medgeneracijsko druženje v vrtcu Vrba

Petra Medvešek Ivić, vzgojiteljica

V zeleno okolje vrtca Vrba so se prijaznega majskega popoldneva zgrnile številne družine z majhnimi otroki. Strokovni delavci vrtca smo organizirali že 22. Sončkov dan, s katerim smo letos opozorili na pomen čebelarjenja in zdravilno moč medu ter na pomen gibanja za zdravje.

Zgodnje poletne temperature so privabile več generacij, od babic in dedkov, ki so že vse šolsko leto sodelovali v dejavnostih z otroki, do sestric in bratcev, ki že obiskujejo šolo, a se še vedno radi vračajo na vrtečevsko igrišče. Orientacijski pohod, s katerim smo odprli letošnje druženje, smo vzgojitelji prilagodili različnim starostim otrok, zato so se ga lahko udeležili vsi. Na postajah so udeleženci dobili dele presenečenja, za katero se je izkazalo, da ga je na cilju mogoče sestaviti v prikupno čebelico. Ob vrbovem paviljonu, po katerem ima vrtec ime, so otroci skupaj s starši oblikovali instalacijo, ki simbolizira čebelnjak.

Prijazni čebelar Marko Alauf, predsednik čebelarskega društva Moste, je s sodelavci prinesel s sabo panj živih čebel in omogočil obiskovalcem pokušino medu. Povedal je veliko zanimivih informacij o življenju čebel in delu čebelarjev. Otroci so se lahko fotografirali ob maskoti kranjske sivke, čebele, ki živi na področju Slovenije.

Vrtec sledi smernicam za zdravo prehrano, zato smo obiskovalcem ponudili sveže sadno-zelenjavne napitke brez dodanega sladkorja. Otroci so skupaj z vzgojitelji in starimi starši spekli medenjake in jih na prireditvi ponudili

v prodajo. Izkupiček od prodanih okrasnih čebelic, magnetkov in priponek, medenjakov, medenih lizik ter napitkov bo šel v sklad vrtca. Popoldan se je počasi iztekal v večer, ko so se poslovili zadnji obiskovalci, dan pa bo vsem ostal v lepem spominu.

Skalina 12. Fešta na Fužinah

Aleksandra Volk

Za nami je tradicionalna Skalina Fešta na Fužinah, in to že dvanajsta po vrsti. Nekateri so jo nepotrežno pričakovali že vse leto in tako so lahko po prestavljenem datumu 24. maja le dočakali to fužinsko dogajanje in celodnevno rajanje. Fešta je minila v veselem in dinamičnem razpoloženju, prepletena z združevanjem različnih organizacij, polna športa, veselja in ljudi različnih generacij, posebno pa mladih. Ne pozabimo, da nas je to posebno soboto pričakalo tudi sonce, ki nas je grelo oziroma potilo ves dan.

Priprave so se začele že navsezgodaj in poseben čar je bilo pripravljati prostor z vsemi, ki so nam blizu in s katerimi se srečujemo vsak dan. Tudi letos je bila tema prireditve *Aktivno državljanstvo*, saj je že drugo leto tudi tema evropskega leta. Namen ostaja enak skozi vsa leta, in sicer s poudarkom na druženju med mladostniki in drugimi prebivalci naselja. Predvsem prireditve skuša presegati kulturne, socialne in etnične razlike med ljudmi. Posebej pomembno je neformalno in sproščeno druženje med prebivalci Fužin in preostale okolice. Dogajanje se je začelo z dobro glasbo in turnirjem v nogometu, brez katerega si naši fantje (pa tudi punce) težko predstavljajo vsakdan. Ves čas je bilo napeto in navijači so zavzeto navijali in držali pesti »za svoje«.

Letos se lahko pohvalimo, da so se na Fešti predstavile različne organizacije: Ambasadorji nasmeha (terapevtski psi s svojimi vodniki terapevti), Združenje staršev in otrok Sezam je mimoidoče krasil s slikavo obrazov, dijaki Srednje zdravstvene šole Ljubljana so vam lahko izmerili krvni tlak ter prikazali prvo pomoč ob zastoju srca, Plezalni center

Foto: arhiv ČMC Zalog

Četrtni mladinski center Zalog, ki deluje v okviru Javnega zavoda Mladi zmaji, je v sodelovanju z Društvom DIH - Enakopravni pod mavrico, Zavodom enostavno prijatelji in številnimi prostovoljci na Plati, športnem igrišču OŠ Zalog, pripravil 13. izvedbo družabno rekreativne prireditve *Plata – Z nogometom proti diskriminaciji*.

Ljubljana je željnim plezanja pomagal priplezati visoko na drevo, Slovenska fundacija za Unicef je predstavila Konvencijo o otrokovih pravicah z igro, Zavod rokavička je predstavljal Ukrajino in njihove običaje ter izdeloval posebne okvirje iz papirja v obliki sončkov, Gasilsko društvo Ljubljana mesto nas je malo ohladilo, pri BIO 50, »skupini spoznaj svojo hrano«, pa so lahko mimoidoči izmenjali sadike in pokramljali o izdelovanju balkonskega vrta. Skala - mladinska ulična vzgoja, organizatorica prireditve, je imela pester otroški koticček z napihljivim trampolinom in različnimi ustvarjalnimi delavnicami. Manjkal ni niti srečelov, ki smo ga pripravili z vsemi dobitnimi srečkami, ki smo jih zelo hitro razdelili. Delavnice so potekale vse popoldne.

Obiskovalci so se krepčali s čevapčiči, sladoledom in sladkorno peno ter kockami. Obiskal nas je tudi slon Bansi, ki je povedal nekaj slonjih šal, stisnil k sebi najmlajše, zapel *Ekohimno* in ubranil kar nekaj golov. Obiskal nas je tudi župan Zoran Jankovič. Mnogi so se hiteli fotografirati z raperjem Zlatkom, ki nas je prišel pozdravit. Večer pa je bil namenjen kulturnemu delu. Nastopili so plesalci folklorne skupine Šumnik, Fuskabo, Srbsko kulturno društvo Vidovdan. Slišati je bilo tudi zvok kitare ter violine Andreja in Jerce. Bilo je zabavno, pestro, sončno, razigrano in nasmejeno.

Se vidimo prihodnje leto na 13. Fešti na Fužinah!

(Aleksandra Volk je bila koordinatorka Fešte na Fužinah, OE Skala.)

ČS Polje

Pa je le priplul ...

Dušan Levičnik,
predsednik TD Zalog

Turističnemu društvu Zalog, ki deluje na vzhodnem delu Ljubljane, ne zmanjka idej. V lanskem letu so se odločili, da bodo v letošnjem letu izvedli projekt o rečnem pristanišču, ki je bilo v srednjem veku v Zalogu. Projekt je bil razdeljen na dva dela. Prvi del obsega pripravo knjige *Rečno pristanišče Zalog*, drugi del pa izdelavo tombasa, velike rečne ladje, in njegovo splavitev.

Prvi del projekta je zaključen. Knjiga je rojena in vrhunec je bila njena predstavitev. 12. junija je bila na ogled slikarska razstava, na kateri so bile prikazane slike in

fotografije utrinkov nekoč pristaniškega kraja Zaloga. Razstavo je popestrila tudi etnološka zbirka starih predmetov, ki so jih nekoč uporabljali naši predniki. Vrhunec pa je bil večerni kulturni dogodek ob izidu knjige *Rečno pristanišče Zalog* avtorice mag. Minke Jerebič.

Če iščemo stalnice v današnjem življenjskem ritmu, so to zagotovo spremembe. Spreminjajo se vrednote, družinski odnosi in vloga nas samih v tem hitrem času. Priznajmo si, velikokrat se počutimo kot neboljani otroci, čeprav smo prepričani, da smo osvojili že vse znanje tega sveta. Kolikokrat se sprašujemo, kaj vemo o svojem kraju. Hiter način življenja nas preprosto odvrne od odgovorov in iskanja resnice. Vedno znova in znova se naše misli vračajo k vprašanju, kdo smo, kdo so bili naši predniki, kako so živeli in preživeli ...

Danes se ne zavedamo ali se nočemo zavedati, da so bili naši predniki tisti, ki so gradili zgodovino tega prostora v preteklosti. Brez njihovega vztrajanja in močne, trdne volje, ki je bila že na meji zdravega razuma, so bili prav oni tisti, ki so gradili največjo žitno trgovino v srednjem veku na območju slovenskih dežel. Naši predniki so bili tisti, ki jim ni bilo vseeno, kako živi sosed v najširšem pomenu besede. Zavedali so se, da bodo vsi živeli in preživeli, če bodo stopili skupaj pri iskanju novih vrednot in omogočili, da nihče ne bo ostal lačen.

Savska rečna pot je pot ljudi za preživetje, iskanje hrane in izumljanje novih rešitev, ki bodo vodile do lažjega življenja. Marsikateri brodar, pristaniški delavec ali domačin tega dne ni dočakal. Dočakali pa ga so njihovi potomci ...

Za kulturni program ob izidu dragocene knjige so poskrbeli MePZ Pentakord, Otroški pevski zbor OŠ Zalog, N-kvartet, Ansambel Viža ter recitatorja Veronika Tratnik in Aleksander Skuk iz KUD Svoboda Zalog. Slavnostni govornik na prireditvi je bil minister za kulturo dr. Uroš Grilc.

Trinajstič z nogometom proti diskriminaciji

Marko Taljan, koordinatorka ČMC Zalog

Četrtni mladinski center Zalog, ki deluje v okviru Javnega zavoda Mladi zmaji, je v sodelovanju z Društvom DIH - Enakopravni pod mavrico, Zavodom enostavno prijatelji in številnimi prostovoljci na

Plati, športnem igrišču OŠ Zalog, pripravil 13. izvedbo družabno rekreativne prireditve *Plata – Z nogometom proti diskriminaciji*. Ob tej priložnosti je ČaMaC, kot mladostniki imenujejo svoj center v Zalogu, obeležil tudi sedmo obletnico svojega delovanja. Na Plati smo v pravem poletnem vremenu utrjevali prijateljske vezi, krepili občutek za ferplej in razbijali predsodke do drugačnosti.

Mladi so svojo energijo usmerili v športne boje v malem nogometu in v metanju trojk, se preizkusili na otroškem poligonu in v različnih šaljivih športnih tekmovanjih. Svojo ustvarjalnost so sproščali na številnih umetniških in modelarskih delavnicah, kot so velikanska slikarska delavnica, izdelava navijaških pripomočkov ter namiznih iger iz lesa, izdelava priponk, glasbil, poslikava obraza in izdelava tatujev. V okviru koticčka Sadnica smo poudarili pomen zdrave prehrane za bolj kakovostno življenje.

Na nogometnem turnirju je tokrat sodelovalo 16 moštev iz Zaloga in drugih delov Ljubljane, skupno več kot 100 nogometašev. Ti so ob začetku turnirja skupaj s sodnikom in organizatorjem prebrali Ferplej prisego. Pokala za končno zmago se je v kategoriji do 15 let ob koncu veselilo moštvo Šiška, medtem ko je bila v kategoriji starejših najboljša ekipa Čamac iz Zaloga. Za najboljšega igralca turnirja do 15 let je bil izbran **Anis Muminhodžič**, med starejšimi pa **Igor Kondić**. Na tekmovanju v metanju trojk je bil najnatančnejši **Ziga Krmec**.

Med nogometaše na Plati se je za kratek čas pomešal tudi župan Zoran Jankovič, ki je okrepljen eno izmed ekip. S posebnim povabilom so bili z nami na nogometnem igrišču tudi nogometaši iz Azilnega doma v Ljubljani.

Za prigrizek so ob zvokih glasbe, ki so jo izbrali in vrteli mladostniki, odlično poskrbeli številni prostovoljci, ki so za nogometaše in druge sodelujoče ter obiskovalce pripravili kopico sendvičev in osvežilnih napitkov. V dogajanju na Plati so lahko uživale vse generacije Založanov, med katerimi so močno prevladovali mladostniki in otroci, ki jim je prireditev namenjena.

Dogodek so poleg ustanoviteljice JZ Mladi zmaji – Centra za kakovostno preživljanje prostega časa otrok in mladostnikov, **Mestne občine Ljubljana** in **Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport – Urada RS za mladino** s svojim sodelovanjem omogočili tudi: **OŠ Zalog**, **ČS Polje**, **Prostovoljno gasilsko društvo Zalog**, **Župnija Ljubljana Kašelj-Zalog**, **Produkcijška šola Mladinskega doma Jarše** ter podjetja iz lokalnega okolja: **Panem d.o.o.**, **Gigola d.o.o.**, **PE Vevška pekarna** in **Perutnina Ptuj d.d.** V imenu mladih se zahvaljujemo za njihov prispevek.

Foto: Marjeta Černe

Generacija učencev 1963/1964, ki je 30. maja 2014 praznovala zlatih 50 let valet na OŠ Polje, se je srečala na slavnostni prireditvi. Ob tej priložnosti so šolski oder okrasili s cvetjem in portretom njihovega ravnatelja Miroslava Kokolja, ki ga je naslikal Marjan Kolenc in so ga nekdanji učenci hvaležno poklonili šoli.

Foto: Robert Ribič

V glavnem parku med Glinškovo in Bratovševo ploščadjo je v okviru drugega festivala vseslovenske zelenjave v ČS Posavje 18. maja potekalo družabno urejanje parka in okolice. Člani in prostovoljci Kulturno ekološkega društva-KED SmetUmet so organizirali sajenje zelišč in cvetja in še vrsto drugih dogodkov. Pri organizaciji festivala je z Društvom KED SmetUmet sodelovala tudi Četrtna skupnost Posavje, projekt pa je financiral Oddelek za kulturo Mestne občine Ljubljana.

Miroslav Kokolj je končno je dobil svoje mesto

Marjeta Černe

Osnovna šola v Polju ima dolgo zgodovino. Vrata šole so se odprla leta 1862 z enorzadnico pod vodstvom nadučitelja Blaža Kuharja. Potem se je v učnem procesu zvrstilo kar nekaj generacij učencev, menjavali pa so se tudi učitelji in nadučitelji. Tako je v šolskem letu 1955/1956 prevzel ravnateljstvo Miroslav Kokolj, rojen v Benkovcu na Tolminskem leta 1906. Bil je zgodovinar, pedagog, publicist, časnikiar, prevajalec. Poskušal se je tudi v slikanju (Miško Kranjec je na ogled v Narodni in univerzitetni knjižnici) in pesnjenju. Umrl je leta 1989. V šolskem letu 1957/1958 je prišlo do združitve osnovne šole in nižje gimnazije. Okrajno tajništvo za šolstvo v Ljubljani je v svoji okolici izbralo OŠ Polje za preizkušanje in izvajanje novega učnega načrta. V tem projektu je bil gonilna sila Miroslav Kokolj.

V šolskem letu 1959/1960 je šolski okoliš OŠ Polje obsegal naslednje kraje: Polje, Slape, Studenec, Vevče, Zg. Kašelj, Sp. Kašelj, Zg. Zadobrova, Sp. Zadobrova, Zalag, Snerberje, Dolsko, Laze, Senožeti. V šolo Polje so se vozili še učenci iz Črnuč, Št. Jakoba, Podgorice, Litije, Jevnice in Kresnic. Miroslav Kokolj je zaslužen, da je pouk potekal kar se da usklajeno in na visoki ravni. Prizadeval si je implementirati zakon o osnovi šoli. Poskrbel je, da je pouk temeljil na smotrih uresničevanja socialističnih načel. V šolskem letu 1960/1961 je Miroslav Kokolj vodil projekt *Naš kraj včeraj, danes, jutri*. V tem letu je poskrbel za uvedbo novega predmetnika za višje razrede (7. in 8. razred) osnovne šole. Spodbujal je delovanje mladih v Klubu mladih planincev. Število učencev je tega leta preseгло tisoč.

V sklopu OŠ Polje so sodelovale še naslednje podružnične šole: Besnica, Dolsko, Janče, Javor, Krizavska vas, Lipoglav, Prežganje, Senožeti, Zadobrova, Zalag. Tako je bilo skupaj 1745 učencev v 38 oddelkih. Da je učni proces tekkel kar se da dobro, je prav gotovo zasluga ravnatelja Miroslava Kokolja.

Spodbujal je tudi delovanje zunajšolskih dejavnosti in različnih krožkov. Zagotovil je, da je šolska kuhinja učencem poleg dopoldanske malice nudila tudi kosila. Pri vsem tem delu pa je znal poskrbeti, da so učenci prihajali v šolo urejeni, da so se kulturno vedli in imeli spoštljiv odnos do svojega dela in dela drugih. Zavedal se je tudi, da je urejeno okolje vpliva na kulturo mladine, zato je skrbel, da je bila šola urejena, osebno je nadziral delo tehničnega osebja, sam je načrtoval tudi zasaditev parka pred šolo.

Leta 1967 je Miroslav Kokolj zaključil z delom na šoli, zanimanje za zgodovino pa je ostalo. Izpod njegovega peresa so nastala

dela: *Prekmurski Slovenci: od narodne osvoboditve do okupacije 1919–1941*, kjer prikazuje razvoj politične, pravosodne in šolske uprave ter protijugoslovanske delovanje; *Evangelizacijske ali kalvinske šole v Prekmurju v letih 1595–1612* (1980); *Prekmurje in Prekmurci v slovenskem periodičnem tisku: bibliografski pregled od 1846 do 1945* (Prekmurska založba 1957); *Prekmursko šolstvo, Bela Horvat* (1977); *Borba za gimnazijo v Murski Soboti* (ob njeni tridesetletnici in otvoritvi novega gimnazijskega poslojpa) (1950); *Sto let šole v Polju: poročilo ob jubileju in otvoritvi nove zgradbe* (1957); *Prekmurje v prevratnih letih 1918–1919* (1981); *Vevški papirničarji v boju za svoje pravice 1842–1945 v založbi Združene papirnice* (1970).

V času ravnateljstva Miroslava Kokolja, ko je potekalo uvajanje šolskih reform, je osemletko obiskovala generacija 1963/1964, ki je 30. velikega travna 2014 praznovala zlatih 50 let valet na OŠ Polje. To je bila priložnost, da smo pripravili slavnostno prireditev v OŠ Polje, na katero smo povabili tudi naše učiteljice in učitelje. Vabilu so se odzvali: Marija Hergovt, Marija Brdovnik, Marta Bratina, Marjan Štefančič, Stane Jeraj in naša prijateljica in tudi ravnateljica OŠ Polje v letih 1988–2000 Ljuba Novak.

Ob tej priložnosti smo slavnostno okrasili oder s cvetjem in portretom našega ravnatelja Miroslava Kokolja, ki ga je prav za ta namen naslikal Marjan Kolenc. Navzoče sta nagovorila sedanja ravnateljica Barbara Smrekar in Marko Robida iz zlate generacije. Na proslavi je zapel šolski pevski zbor pod vodstvom Mojce Prelogar in pevci zlate generacije: Marjeta Černe, Jani Pečjak, Zdravko Hvala in Zvonka Ahačič ob spremljavi odličnega harmonikarja Jožeta Dremlja. Program je povezovala Uta Kuhar De Domicio iz generacije 1963/1964.

Po slavnostnem uvodu je sledilo obvezno fotografiranje, nakar nam je ravnateljica Barbara Smrekar razkazala vse pridobitve šole po koncu našega šolanja: veliko svetlo in dobro opremljeno telovadnico, bogato založeno knjižnico in prijetno prenovljeno kuhinjo. Zatem smo sedli v šolske klopi tako kot nekaj. Pouk so po modernih smernicah vodili izvoljeni izredni profesorji in profesorice: Vera Komovec Žagar, Stanka Kovač Martinc, Stane Curk in Zvone Ahačič. Dežurno službo so opravljali reditelji Jože Vidmar, Stanka Kovač Martinc, Marinka Podgoršek in Zdravko Hvala.

Slavje smo ob dobri hrani, petju, napitnicah in obujanju spominov nadaljevali v Gostilnici pri mostu v Zalogu, kjer sta ljubiteljska slikarka Vera Žagar in Marjan Kolenc pripravila likovno razstavo in nas tako nagovarjala s svojimi deli, da smo se prijetno počutili. Dogodek nam je nudil mnogo radosnih doživetij in nam bo prav gotovo ostal v lepem spominu, predvsem pa so se utrdile vezi naše zlate generacije. Upam, da bomo še kdaj znali najti priložnost za to.

Ob koncu lahko rečem, da nam je bila osnovna šola v Polju drugi dom. V njej smo se počutili sprejete, dala pa nam je tudi dobro popotnico za življenje. Tudi zdaj, ob 50. obletnici valet, smo bili dobrodošli. Za to lepa hvala!

Še vedno pa čutimo, da je potrebno Miroslavu Kokolju, pedagogu zgodovinarju, publicistu, časnikiarju in prevajalcu, dati častno mesto na šoli, na kar že vse predolgo čaka. Pozabljam, da je ob prvih korakih na poti učenosti budno spremljal številne generacije z vso svojo odgovornostjo, preudarnostjo in vero v mlade rodove. S svojimi deli pa je vtisnil viden pečat Polju in tudi širšemu okolju. Zato smo se namenili portret Mira Kokolja, ki ga je naslikal Marjan Kolenc, podariti šoli. Denar za sliko smo prispevali: zlata generacija 1963/1964, Papirnica Vevče, S. p. Mitja Kolarič - Okvirija in Avtoservis - Svetek Igor.

Portret Miroslava Kokolja bo visel v prostorih knjižnice OŠ Polje. Vsem, ki so dali svoj prispevek, lepa hvala.

ČS Posavje

Sožitje z naravo in prijateljska druženja

Mirjana Ribič

V okviru drugega festivala vseslovenske zelenjave v ČS Posavje, katerega prizorišče je bil glavni park med Glinškovo in Bratovševo ploščadjo, je 18. maja potekalo družabno urejanje parka in okolice. Člani in prostovoljci Kulturno ekološkega društva-KED SmetUmet so organizirali sajenje zelišč in cvetja in še vrsto drugih dogodkov. Tako sta se v popoldanskem času odvijala projekta PARKigram in PARKolo. Pri organizaciji festivala je z Društvom KED SmetUmet sodelovala tudi Četrtna skupnost Posavje, projekt pa je financiral Oddelek za kulturo Mestne občine Ljubljana.

S kulturnim programom za otroke sta dogodek popestrila gospa Špela Klofutar, magistrica znanosti in arhitektka iz Zavoda Špelinice, ter Lotos Vincenc Šparovec, igralec Mestnega gledališča ljubljanskega, s predstavo **2000 let Emone**.

O kvalitetnejšem preživljanju prostega časa v okviru projekta PARKigram in PARKolo je nekaj več povedala **Alenka Kreč - Bricelj** iz društva KED-SmetUmet. Alenka je otroke razveseljevala s peko bezgovih fitaljev z meliso, medom, pa tudi takih z drobnjakom, timijanom, origanom in čemažem, ki so navdušenim otrokom zelo tekneli. Med pripravo jedi je povedala: »V času od konca marca pa do konca septembra 2014 KED SmetUmet skupaj z lokalnimi prebivalci v tukajšnjem parku vzpostavljamo boljše pogoje za raznoliko, kreativno in

Foto: Andrej Kerin

Letni koncert Mešanega pevskega zbora Lipa zelenela je.

vključujoče druženje. Vse prostorske intervencije – pletene visoke grede, zvočno igralo, plesna ploščad, viseče mreže in gugalnice, pleteni zeleni paviljon, tipni zemljevid parka z dodanimi napisi v brajici – so narejene iz odpadnih, presežnih in naravnih materialov. Danes predstavljamo tudi projekt PARKOLO, kjer smo ob pomoči Jurija Bavdaža, mojstra popravjalnice koles, popravljali in krasili kolesa. Nekateri prebivalci so tudi prodajali in menjavali kolesa, rolerje, čelade in rezervne dele. Ljubitelji zdrave prehrane pa so izmenjevali zelišča in sadike. V naši soseski smo naredili pletene visoke grede, v katerih smo posadili zelišča, jagodičevje, cvetje in še kaj. S temi aktivnostmi, ki se bodo nadaljevale čez poletje vse do jeseni, želimo spodbuditi dejavnosti tudi v drugih četrtinskih skupnostih Mestne občine Ljubljana,« je povedala Alenka Kreč - Bricej.

Predstava **2000 let Ljubljana** je navdušila otroke, tako da jih ni preginal niti popoldanski naliiv, zato so se še bolj stisnili pod šotor in uživali v uprizoritvi igralca Lotosa Vincenca Šparovca. V predstavi **2000 let Emone** je igralec upodobil sužnja.

Na dogodku smo srečali tudi arhitektko **Damjano Zaviršek Hudnik**, ki je že lani izvedla projekt **Skupaj na ploščad**, letos pa nadaljuje svoje aktivnosti s projektom **Pot dobrot**, ki je bil predstavljen v prejšnji številki Ljubljane. Gospa Damjana nam je povedala, da bodo v prihodnje označene pešpoti iz naselja do kmetij v Savljah in Klečah. »Poslej bodo prebivalci urbanega dela naselja lahko zelenjavo kupovali neposredno pri kmetih, kar pomeni tudi tesnejšo povezavo med mestom in vasjo.«

ČS Golovec

Praznovali smo 6. Dan ČS Golovec

Aleš Dakič, predsednik Sveta ČS Golovec

Svetniki ČS Golovec smo se zaradi letošnjih jesenskih lokalnih volitev odločili, da Dan Četrtna skupnosti organiziramo spomlad, da bi se izognili predvolilni mrzlici. Zato smo v sredo, 14. maja, v sodelovanju s šolami, vrtci in društvi na ploščadi pred OŠ Božidarja Jakca pripravili 6. Dan četrtne skupnosti. Vse do zadnjega smo trepetali za vreme, saj je še pol ure pred začetkom rosilo in kazalo, da bomo morali dogodek preseliti v šolo, a se je nato nenadoma zjasnilo.

Kot ponavadi so nas s prikupnimi nastopi navdušili najmlajši, člani Moškega pevskega zbora iz Bizovika pa so odlično zapeli slovenske ljudske pesmi. Šolarji so s svojimi nastopi še enkrat pokazali svojo zavzetost in požrtvovalnost učiteljev, ki so jih za nastope pripravili. Malce je nastopajoče motil močan veter, ki jih je občasno preglasil.

Člani Prostovoljnega gasilskega društva Štepanjsko naselje so pripravili predstavitev oljne eksplozije, ki se lahko zgodi v naših kuhinjah, če smo nepozorni. Nato je sledil še zabavni del s tekmovanjem z vedrovko, kjer je sodelovalo več trojk, v glavnem šolarjev, ki so bolj ali manj uspešno usmerjali curek vode in se pri tem zabavali. Najspretnejšim trojkam smo podelili pokale.

Ob dogodku smo postregli tudi z zdaj že tradicionalnim golažem.

Foto: Robert Leskovar in Tomaž Kavčič

Gasilsko društvo Trnovo – 60 let prostovoljstva v srcu.

Člani društva upokojencev Štepanjsko naselje in učenci OŠ Božidarja Jakca pa so občanom postregli s sladnicami, ki so jih pripravili sami. Člani kulturno turističnega društva Proga 13 so predstavili svoje izdelke barvanja na steklu. Svoje aktivnosti so prikazali tudi Mladi zmaji in Dom starejših občanov.

Za konec se v imenu svetnikov zahvaljujem vsem nastopajočim, vrtcem, osnovnim šolam, vsem društvom, ki so aktivno in konstruktivno sodelovali pri organizaciji in pripravi. Še posebej se zahvaljujem uslužbencema četrtne skupnosti, ki sta prevzela levji delež organizacije. Se vidimo naslednje leto!

ČS Rudnik

Domovina, naša ljubezen in naša skrb

Bogdan Učakar

Zgornji duhovni in pevsko sporočilni sklop, ki so ga v moto letošnjega letnega koncerta zapisali pevci mešanega pevskega zbora Lipa zelenela je ... je bil kar celostno zborovsko obvestilo in oklic, predvsem pa prijazno vabilo. Z izbranim pevskim sporedom sta zborovodja Karel Leskovšek in zbor iskala in našla svoje toplo gnezdo v košati krošnji z ljudsko pesmijo in rodoljubnim razpoloženjem v različnih priredbah naših skladateljev. S petjem z jasno in čitljivo lirično abecedo, ki je še vedno blizu poslušalčeve zbranosti in toplih občutij. Spored v ljudskem pevskem oblačilu, ki ga še vedno radi nosimo in ne kaže niti najmanjše obnošenosti. Ob tem izboru sta dirigent in zbor uvrstila med pevsko ogrlico tudi štiri zborovska dela, prvič izvedena in z zvezdico, pa tudi kot posvetilo zboru. Spored je bil tudi letos dobro in natančno pevsko pripravljen in naštudiran ter izbrušen. Dolgoletne izkušnje se zboru seveda bogato obrestujejo. V akustično prijetni dvorani Konservatorija za glasbo in balet so pevci z dirigentom natančno vdeli vokal za različna razpoloženja in slogovno pestrost pevske vzorcev, tako da ni bilo ob poslušanju prav nobenega pevskega »votlaka«, ki bi lahko zamajal korektnost pevske izpeljave. Kakšna manjša intonacijska pevska smet je bila že vmes, tudi kakšna rahla zadihanost, kar pa ni bistveno zmanjšalo ugodnega pevskega vtisa. Tudi štiri nova slovenska dela so sodila v okusno ljudsko duhovno »zmes«, pa čeprav z razvojem ustreznimi današnjimi peresi **Marka Munih**a in **Uroša Lajovica**. Rekli bi lahko, priredbe slovenskih ljudskih z dvojnimi pedalom.

Skladatelj Marko Munih – povedal je, »da ima zdaj veliko več časa tudi za ustvarjanje in pisanje« – je podaril našim ušesom in razpoloženju dve priredbi tolminskih ljudskih. Najprej kar iskrivo *Magdalenco*, pa še zbor *Ad kuota se muota*. Dve zborovski humoreski, ali drugače, kar dve hitri ljudski polkici. Nekoliko drugače skladatelj Uroš Lajovic z zborom *Pesem* na besedilo Josipa Murna in *Balado*, ki ji je besede ponudil Tone Kuntner. Prva kot zborovski diptih, morda kar bolj iz davnine, druga ljudsko pristrčna, skoraj družinska s pevskim soloduetom, s katerim sta na vprašanje »ostala sva sama, le kaj bo z nama« kar lepo odgovorila Alenka in Andrej Kerin.

Tudi treh skladateljskih obletnic na letnem koncertu niso pozabili. V spored so uvrstili dela tržaškega skladatelja **Pavla Merkuja, Jakoba Ježa in Lojzeta Lebiča**. Kar lep maritimni pevski narek je imela slovenska ljudska *Barčica* Jakoba Ježa, pa tudi skladateljeva *Po jezeru* s tematskimi zrcni melosa. Dve koroški ljudski, *Pesem od zarje* in *Ta drumlca je zvmolana* Lojzeta Lebiča sta natančen odraz skladateljeve lirične intuicije, saj je znal vselej natanko prisluhniti koroški pevnosti. Kot Pavle Merku glasovom iz Benečije. Tudi z zborom *Sonce ljubo*, označeno kot čitalniško in ponarodelo.

Tudi preostali del sporeda so bili vzorci čudovitih čipk ljudskih priredb. *Že Gallusov Dulci amica veni* in protestantska *Oča naš* Primoža Trubarja v priredbi Matije Tomca sta bili kar velika začetnica večernega sporeda. Harmonska iztanjšana, komorno zborovsko čista. S pevsкими koraki dolgih not. Kar budniško je potegnila poslušalce za sabo pesem *Ljubezen do domovine* Blaža Potočnika/Antona Foersterja, bolj prigodniški *Veseli godec* Gregorja Riharja/Matije Tomca, s pevskim lokom solist Zdravko Kelšin. Toplo panoramsko je bila odpeta *Planinska roža* Ivana Laharnarja, za katero je besedilo na dehtečo košenico posejal Simon Gregorčič. Slovenskemu himničnemu zboru *Domovini* so zapeli Benjamin Ipavec, kakšen vidik pa dodal Samo Vremšak. Solista sta bila Marjan Špegel in Janko Premelč. Tu pa je manjkalo nekaj pevskega dramila in bolj odprtega navdušenja. Skladatelj Emil Adamič je na ljudsko besedilo iz Štrekljeve zbirke zapel kar tožno in otožno naricalko *Če ti ne boš moj*. Pa še dve. *Pod jasnim nebom rdeča roža* Rada Simonitija na besedilo Ivana Cankarja in *Vetrček moj*, rahlo uglasen na besedilo Bogomile (Ljudmile Poljanec) Stanka Premrla. Pa ne pozabimo. Kar zadišali so zbori *Kje so tiste stezice* Matije Tomca, *En starček* Jurija Fleišmana in z ritmično iskro zapeta istrska ljudska *Gore, dole, tralala* Tomaža Habeta.

Hvala zboru *Lipa zelenela* je ... hvala dirigentu Karlu Leskovcu, ki zna odkriti v zboru vse pevske sposobnosti, ta pa mu vrača in seveda poslušalcem tudi lepo petje iz vseh grl. In zapela je cela dvorana z njimi, kar generacijsko zvesto znamenito manifestativno himno *Lipa zelenela* je ... našega skladatelja Jenka. Veselimo se srečanja z zborom ob letu osorej.

ČS Trnovo

Gasilsko društvo Trnovo – 60 let prostovoljstva v srcu

Tomaž Kavčič, poveljnik GD Trnovo

Letos mineva 60 let od ustanovitve gasilskega društva v Trnovem. Ob tej priložnosti smo se trnovski gasilci 15. marca zbrali na svečani skupščini, se poklonili ustanoviteljem društva in počastili pretekle uspehe ter potrdili načrte za prihodnost. Skupščina je potekala v dvorani Četrtna skupnosti Trnovo, za kar se gostiteljici še posebej zahvaljujemo. V prijetnem okolju velike dvorane je zasedanje potekalo po ustaljenem dnevnem redu. Gasilski in drugi gostje so prenesli lepe pozdrave društev in pozdravili medsebojno sodelovanje, ki v nekaj primerih sega v čas do

ustanovitve društva. Članice in člani društva so sprejeli načrt prireditev v jubilejnim letu in sprejeli v društvo nove člane. Tako lahko mirno zapišemo, da vstopamo v naslednje desetletje polni kadrovskega potenciala, željni novih znanj in zvrhani idej, Trnovo pa varnejše in bogatejše za devet novih prostovoljnih gasilcev in gasilk.

Devet novih gasilskih pripravnikov

Blaž Ferkulj, Gašper Babnik, Jaka Pivk, Miha Toš, Matko Mioč, Matic Jeran, Petra Šušteršič, Tsvetana T. Kovacheva in Uroš Jug so do konca pomladi opravili vsa potrebna teoretična in praktična usposabljanja in postali čisto pravi gasilski pripravniki. Svoje usposabljanje bodo nadaljevali z operativnim delom v gasilski enoti, jeseni pa pristopili k nadaljevalnemu usposabljanju, ki ga izvaja Gasilska zveza Ljubljana.

Častni člani in več jubilejnih dogodkov

Člani in članice društva smo podelili še častne nazive članom **Štefanu Kovaču**, dolgoletnemu predsedniku društva, **Niku Juvanu, Ljubu Dijaku** in **Zvonetu Fistru**. Hvala vam za vaš doprinos kraju in društvu.

Jubilejno leto smo obeležili z mašo za pokojne gasilce in gasilke, se poklonili in priporočili zavetniku sv. Florjanu, gostili 11. srečanje zbirateljev gasilskih eksponatov in organizirali meddruštveno gasilsko vajo, ki se je udeležilo več kot 80 gasilcev iz sosednjih in prijateljskih gasilskih društev.

Prava velika gasilska vrtna veselica

Ne gre pa prezreti velike prave gasilske vrtna veselice, o kateri se je v preteklosti že pisalo in o njej dober glas seže daleč iz Ljubljane. Zopet smo se zbrali od blizu in daleč, družile in poklepetale so vse generacije na zelenici pred gasilskim domom **20. junija** od 20. ure dalje. Igrali in zabavali so nas Veseli Dolenjci.

Fotografska razstava na Krakovskem nasipu

Jeseni bo luč sveta ugledala fotografska razstava 60 PROSTOVOLJNIH na Krakovskem nasipu, kjer boste lahko izvedeli, kdaj je po Trnovem zapeljal prvi gasilski avto, kje je živel oče slovenskega gasilstva in koliko napora je bilo potrebnega včasih, da so gasilci pogasili požar, ter kaj imata skupnega rimska Emona in gasilski prapor. Okrogli gasilski jubilej ter mnoga praznovanja ob dnevih Četrtna skupnosti Trnovo bomo sklenili delovno in skupaj z vami, ki se nam lahko kadarkoli pridružite. Če pa vam čas ne dopušča, nas lahko spremljate na spletnem naslovu gasilcitrnovo.si ali uradni Facebook strani društva. Na pomoč!

ČS Vič

Že drugo praznovanje 102-letnice na Bokalcah

Branka Drobnič, socialna delavka

V Domu starejših občanov Ljubljana Vič-Rudnik, enoti Bokalce, je 102. rojstni dan praznovala Ljubljancanka, gospa Julijana Otruba. Rodila se je 25. maja leta 1912 v Opatiji. Nekaj let po njenem rojstvu se je družina preselila v Ljubljano, kjer gospa Julijana živi še danes. Vse do svojega 100. leta je ob pomoči svojih najbližjih gospa živela doma. Z družino je zelo povezana, tako da je zadovoljna, da jo vsak dan obiskujeta hčerka in sin, na katera je še vedno zelo ponosna.

V Domu na Bokalcah je to že drugo praznovanje 102-letnice v tem letu. Skupno pa bomo letos praznovali kar osem rojstnih dni naših stanovalcev, ki bodo dopolnili 100 ali več let.

Gospa Julijana Otruba smo v Domu pripravili pristrčno praznovanje v krogu njenih sostanovalk in zaposlenih. Iz rok direktorice Doma je prejela šopek cvetja, članice domskega pevskega zbora pa so ji zapele nekaj veselih ljudskih pesmi. Za vse praznovanje je bilo dovolj torte in pijače. Gospa je bila na praznovanju res dobre volje in te smo se ta dan navzeli prav vsi.

ČS Rožnik

Pohod Društva upokojencev Vič-Rožnik

Milena Dobrovoljc

Naša Četrtna skupnost se imenuje Rožnik po sklepu Mestne občine Ljubljana ob ustanovitvi 17 četrtnih skupnosti, četudi je po starem to »stari« Vič. Društvo upokojencev se zato imenuje Vič-Rožnik. Od Četrtna skupnosti Vič nas ločuje Tržaška cesta. Celotno območje te naše četrtne skupnosti je močno nepovezano. To zelo občutimo predvsem v Društvu upokojencev Vič-Rožnik. Rožna dolina ima svoje dolgoletno Olepševalno društvo, manj je članov Društva upokojencev, prav tako tudi iz naselja Brdo in Vrhovci. Ta nepovezanost je za društvo boleča in jo želimo preseči. Moramo pa se pohvaliti z izleti društva, posebej z zadnjim pohodom. Ta je povezal tudi okolico zunaj društva. Odšli smo v narodni park ob Glinščici, z avtobusom do Kozine oz. naselja Mihele in peš do Boljunca v predmestju Trsta. Izbrali smo pot, ki ni bila naporna. Zatem smo se odpeljali v stare Milje, si ogledali romarsko cerkvico iz XIII. stoletja z arheološkim parkom in lepim razgledom na Trst. Vsi pohodniki so bili zadovoljni in odločeni, da podoben pohod še ponovimo.

ČS Jarše

Prvomajska budnica

Mitja Petje

Nekaj minut čez sedmo zjutraj nas je na delavski praznik v Šmartnem zbudila bučna glasba izpod pihal in trobil Bežigradske godbe, ki že 27. leto zapored gostuje na dvorišču gospe Marije Pirš. Letos so ji na pomoč poleg sosedov priskočile tudi članice DU Šmartno ob Savi-Ljubljana. V veselem vzdušju smo ob zadnjih skladbah plesali polko, ob zadnji pa kolo s slovensko zastavo na čelu. Vtisi so bili odlični in sodelujoči so si obljubili, da se prihodnji 1. maj spet vidijo in se povešijo ob prazniku dela, čeprav je danes imeti službo že nekaj posebnega.

Hvala Bežigrajčanom za tradicionalni obisk, saj so nam res polepšali praznično jutro!

Gasilske novice

Mitja Petje

Poklon gasilskemu in mestnemu zavetniku

4. maja, ob dnevu gasilskega zavetnika sv. Florjana, smo se zbrali pred gasilskim domom skupaj z Zadobrovskega gasilci ter s praporom na čelu odšli k cerkvi sv. Martina v Šmartnem. Tu smo se mu poklonili vse »nevarne« dele ostrejša. Po maši smo se ob dobri malici okrepčali in pokramljali v gostilni Pri Tinčku. Ob dnevu zavetnika mesta Ljubljane sv. Jurija 24. aprila pa so se naši veterani in GZL skupaj z drugimi občinskimi službami in organizacijami udeležili maše na Ljubljanskem gradu.

Operativno delo

17. maja je ekipa šestih gasilcev in gasilk za prekrivanje streh (DNV) organizirala vajo, na kateri smo se pripravljali na morebitna neurja z močnim vetrom, ki vsako leto večkrat ogrozijo Mestno občino Ljubljana. Na vaji smo prekrili 25 m² strehe ter odstranili vse »nevarne« dele ostrejša. Ker pa je preventiva najboljšo zdravilo, smo izdali tudi zgibanko *Ukrepi pred neurjem* ter jo razdelili po hišah Obrij, Hrastja in Šmartna.

Na pomoč!

Foto: Milena Dobrovoljc

Pohod Društva upokojencev Vič-Rožnik

Foto: Barbara Purkart

V Domu starejših občanov Ljubljana Vič-Rudnik, enoti Bokalce, je 102. rojstni dan praznovala Ljubljancanka, gospa Julijana Otruba, rojena 25. maja 1912 v Opatiji.

»Presenečena sem, kako se je Ljubljana v nekaj letih spremenila – na lepše seveda!«

Staša Cafuta Trček

Fotografije: Staša Cafuta Trček

Ivan Petrović

Avinash

Kriti

Tina Barbara Levicnik

Znameniti turistični vodič Lonely Planet je v ameriški spletni izdaji Ljubljano uvrstil na drugo mesto lestvice *Best in Europe 2014*, na kateri je 10 evropskih krajev, ki so letos najbolj vredni obiska. Ljubljana se je na lestvico uvrstila kot »eno najbolj zelenih in prijaznih evropskih mest«, ki ga odlikuje »živahen kulturni, kavarniški in nočni utrip, ki pričara vzdušje neprestane ulične zabave«. Pri Lonely Planetu posebej poudarjajo tudi letošnje praznovanje 2000-letnice rimskega mesta Emona, v okviru katerega se bodo zvrstili številni »domiselni dogodki na rimsko tematiko, celoletne razstave ter osrednji dogodek Ave Emona (22.–24. avgust), ki bo osrednji ljubljanski Kongresni trg prestavil nazaj v času«. Ljubljana je z veliko izbiro cenovno ugodnih avtobusnih prevozov tudi idealno izhodišče za odkrivanje Slovenije, ki je »tako slikovita kot Švica, a precej bolj prijazna do denarnice«. Laskavi turistični uvrstitvi Ljubljane pritrjujejo tudi tokratni vtisi obiskovalcev iz tujine.

Ivan Petrović, vizualni umetnik, Kruševac, Srbija

Zanimivo, da imam že štirideset let, pa sem šele prvič v življenju v Sloveniji in Ljubljani. Na povabilo galerije Photon gostujem z arhivskimi fotografijami, ki jih hranimo v Beograjskem centru za fotografijo. Prvi vtis o Ljubljani je spodbuden. Mesto deluje zelo urejeno in prijetno. Veselim se že, da mi prijatelj Miha razkaže dele mesta, v katere ponavadi turisti ne zaidejo.

Avinash, pravnik, Hyderabad, Indija
Mesto je sveže, človek lahko zadihna s polnimi pljuči. Kljub temu, da je Ljubljana polna zgodovinskih stavb, se človek ne zasiti s starimi zgodbami, temveč mu sodoben utrip mesta pričara lepo atmosfero. Želel bi si, da bi lahko preživel tukaj še več časa in da bi imel možnost spoznati še več tradicionalnih slovenskih jedi.

Kriti, igralka, Karnateke, Indija
Sem del filmske ekipe Sandal Wood iz Indije. Slovenijo in Ljubljano smo izbrali za snemanje glasbenih vložkov v filmu, v katerem igram, predvsem zaradi tega, ker je pri nas v filmski industriji velika konkurenca in zmeraj iščemo nove dežele, ki niso tako prepoznavne kot preostala evropska mesta in države. V Sloveniji nameravamo ostati šest dni, nato pa se selimo z ekipo v Benetke. Prepričana sem, da bodo vložki, posneti v Sloveniji, prava paša za oči za naše gledalce. Za nas je vse eksotično, tako arhitektura kot hrana in ljudje. Noči imate zelo hladne, navajena sem na vročino!

Tina Barbara Levicnik, učiteljica, Wald, Švica

Presenečena sem, kako se je Ljubljana v nekaj letih spremenila – na lepše seveda! Obnovljena, prijaznejša za pešce in zaprta za promet, to je res zlata vredno. Deluje dinamično in sodobno. Za nas je cenovno ugodna, pohvalila bi tudi kvaliteto hrane, ki jo pripravljajo lokali v stari Ljubljani, ter sladolede. Če moram izbrati najlepšo stavbo, bi izpostavila frančiškansko cerkev, ki stoji v neposredni bližini Tromostovja.

Dominique Vrigneau

Mike Sponza

Yuichi Kobashi

Vladimir Stojanovič Kika

Dominique Vrigneau, vinski trgovec, Hampshire, Velika Britanija

Ljubljano sem obiskal s prijateljem Bojanom, ki jo zelo dobro pozna. Mnenja sem, da si je zelo pametno ogledati nove kraje s pomočjo domačina, saj zelo dobro pozna vse podrobnosti mesta. Vaše mesto je zanimivo, ker je tako majhno. Parkirala sva v parkirni hiši v centru, nato pa se sprehodila do Tromostovja. Že takoj mi je bilo jasno, da gre za mesto, ki je zelo čisto, barvno usklajeno, da ima prijazno atmosfero z neštetimi lokali, ki vabijo, da jih obišeš. Mesto je pravšnje za obisk ob koncu tedna. Veselim se, da se ponovno vrnem. Morda me boste takrat ponovno ujeli in želeli izjavo.

Mike Sponza, glasbenik, Trst, Italija
Zaljubljen sem v Ljubljano. Je tako sproščena in polna lepe energije. Seveda imam rad tudi Trst, a ko pridem sem, Ljubljana v trenutku postane moj drugi dom.

Yuichi Kobashi, Tokyo, Japonska
Prvič sem obiskal Slovenijo pred približno desetimi leti. Prišel sem na povabilo prijateljice, ki sem jo srečal na potovanju po Kanadi. A ker trenutno delam za japonsko firmo v Parizu, sem se odločil, da jo ponovno obišečem. Lepa dežela. Rad bi pohvalil izredno prijazno strežno osebje. Zbiram namreč evrske kovance, pa je slovenske zelo težko najti, zato sem v lokalih prosil, če mi dovolijo, da pregledam, ali imajo morda slovenske evrokovance. Brez težav so mi dovolili. Našel sem vse, razen kovanca za 2 evra. Majhna državnica ste in tudi kovanci se hitro izgubijo v veliki Evropi.

Vladimir Stojanovič Kika, ustanovitelj Wine Jama, Beograd, Srbija

Ljubljano sem obiskal že večkrat. Seveda se najpogosteje zadržujem v centru. Opažam, da je mesto večgeneracijsko, zato je toliko bolj zanimivo in zelo pisano. V Križankah je gostoval prvi Wine Jam (vinski festival) v Sloveniji. Moja želja je bila, da festival gostuje v vseh republikah nekdanje Jugoslavije in da se vinarji in vinoljubci med seboj na sproščen način družijo ob kulturnem degustiranju vin ter spoznavajo različne pridelovalce. Ljubljana je mesto, v katero se bom zmeraj rad vračal.

Ljubljanski vestnik

Na podlagi 6. točke 39. člena v zvezi s četrtem odstavkom 62. člena Zakona o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10, 106/10 – popr. in 57/12) Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, Direktorat za prostor in Direktorat za energijo s tem

JAVNIM NAZNANILOM

**obveščata javnost o javni razgrnitvi
osnutka državnega prostorskega načrta
za prenosni plinovod R52 Kleče – Toplarna Šiška**

I.

Ministrstvo za infrastrukturo in prostor naznanja javno razgrnitev:

- osnutek državnega prostorskega načrta za prenosni plinovod R52 Kleče-Toplarna Šiška (TOŠ), ki ga je pod številko projekta 12371 maja 2014 izdelal Projekt d.d., Nova Gorica (v nadaljnjem besedilu: osnutek državnega prostorskega načrta);
- povzetek za javnost;
- ostale strokovne podlage, na katerih temeljijo rešitve osnutka državnega prostorskega načrta.

II.

Gradivo iz prejšnje točke bo od 28. julija 2014 do 12. septembra 2014 javno razgrnjeno:

- na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor, Direktoratu za prostor, Langusova ulica 4, Ljubljana,
- v prostorih Mestne občine Ljubljana, Oddelku za urejanje prostora, Poljanska cesta 28, Ljubljana,
- v prostorih Četrtna skupnosti Šentvid, Prušnikova 106, 1210 Ljubljana Šentvid,
- v prostorih Četrtna skupnosti Posavje, Bratovševa ploščad 30, 1113 Ljubljana,
- v prostorih Četrtna skupnosti Dravlje, Draveljska 44, 1117 Ljubljana,
- v prostorih Četrtna skupnosti Šiška, Kebetova 1, 1107 Ljubljana.

Gradivo iz prve točke bo v obdobju iz prejšnjega odstavka javno razgrnjeno tudi v digitalni obliki na spletnih straneh Ministrstva za infrastrukturo in prostor (pod »aktualno/pomembne povezave/državni prostorski načrti/javne razgrnitve in seznanitve«).

III.

Javna obravnava bo potekala 8. septembra 2014 s pričetkom ob 18.00 v prostorih Četrtna skupnosti Šiška, Kebetova 1, Ljubljana.

IV.

V času javne razgrnitve ima javnost pravico dajati pripombe in predloge na osnutek državnega prostorskega načrta. Pripombe in predlogi se lahko do 12. septembra 2014 dajo pisno na mestih javne razgrnitve (na obrazcu za pripombe), lahko se pošljejo na naslov: Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, Direktorat za prostor, Langusova ulica 4, Ljubljana, ali na elektronski naslov: gp.mzip@gov.si, pri čemer se v rubriki »zadeva« navedejo ključne besede »DPN Kleče-Toplarna Šiška«. Obrazec za pripombe je na voljo na mestih javne razgrnitve in na spletni strani Ministrstva za infrastrukturo in prostor.

Ministrstvo za infrastrukturo in prostor bo v roku 60 dni preučilo pripombe in predloge javnosti in do njih zavzelo stališče. Ministrstvo za infrastrukturo in prostor jih bo objavilo na svoji spletni strani in jih tudi posredovalo Mestni občini Ljubljana.

Šteje se, da je pri dajanju pripomb in predlogov z navedbo imena in priimka ali drugih osebnih podatkov dan pristanek za objavo teh podatkov v stališču, ki bo objavljeno na zgoraj navedeni spletni strani in posredovano navedeni občini. Osebe, ki ne želijo, da se v stališču objavijo njihova imena in priimki ali drugi osebni podatki, morajo to posebej navesti.

Št. 35010-2/2006-MOP-01011351-71
Ljubljana, dne 17. junija 2014

mag. Tanja Bogataj
generalna direktorica
Direktorata za prostor

Daniel Levičar
generalni direktor
Direktorata za energijo

Spremljajte novinarske konference župana Zorana Jankovića

Na spletni strani Mestne občine Ljubljana www.ljubljana.si lahko vsak torek ob 12. uri spremljate neposredni prenos novinarskih konferenc župana Zorana Jankovića (pri posameznih temah se mu pridružijo tudi sodelavci Mestne uprave oziroma javnih podjetij in zavodov, ki delujejo pod okriljem MOL), na katerih komentira aktualno dogajanje v Mestni občini Ljubljana in odgovarja na vprašanja novinarjev.

Vabljeni k spremljanju novinarskih konferenc v živo, kjer boste lahko dobili celovite informacije o stališčih župana in drugih predstavnikov Mestne občine Ljubljana glede dogajanja pri nas!

Foto: Jože Čurin

V parku prijateljstva ob zasaditvi drevesa predsednica Društva Zeleni prstan Ana Nuša Kerševan, akad. dr. Anton Vratuša, v ozadju Vratušev vnuk Vran, njegova snaha Majda in župan Zoran Janković.

Drevo, darilo akad. dr. Antonu Vratuši

Jože Čurin

V nastajajočem Parku prijateljstva ob Poti spominov tovarištva v bližini Biotehniške fakultete, ki ga krasijo številna spominska drevesa, bo svoje korenine pognalo še eno, ki so ga podarili **akad. dr. Antonu Vratuši** njegovi ožji družinski člani ob njegovih bližajočem se stotem rojstnem dnevu. Društvo Zeleni prstan je ob Dnevu zemlje v tem parku že dvajsetič posadilo spominsko drevo, a tokratna prireditev je bila še pestrejša, saj je svoje drevo posadil tudi podžupan **prof. Janez Koželj**. Dogodka so se udeležili številni prijatelji dr. Antona Vratuše, pa tudi prvi predsednik RS **Milan Kučan**, župan **Zoran Janković**, predstavniki veteranskih organizacij in drugi.

Anton Vratuša, slovenski politik, diplomat, borec NOB in slavist, je luč sveta zagledal 21. februarja 1915 v Dolnjih Slavečih na Goričkem. Njegova starša sta bila Anton Vratuša starejši in Ana Bokan. Študiral je slavistiko na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je leta 1941 doktoriral z disertacijo *Levec in Ljubljanski zvon*. Takoj po okupaciji Slovenije se je leta 1941 vključil v NOB. Februarja leta 1943 so ga Italijani aretirali in poslali v koncentracijsko taborišče Gonars, od tod pa naprej v taborišča Treviso, Padova in Rab. V koncentracijskem taborišču Rab je takoj vstopil v

tajno organizacijo slovenske OF, ki je še pred kapitulacijo Italije organizirala taboriščnike v ilegalne vojaške enote – pet bataljonov Rabske brigade. V tej brigadi je bil Vratuša namestnik komandanta.

Ob kapitulaciji Italije so taboriščniki razorožili italijansko posadko in pristaniško stražo, prevzeli celotno taborišče, zasegli nekaj manjših ladij in z njimi napadli italijansko posadko na Cresu. Tu so zasegli veliko orožja, s katerim so Rabsko brigado usposobili za učinkovito delovanje na kopnem. Brigada z večino preživelih taboriščnikov, veliko je bilo tudi žensk in mladine, se je prebila proti Snežniku, kjer je ob koncu leta 1943 prešla na Mašunu pod okrilje slovenske partizanske vojske.

Čeprav Vratuši na vrata trka že drugi abraham, je krepko zavihtel lopato, dokazal pa tudi, da ima izvrsten spomin vse od rane mladosti. Po krajšem nagovoru predsednice Društva Zeleni prstan **Nuše Kerševan** je tudi sam povzel besedo in se zahvalil za to pristrčno darilo: »Izredno, eno samo veliko presenečenje, ki sta mi ga pripravila snaha Majda in vnuk Vran. Tega sploh nisem pričakoval, ampak mi je velika čast, da to napravim. Upam, da bom tudi lahko prispeval svoj delež v tem parku tako kot tistemu v Petanjcih, kjer je moj prijatelj **Vanek Šiftar** začel leta 1946 graditi cvetoči spominski Vrt spominov in tovarištva, ko je mati posadila dve vrbi žalujki v spomin na svoja starejša sinova, ki sta padla na madžarki fronti.« O današnjih družbenih razmerah pa tole: »Danes vidite, kam pelje hlastanje samo za dobičkom. Na Zahodu, zlasti v Skandinaviji, so oblike soupravljanja delavcev, vse do solastništva, uzakonjene. Človeštvo bo moralo najti ustrezne oblike soodločanja zaposlenih, če hočemo, da bo človeška družba napredovala, kajti brez ustvarjalnega sodelovanja v ustvarjanju in pri odločanju ne bo mogoč zdrav razvoj«, je povedal akad. dr. Vratuša.

Foto: Nik Rovani

Najučiteljica Slovenije v šolskem letu 2013/2014 je v akciji revije Ona in sodelovanju s civilno iniciativo Kakšno šolo hočemo postala Natalija Rožnik z Osnovne šole Ledina. Iskrene čestitke!

Najučiteljica Slovenije Natalija Rožnik z OŠ Ledina

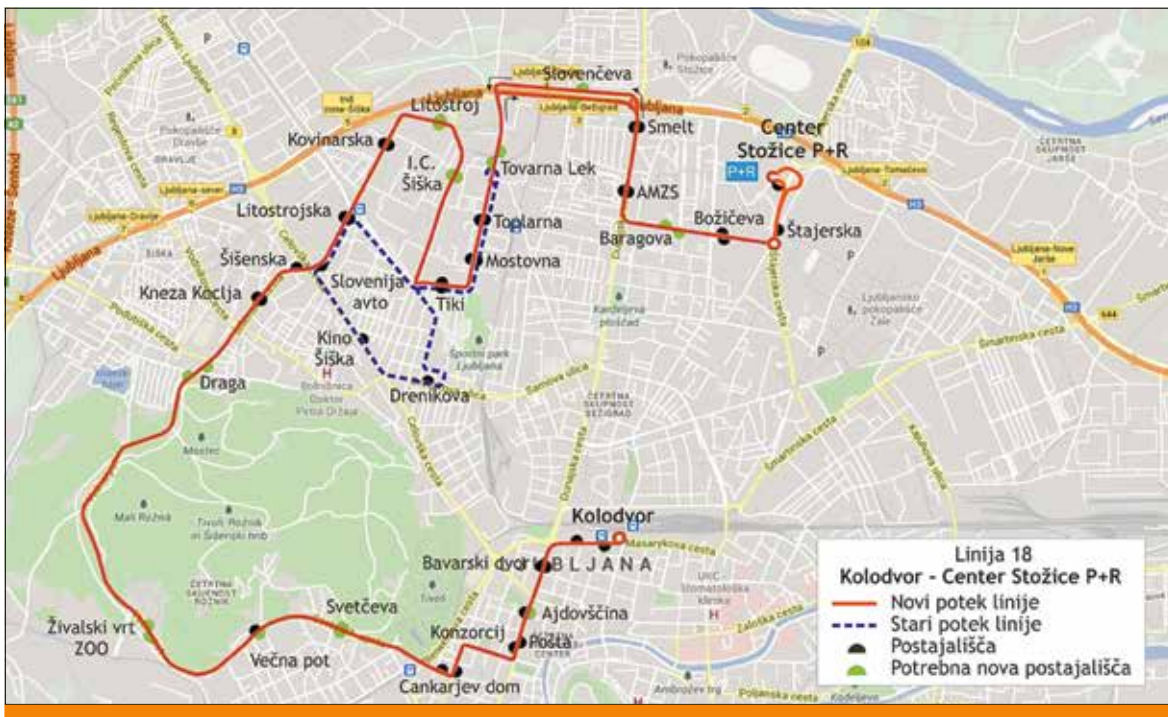
V šolskem letu 2013/2014 je Natalija Rožnik z OŠ Ledina je prejela naziv najučiteljica Slovenije v šolskem letu 2013/14. Učiteljica Natalija Rožnik, ki na OŠ Ledina že 22 let poučuje učence od 1. do 3. razreda, si je ta laskavi naziv zaslužila s svojo srčnostjo, strokovnostjo in predanostjo. Ob prejemu priznanja je dejala, da je sreča, da ima poklic, ki ga čuti kot poslanstvo in izziv. Akcijo Naj učiteljica Slovenije je letos že 5. leto zapored organiziralo uredništvo revije ONA in sodelovanju s civilno iniciativo Kakšno šolo hočemo.

Ljubljana druga na lestvici najbolj zanimivih evropskih destinacij v letu 2014

Znameniti turistični vodič Lonely Planet je v svoji ameriški spletni izdaji Ljubljano uvrstil na drugo mesto lestvice Best in Europe 2014, na kateri je deset evropskih destinacij, ki so po mnenju uredništva letos najbolj vredne obiska. Ljubljana se je na lestvico uvrstila kot »eno najbolj zelenih in prijaznih evropskih mest«, ki ga odlikuje »živahen kulturni, kavarniški in nočni utrip, ki pričara vzdušje neprestane ulične zabave«. Pri Lonely Planetu posebej poudarjajo tudi letošnje praznovanje 2000-letnice rimskega mesta Emona, v okviru katerega se bodo zvrstili številni »domiselni dogodki na rimsko tematiko, celeotne razstave ter osrednji dogodek Ave Emona (22.–24. avgust), ki bo osrednji ljubljanski Kongresni trg prestavil nazaj v času«. Ljubljana je z veliko izbiro cenovno ugodnih avtobusnih prevozov tudi idealno izhodišče za odkrivanje Slovenije, ki je »tako slikovita kot Švica, a precej bolj prijazna do denarnice«.

Lonely Planet je lestvico *Best in Europe 2014*, ki je namenjena predvsem ameriškem trgu, letos pripravil drugič zapored. Nanjo uredništvo uvrsti destinacije, ki se v ZDA zadnja leta prebijajo v ospredje zanimanja, pa tudi takšne, ki so že od nekdaj priljubljene pri Američanih, a jih v tekočem letu odlikuje še kakšna pomembna novost ali zanimivo dogajanje. Na prvo mesto lestvice se je letos uvrstila Grčija, sledi ji Ljubljana, na tretjem mestu je jugozahod Velike Britanije, na četrtem Italija, na petem pa Danska s poudarkom na svoji vikinški tradiciji. Celotno lestvico si lahko ogledate na povezavi: <http://www.lonelyplanet.com/europe/travel-tips-and-articles/lonely-planets-best-in-europe-2014>. Visoka uvrstitev Ljubljane jasno odraža njen izjemen turističen potencial na ameriškem trgu, ki ga na podlagi navdušenih odzivov ameriških gostov v Turizmu Ljubljana zaznavamo že nekaj zadnjih let. Obenem pomeni tudi odlično priložnost za promocijo našega glavnega mesta in za njegov preboj v ospredje zanimanja na tem trgu. Kot prvi medij je novico o lestvici *Best in Europe 2014* objavil CNN. Ljubljana pa bo po zaslugi svoje visoke uvrstitve v letošnjem letu vsekakor deležna še precejšnje pozornosti vodilnih ameriških in svetovnih medijskih hiš. Lonely Planet je poleg lestvice *Best in Europe 2014* za vse popotnike, ki bi si letos želeli obiskati Evropo, izdal tudi e-knjigo *Skrivna Evropa (Secret Europe)*, v katero je uvrstil najboljše še neodkrite bisere Evrope, med njimi seveda tudi Ljubljano. E-knjigo si lahko naložite na povezavi: <http://www.lonelyplanet.com/europe/travel-tips-and-articles/lonely-planets-best-in-europe-2014>

Novi potek linije 18 Ljubljanskega potniškega prometa.

Na Mestni občini Ljubljana smo ponosni, da najboljša učiteljica v državi poučuje na ljubljanski osnovni šoli. Za pridobljeni naziv ji iskreno čestitamo!

Posodobljen iskalnik vozni redov mestnega potniškega prometa

V skladu s posodabljanjem sistemov za obveščanje potnikov je Ljubljanski potniški promet na spletni strani www.lpp.si ob prehodu na poletne vozne rede posodobil iskalnik vozni redov in vozne rede mestnega potniškega prometa. S poletnimi vozni redi prihaja na spletno stran LPP tudi posodobljen brskalnik. Na vstopni strani novega iskalnika je na voljo pregleden seznam vseh linij, na voljo je možnost iskanja voznega reda z vnosom postajališča ali linije. Linije so prikazane grafično, z zaporedjem postajališč v obeh smereh. Postajališčne vozne rede lahko izbiramo tudi v grafičnem prikazu linije s preprostim klikom na postajališče. Aktualni vozni redi pa so na voljo v dveh formatih: pdf in jpg. Da bi uskladili podobo in informativnost vozni redov na spletni strani in na postajališčih ter omogočili potniku, da bo v prihodnje pridobil tudi čim bolj natančno informacijo o odhodih avtobusov, vezanih na izbrano postajališče, so v LPP uskladili tudi vozne rede mestnega potniškega prometa: vsi *vozni redi (izvlečki)*, ki prikazujejo odhode s končnih postajališč so v celoti nadomeščeni s postajališčnimi vozni redi, ki jih potniki že poznajo. Novost je na voljo tudi na pametnih telefonih, na www.lpp.si.

Oglejte si brskalnik linij in postajališč LPP na: <http://www.lpp.si/javni-prevoz/vozni-redi-mestni-potniški-promet/vozni-redi-v->

prilavi Že na vstopni strani lahko s klikom na linijo neposredno vstopite do grafičnega prikaza linije in voznega reda.

Poletavci – poletni bralci 10. junij–10. september 2014

Mestna knjižnica Ljubljana vabi k sodelovanju otroke med sedmim in dvanajstim letom starosti. S sodelovanjem si otroci pridobijo supernavado in supernagrado: branje in majico Poletavci, izžrebani na zaključni prireditvi v septembru pa tudi skiro in preostale nagrade donatorjev projekta. Lani je z nami bralo že 888 otrok iz vsepovsod! Vse o projektu na www.mklj.si

Spremenjena linija 18 LPP

Z uvedbo spremenjene linije 18 bo LPP povezal Bežigrad, Šiško, Rožno dolino in center Ljubljane. Za meščanke in meščane iz naselij Mostec, Koseze, Podutik, Dravljje in Šentvid se s tem odpirajo nove možnosti hitrejšega dostopa do centra mesta. Prav tako bo s prestopanjem na linijo 18 potovanje mnogo hitreje za potnike, ki potujejo iz Črnuč oziroma Ježice ter Stožic v smeri Zgornje Šiške ali Rožne doline. Pričakujemo, da bomo s spremenjeno linijo 18 pridobili potencialne potnike tudi iz skupin voznikov osebnih vozil, ki jim primanjkuje parkirnih prostorov na Verovškovi in na Vodovodni cesti v Rožni dolini, kjer je veliko študentsko naselje. Možnost parkiranja v P + R Centru Stožice bodo lahko izkoristili še zaposleni v industrijski coni Šiška in Stegne. Neposredno

povezavo linije 18 med Bežigradom, Rožno dolino in centrom mesta bodo pridobili tudi šolarji Srednje šole tehniških strok in Srednje frizerske šole na Litoostrojski ter študenti Biotehniške fakultete in Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo ter Fakultete za računalništvo in informatiko. Razen navedenega bo linija 18 omogočila tudi celeotno povezavo Živalskega vrta in Rožne doline s centrom mesta in s tem ponudila obilo možnosti za prestopanje znotraj mreže linij LPP. Obratovala bo od konca junija 2014 dalje.

Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije je prejela nacionalno priznanje za izboljšanje poslovnega okolja v okviru izbora evropske nagrade za spodbujanje podjetništva

Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR) je za pobudo Regionalni center kreativne ekonomije (RCKE), ki je osredotočena na spodbujanje razvoja kreativne ekonomije na ravni regije, prejela nacionalno priznanje v okviru izbora evropske nagrade za spodbujanje podjetništva v kategoriji 'Izboljšanje poslovnega okolja'. Evropske nagrade za spodbujanje podjetništva so priznanje za odličnost pri spodbujanju podjetništva in malih podjetij na nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Od prvega natečaja leta 2006 se je na razpis na evropski ravni prijavilo več kot 2.500 projektov, ki so skupaj podprli ustanovitev več kot 10.000 novih podjetij. Izbor poteka v dveh fazah: na nacionalni ravni nagrajene pobude se v drugi fazi vključijo v tekmovanje za evropske nagrade (nagrajenci na evropski ravni bodo izbrani

sredi julija in razglašeni oktobra na slavnostni podelitvi nagrad v Neaplju). RCKE razvoj kreativne ekonomije dosega s pomočjo izobraževanja, svetovanja in dogodkov, s katerimi usposablja ustvarjalce za uspešno poslovno delovanje in promovira potenciale ustvarjalcev v gospodarstvu ter spodbuja interdisciplinarnost pri razvoju novih produktov in storitev. Center podpira t. i. iniciative od spodaj in z njimi prav tako intenzivno sodeluje. Z izvajanjem kompleksnih poslovnih verig, ki povezujejo ustvarjalce, podjetja, izobraževalne institucije in odločevalce, tako nastajajo novi produkti in storitve, ki v praksi potrjujejo potencial interdisciplinarnih razvojnih procesov. V partnerstvu RCKE in strokovnjakov z različnih področij nastaja set družabnih iger za obolenje z demenco. Za uporabnike pametnih mobilnih telefonov v Ljubljani pa so omogočili razvoj brezplačne aplikacije »A do B: Ljubljana«, ki omogoča hiter in udoben trajnostni transport po Ljubljani z javnim prevozom (BicikelJ, avtobus) in peš. S svojimi številnimi aktivnostmi RCKE razvija kreativni podjetniški ekosistem na ravni regije, sestavljen iz (kreativnega) gospodarstva, kreativnih poklicev in kreativnih prostorov. - Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete razvoj regij, prednostne usmeritve regionalni razvojni programi.

Mobilna storitev »A do B: Ljubljana«

Brezplačna mobilna aplikacija, ki omogoča načrtovanje potovanja od točke A do točke B v Mestni občini Ljubljana, je zdaj na voljo vsem uporabnikom pametnih mobilnih telefonov, ki delujejo na platformah Android (GooglePlay) in iOS (iTunes). Uporabnik s pomočjo aplikacije »A do B: Ljubljana« za hitro in udobno pot izbira BicikelJ, avtobus in hojo. Aplikacija, ki jo je oblikoval Sebastian Žetko, razvila pa sta jo Luka Pengler in Matej Bukovinski, studio Guerrilla Code, je prejela glavno nagrado Brumen Bienala vidnih sporočil Slovenije 2013 v kategoriji "Spletne in mobilne aplikacije". Nosilca razvoja aplikacije sta Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije, ki je pobudnica in razvijalka trajnostne mobilnosti v Ljubljanski urbani regiji, in društvo Pekinpah.

Konceptualna zasnova mobilne aplikacije je nastala na kreativnem taboru storitvenega in informacijskega oblikovanja »Oblikovanje agende ali kako se izogniti reševanju problemov, ki to niso« v organizaciji Regionalne razvojne agencije Ljubljanske urbane regije (RRA LUR) in društva Pekinpah aprila 2013. Idejo za aplikacijo so zasnovali Sabina Bakula, Urška Kadunc,

Urška Kisovec, Anja Kozlan in Sebastian Žetko pod mentorstvom prof. dr. Petre Černe Oven in dr. Barbare Predan. - Aplikacija »A do B: Ljubljana« je tudi ena od prvih vključitev kolesa kot trajnostnega javno dostopnega prevoznega sredstva v mobilno aplikacijo evropskega mesta, kar pomeni obogatitev celostne ponudbe tako za uporabnika kot tudi za mesto Ljubljana. Aplikacija je zasnovana tako, da omogoča nadgradnjo in vključevanje obstoječih in inovativnih oblik transporta, kot je na primer sopotništvo.

Razstava Ostanki mesta v Jakopičevem sprehajališču

Od 1. julija do 1. septembra je v Jakopičevem razstavišču na ogled fotografska razstava **Ostanki mesta**. Razstavo, ki je nastala v okviru vsemestnega projekta **Emona 2000**, sestavljajo fotografije na temo ostankov nekdanjih civilizacij in naselbin iz dveh različnih sklopov: prvi je kuratorski izbor šestih fotografskih serij avtorskih in dokumentarnih fotografij, drugi sklop pa sestavljajo fotografije, izbrane na natečaju **Ostanki mesta + Foto Emona**. Razstava je nastala v produkciji **Muzeja in galerij mesta Ljubljane in zavoda Turizem Ljubljana**.

Glasbeni večeri ob sredah v paviljonu na Kongresnem trgu (9. 7. – 27. 8. 2014)

Letošnje poletno dogajanje na Kongresnem trgu v Ljubljani bodo že tradicionalno popestrili glasbeni večeri v Paviljonu. Brezplačni koncerti, ki jih organizira glasbena agencija IM.PULS s podporo zavoda Turizem Ljubljana in Mestne občine Ljubljana bodo vsako sredo ob 21:00 uri julija in avgusta. Izjema bo drugi koncert, ki bo zaradi koncerta skupine Deep Purple na Kongresnem trgu prestavljen s srede, 16. 7., na ponedeljek, 14. 7. 2014. S celovečernimi koncerti se bodo letos predstavili znani domači in tuji glasbeniki: priljubljena **Bilbi** s svojimi "direktorji", člani zasedbe **Dixie Šok Band**, kantavtor **Boštjan Narat**, mlada slovenska vokalistka in kitaristka **Ditka**,

Foto: osebni arhiv

Koncert kitarista in skladatelja Timoteja Kosovince bo 9. julija v Botaničnem vrtu Ljubljana.

avstrijska soul pevkva **Lylit**, legendarni **Lado Leskovar** ter nova etnozasedba **Kapobanda**. **Vsi koncerti bodo brezplačni, začetek koncertov pa bo ob 21:00 uri.**

Glasbeno-literarni večer s harfistko Mojco Zlobko Vajgl

V četrtek, 17. julija 2014, bo ob 21. uri glasbeno-literarni večer »HARFA, OVIDIJ IN EMONA« s harfistko Mojco Zlobko Vajgl v Arheološkem parku Zgodnjekrščansko središče ob Erjavčevi ulici poleg Cankarjevega doma. Ovidijeve pesmi bodo recitali študenti Oddelka za klasično filologijo Filozofske fakultete UL. - Vstop prost!

Koncert kitarista in skladatelja Timoteja Kosovince 9. julija v Botaničnem vrtu Ljubljana

Tokratni že skoraj tradicionalni koncert kitarista in skladatelja Timoteja Kosovince, mestnega štipendista, ki bo 9. julija 2014 ob 19.30 uri v Botaničnem vrtu Ljubljana, Ižanska cesta 15, še posebej odlikujeta pestra zasedba nastopajočih in raznolik koncertni program, ki vključuje dela Kosovince, Paganinija, de Falle, Granadosa in Machada. Timoteja Kosovince bo mogoče slišati tako kot solista kot tudi v različnih komornih zasedbah. Na odru se mu bodo pridružili še: Aleksandra Pleterski (flavta), Jure Cerkovnik (kitara) in Jan Gričar (saksofon). - Vstop prost.

Prvi poletni festival v Kavarni NUK

V atriju Narodne in univerzitetne knjižnice prvič pripravljajo tritedenski poletni kulturni festival z glasbenimi, odrskimi in filmskimi dogodki. Poleg zanimivega vsakodnevnega večernega programa se bo vsak dan od 17. do 20. ure odvijal spremljevalni program, ki je namenjen predstavitvi umetnikov. Program dogodkov je objavljen na spletni strani NUK, vstop je večinoma prost, vstopnina na nekatere dogodke pa znaša 5 evrov.

Tradicionalna kitajska medicina v Ljubljani in Sloveniji

Od odprtja prve ordinacije Tradicionalne kitajske medicine leta 2007 so tudi v Sloveniji končno na voljo znanje, izkušnje in sposobnosti za zdravljenje zdravnikov tradicionalne kitajske medicine, ki so odraščali in se izobraževali v državi izvora tega edinstvenega sistema zdravljenja – Kitajski. Originalne akupunktura, terapevtska masaža, vakuumska terapija (s t. i. ventuzami in moksibustija (stimulacija akupunkturnih točk s tlečo zeliščno palčko) so postale dostopne metode za urejanje, izboljšanje in odpravljanje številnih obolenj v Ljubljani, Mariboru, Celju, in Kopru.

Alergije, glavoboli, migrene, obolenja mišičnega, skeletnega, prebavnega, živčnega sistema (išijas, vratna obolenja, rehabilitacija po poškodbah, različne degenerativne spremembe, vnetja sklepov, GERB itd.), neplodnost, nespečnost in simptomi čezmernega stresa so le nekatera obolenja, pri katerih je v Ljubljani številnim uspešno pomagal Yao Junhao, dr. kit. med. z več kot 18-letnimi izkušnjami. Od avgusta letos pa mu bo na pomoč priskočila terapevtka, specialistka za otroško masažo, Zhou Lili, ki se je poleg v uradnih ustanovah dolga leta učila v ordinaciji svoje mame zdravnice. Kitajska otroška masaža je izjemno učinkovit način odpravljanja in lajšanja številnih otroških težav, kot so neješčnost, bolečine, krči, astma, šibka odpornost s pogostimi prehladi itd. Masaža je nežna, varna, nima stranskih učinkov in primerna za otroke, stare od nekaj mesecev do okrog deset let.

Vabljeni, da se naročite na posvet in pregled v ordinaciji na Celovski 143 vsak delovni dan med 9. in 13. ter 15. in 19. uro. Dosegljivi smo na telefonsko številko 040/ 837 853 in na ljubljana@kitajskamedicina.si, tudi v času dopusta (23. 6. do 25. 7.). Več informacij tudi na www.kitajskamedicina.si.

Foto: arhiv Lj. Grad

»National Geographic – 50 najboljših fotografij«: Narodni park Kalahari Gemsbok JAR

Odmevni razstavi poleti na Ljubljanskem gradu

Od 4. julija do 31. avgusta je na Ljubljanskem gradu na ogled likovna razstava velikega poeta kraške pokrajine Lojzeta Spacala, od 8. julija do 14. septembra pa fotografska razstava »National Geographic – 50 najboljših«, pod katero se kot kustos podpisuje naš mojster fotografije Arne Hodalič, tudi urednik fotografije pri National Geographicu Slovenija.

Prostori Ljubljanskega gradu bodo poleti ponudili prvinsko razstavno okolje, v katerem bo odzvanjala likovna poetika Lojzeta Spacala (1907–2000), ki je vzniknila iz subtilnega občutja kamnitega kraškega sveta. **Matrica – grafika – slika** je naslov likovne razstave, ki bo v Stanovski dvorani in Palaciju na ogled od 4. julija do 31. avgusta 2014. Osrednji poudarek bo likovno občutje Spacalovega Krasa, ki ga je mojster takole ubesedil: »Kras je kamnit, bleščeč svet. Kras je tudi trpkaj in grenka pesnitev, ki diši po brinju, borovcu in apnencu. Kras je dramatičnejša, ki spominja na človekovo izvirnost ...« Na retrospektivno razstavo, ki je nastala v sodelovanju z Galerijo Murska Sobota, Koroško galerijo likovnih umetnosti Slovenj Gradec in Galerijo Prešernovih nagrajencev za likovno umetnost Kranj, bo vključenih tudi nekaj še nikoli razstavljenih podob iz zamejstva.

»National Geographic – 50 najboljših fotografij« pa je naslov fotografske razstave, ki nastaja v sodelovanju z National Geographic Slovenija in katere kustos je Arne Hodalič. Na ogled bo v Galeriji »S« na Ljubljanskem gradu od 8. julija do 14. septembra 2014. Revija National Geographic je že 126 let sinonim za najboljše fotografije našega planeta. Podobe z najbolj divjih in oddaljenih predelov vseh celin, izpod morske gladine, iz globin vesolja, pa skrivnosti živalskega in rastlinskega sveta ter zadnjih dosežkov človeške civilizacije se že leta nizajo na straneh te ikonične revije. In izmed vseh teh na desetine tisočev fotografij, ki so se dolga leta nabrale v arhivih društva National Geographic Society, so uredniki izbrali 50 najboljših vseh časov. Od večne afganistanske dekle Steva McCurryja, ki je nekakšen zaščitni znak te revije, pa vse do Nicholsove fotografije Jane Goodall s šimpanzom ter prvih posnetkov

Foto: Lojze Spacal

Lojze Spacal: Začarano mesto.

potopljenega Titanika ... Vse to in še veliko več bomo imeli priložnost videti na tej izjemni razstavi. - Cena vstopnice za ogled posamezne razstave je 2 evra, za obiskovalce z malo ali veliko grajsko vstopnico pa je vstop prost. Razstavi bosta odprti vsak dan od 9. do 21. ure

Poletna krajevna tržnica v Tacnu

Na parkirišču v Tacnu je vsako soboto od 9. do 13. ure odprta poletna krajevna tržnica z domačimi pridelki. Na voljo je domači kruh, pecivo, moka, jajca, olja, zelišča, sirupi, namazi, mleko jogurt, skuta, med in drugi čebeljki pridelki, sezonska zelenjava, domač jabolčni kis in sok.

Zahvala požrtvovalnim gasilcem ob letošnji ujmi

V znamenju zahvale za požrtvovalno in učinkovito pomoč slovenskih gasilcev vsem prizadetim v letošnji ujmi, ki je zajela velik del države, so se v Tehniškem muzeju Slovenije odločili, da članom Gasilske zveze Slovenije v času poletnih šolskih počitnic med 25. junijem in 31. avgustom 2014 ponudijo možnost brezplačnega ogleda njihovih zbirk. Vsak član bo na blagajni Tehniškega muzeja Slovenije v Bistri pri Vrhniki in Muzeja pošte in telekomunikacij v Polhovem Gradcu ob predložitvi gasilske izkaznice ali izkaznice pionirja ali mladincev v prostovoljnih gasilskih društvih prejel dve brezplačni vstopnici.

Županovi dnevi odprtih vrat

Župan Zoran Jankovič ima vsak prvi torek v mesecu dan odprtih vrat, ko je v pritličju Mestne hiše, Mestni trg 1, med 14. in 20. uro osebno na voljo za pogovor z meščankami in meščani. Za pogovor se lahko prijavite po telefonu na Odsek za pobude meščanov, na telefonskih številkah 01/306 12 82 ali 01/306 10 65.

Najem poslovnih prostorov

Mestna občina Ljubljana oddaja več poslovnih prostorov v najem. Vse informacije so objavljene na spletni strani <http://www.ljubljana.si/>, dodatne informacije so vam na voljo na tel. št. 01/306-11-37.

Pokličite me!

- **Zdravstvo in socialno varstvo: Ambulanta za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja:** tel.: (01) 437 20 10; **Socialna delavka v Ambulanti za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja:** tel.: (01) 437 91 82; **Klinični center:** tel.: 01/ 522 50 50; **TOM - telefon otrok in mladostnikov:** tel.: 116 111; **telefonski klic v duševni stiski** (od 19. do 7. ure): tel.: (01) 520 99 00; **telefon za starše pri Mladinskem domu Jarše** (tor. in čet. od 16. do 18. ure): tel.: (01) 543 43 23 ali e-naslov: stan-skupina.hisa@guest.arnes.si; **SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja:** 080 11 55 ● **Območno združenje Rdečega križa Ljubljana** Območno združenje Ljubljana, Tržaška cesta 132, 1000 Ljubljana, humanitarni center: telefon 01/ 25 62 635, izdajanje humanitarne pomoči vsak pon. in tor. od 12.00 do 16.00 ure in sre. od 10.00 do 17.00 ure, sprejem donacij vsak p. in tor. od 8.00 do 17.00 ure, v sre. od 8.00 do 18.00 ure, čet. od 8.00 do 16.00 ure in pet. od 8.00 do 12.00 ure; preskrba brezdomcev: čet. in pet. od 10.00 do 12.00 ure, brezplačna telefonska številka: 080 88 84.
- **SOS telefon** je namenjen ženskam in otrokom, ki so doživljali ali še vedno doživljajo nasilje v družini in drugih medosebnih odnosih ter potrebujejo pogovor. SOS telefon je namenjen tudi ženskam in njihovim otrokom, ki potrebujejo umik pred nasiljem v družini v Zatočišče za ženske in otroke – žrtve nasilja v Ljubljani. Prek SOS telefona se ženske lahko vključijo tudi v skupino za samopomoč za ženske, ki so doživljale ali še vedno doživljajo nasilje. Na SOS telefon lahko pokličete ob delavnikih od 12. do 22., ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 18. do 22. Telefonska številka 01 / 524 19 93 pa je telefaks, namenjen gluhih – žrtvam nasilja. ● **Društvo SOS telefon**, Svetovalni telefon za osebe z izkušnjo nasilja na delovnem mestu: 031/ 722 333, vsak torek: od 17.00 do 20.00. ● **ROZA ALARM!** Prijavite homofobno diskriminacijo in nasilje prek spletne prijave na naslovu www.ljudmila.org/lesbo/alarm. Namenjena je prijavam, obveščanju in poročanju o nasilju, zlorabah in diskriminacijah, katerih žrtve so geji, lezbijke, biseksualci in transpolne ter transseksualne osebe. Omogoča hitro in preprosto poročanje o kršitvah ter takojšen dostop do pomoči in podpore. ● **Skupina SAA Ženske Slovenija** predstavlja anonimno skupino deklet in žena, ki okrevajo od zasvojenega seksualnega vedenja. Za dodatne informacije se obrnite na: saa.zenske@gmail.com ali 030/ 254 592 ● **Svetovalnica za izboljšanje bivanja starejših, ZDUS**, Kebetova 9, uradne ure: tor., čet. 12.00-16.00, T: 51 94 117, M: 041/ 480 395, S: <http://zdus-zveza.si/svetovalnica-bivanje> Svetovanje in informacije o oskrbovanih in namenskih stanovanjih, izboljšavah bivalnega okolja, o sobivanju in stanovanjskih skupnostih starejših itn. ● **OA, Overeaters Anonymous** je skupina za samopomoč osebam, ki okrevajo od odvisnosti s hrano (kompulzivnega prenejanja, bulimije, anoreksije). Za dodatne informacije se obrnite na <http://oa-slovenija.com> ali 051 755 291. ● **Krizni center Ženske svetovalnice** lahko pokličete 24 ur na dan na telefonski številki: 040/ 260 656 in 031/ 233 211. ● **Svetovalnica Fužine: Svetovanje in informiranje posameznikom, parom, družinam, ki so se znašli v psihosocialnih stiskah in težavah;** Preglov trg 15, tel.: 5206-442, vsak dan od 9. do 17. ure. svetovalnica.fuzine@siol.net, www.csd.ljmstepolje.si ● **Program Korak: svetovanje, informiranje in pomoč uporabnikom nelegalnih drog in njihovim svoojem;** Preglov trg 15, tel.: 5206-442, vsak dan od 9. do 17. ure. svetovalnica.fuzine@siol.net, www.csd.ljmstepolje.si ● **Center za psihološko svetovanje POSVET**, Mestni trg 8, 1000 Ljubljana, uradne ure: vsak delovni dan od 12. do 19. ure, tel.: 031/704 707, e-naslov: posvet@posvet.org in info@posvet.org, spletna stran: www.posvet.org ● **Pomoč družini na domu: Zavod za oskrbo na domu (ZOD)**, tel.: 01/ 23 96 502, Zavod Pristan: 01/ 54 79 579, 031/ 702 698. ● **Društvo Al-anon** za družine, v katerih je problem alkohol. Naslov: Lepi pot 6, Mirje, e-naslov: alanon@email.si; dežurni telefon: 041/ 590 789. ● **Anonimni alkoholiki** Vas zanimajo naše izkušnje? Pišite, telefonirajte, pridite! Naslov: P. p. 3512, 1001 Ljubljana, tel.: 01/ 433 82 25, e-naslov: aa.slo@amis.net, spletni naslov: <http://www.aa-drustvo.si> ● **Društvo socialni forum za zasvojenosti in omame**, Resljeva 11, Ljubljana: najava po tel.: 01/ 438 68 00, 01/ 438 68 05 ali na e-naslovu tomazic.katja@siol.net; odprto od ponedeljka do petka med 9. in 15. uro, v ponedeljek in četrtek tudi od 17. do 19. ure ● **Združenje DrogArt** za zmanjševanje škodljivih posledic drog in alkohola med mladimi nudi individualno, telefonsko ali spletno svetovanje. Pokličite na: 01/ 439 72 70 ali 041/ 730 800. Lahko nam tudi pišete na: info@drogart.org. ● **SOS-molitev** – nekdo bo molil zate: 031/533 133. Vsak dan med 20.00 in 22.00 uro. ● **Zavod MISSS** – Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije • Telefon MLADI MLADIM: usposobljen mladinski svetovalec odgovarja na vprašanja vrstnikov po telefonu (01/510 16 76, 051/ 300 380), e-pošti, Facebooku in Msn-ju. Delovni čas: pon. – čet. 15.30 – 17.30. • POMP – psihosocialna pomoč družinam priseljencev: celostna obravnava družin in aktivno socialno-kulturno in ekonomsko vključevanje priseljencev v skupnost: učenje slov. jezika, računalniško opismenjevanje, informiranje, medkulturno učenje in delavnice za otroke. • Svetovalnica Dravljice: Individualno in skupinsko svetovanje mladostnikom, staršem in strokovnim delavcem. Pomoč pri reševanju težav v obdobju odrasčanja in vključevanja v socialno okolje, vsak delovnik od 8. do 17. ure. Vse storitve so brezplačne. Več na www.miss.si ali 01/510 16 70. ● **Združenje proti spolnemu zlorabljanju**, Masarykovi 23, Ljubljana nudi zagovornišvo, svetovanje ter podporo in pomoč v skupini za mladoletne in odrasle žrtve spolne zlorabe. Tel. 01/ 43 13 341 in na brezplač. št. 080 28 80 vsak dan od 9. do 17. ure, sre. od 9. do 19. ure, pet. od 9. do 15. ure, e-naslov: spolna.zloraba@siol.net, splet: www.spolna-zloraba.si. ● **Skupina SIA** Ljubljana predstavlja anonimno skupino za samopomoč osebam, ki so preživele spolno zlorabo in ki okrevajo od njenih posledic. Za dodatne informacije se obrnite na: sia.ljubljana@gmail.com. ● **Zaupni telefon Samaritanov za pogovor v stiski** – 24 ur na dan na brezplačni številki 116 123. ● **Promet: Oddelek za gospodarske javne službe in promet:** tel.: (01) 306 17 14; številka za zapuščena vozila: tel.: (01) 306 16 25; Redarstvo: tel.: (01) 306 16 32; AMZS, pomoč, vlečna služba, informacije: tel.: 19 87 ● **Služba za pobude meščanov:** tel.: (01) 306 12 82 ● **Dežurna številka Inšpektorata MU MOL:** informacije o divjih odlagališčih, prevrnjenih smetnjakih in drugih dejavnikih onesnaževanja okolja: tel.: (01) 306 16 04 ● **Varuh človekovih pravic**, brezplačni klic in informacije: tel.: 080 15 30 ● **Policija:** tel.: 113 ● **Center za obveščanje, gasilci, reševalna postaja:** tel.: 112 ● **Dnevni center za starejše:** Povšetova, tel.: 01/430 51 520 ● **Zavetišče za živali Gmajnice 30**, tel.: 01/256 02 79. Uradne ure za obiskovalce - delavniki: od 11. do 12. ure in od 14. do 17. ure, sobote, nedelje in prazniki - od 12. do 15. ure. Za oddajo najdenih živali lahko pokličete kadarkoli 24 ur na dan in najdenčka oddaste. ● **JP ENERGETIKA**, Center za pomoč uporabnikom, T 080 28 82 ● **JP VO-KA**, dežurna služba Vodovod T 01 58 08 112, dežurna služba Kanalizacija T 01 58 08 212, brezplačna številka 080 86 52 ● **Javni holding Ljubljana**, uradne ure pon. od 8. do 13. ure, sre. 8. do 14. ure in pet. od 8. do 12. ure. ● **JP LPP**, Prevoz na klic in informacije za osebe z oviranostmi v mestnem potniškem prometu T 01 58 22 425, M 051 44 99 92 (24 ur/vse dni v letu) ● **JP SNAGA**, Center za podporo in pomoč uporabnikom T 01 477 96 00

Kakovost vode in zraka v Ljubljani

Kakovost pitne vode v Ljubljani aprila 2014

Centralni vodovodni sistem mesta Ljubljane in okolice se oskrbuje iz dveh vodnih virov, Ljubljanskega polja in Ljubljanskega barja, kjer se podzemna voda izkorišča v petih vodarnah: Kleče, Hrastje, Jarški prod, Šentvid in Brest.

Notranji nadzor nad skladnostjo pitne vode JP Vodovod-Kanalizacija izvaja na vseh oskrbovalnih območjih skladno z določili Pravilnika o pitni vodi (Ur. l. RS 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09) v okviru mikrobioloških in fizikalno-kemijskih preiskav, katerih obseg je odvisen od ocene tveganja za določeno vzorčno mesto oz. nadzorno točko sistema. Notranji nadzor izvajajo akreditirani laboratoriji.

Druge javno dostopne informacije uporabniki prejmejo:

- po elektronski pošti na naslovu voka@vo-ka.si,
- na spletni strani JP Vodovod-Kanalizacija www.vo-ka.si.

Dodatne informacije o rezultatih notranjega nadzora pitne vode so na voljo v podmenijih na spletni strani www.jh-lj.si/vo-ka/informacije/kaksno-vodo-pijemo

Kakovost podzemne vode maja 2014

() - meja zaznavanja merilne metode (LOD)

- - spojine niso bile ugotovljene

MV - predpisane mejne vrednosti za podzemno vodo po Uredbi o stanju podzemnih voda (Ur. l. RS, št. 25/09)

Predpisane mejne vrednosti za podzemne vode je maja presegal desetilatrazin (razgradni produkt pesticida atrazin) na merilnem mestu Brest I a.

Vodnjak ni vključen v sistem za oskrbo s pitno vodo.

Zrak v Ljubljani aprila 2014

V tabeli so predstavljeni podatki meritev onesnaženosti zraka na merilnem mestu ob križišču Tivolske ceste in Vošnjakove ulice. Na tem merilnem mestu smo od začetka januarja do konca aprila 2014 zabeležili 34 dni s preseženo dnevno dovoljeno vrednostjo delcev. Preostali parametri se gibljejo v okviru dovoljenih vrednosti.

V skladu z Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 9/2011) veljajo naslednji normativi:

SO₂ (žveplov dioksid): Mejna urna vrednost je 350 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 24-krat v koledarskem letu. Mejna dnevna vrednost je 125 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 3-krat v koledarskem letu.

NO₂ (dušikov dioksid): Mejna letna vrednost je 40 µg/m³. Mejna urna vrednost je 200 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 18-krat v koledarskem letu.

NO_x (dušikovi oksidi): Mejne vrednosti za skupne dušikove okside niso določene.

PM₁₀ (delci): Mejna letna vrednost v koledarskem letu je 40 µg/m³. Mejna dnevna vrednost delcev PM₁₀ je 50 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 35-krat v koledarskem letu.

Benzen: Mejna letna vrednost za benzen je 5 µg/m³.

Rezultati notranjega nadzora aprila 2014

PARAMETER	enota	mejna vrednost	OSKRBOVALNO OBMOČJE	
			KLEČE 2. 4. 2014	JARŠKI PROD 2. 4. 2014
pH		6,5 - 9,5	7,5	7,6
Elektroprovodnost (pri 20°C)	µS/cm	2500	429	378
Nitrat	mg/l NO ₃	50	13,2	7,13
Nitrit	mg/l NO ₂	0,5	<0,008	<0,008
Sulfat	mg/l SO ₄	250	11,9	13,3
Klorid	mg/l Cl	250	8,46	6,06
Fluorid	mg/l F	1,5	0,035	0,043
Bor	mg/l B	1	0,014	0,014
Krom	µg/l Cr	50	1,3	1,1
Svinec	µg/l Pb	25	0,57	0,54
Atrazin	µg/l	0,1	<0,007	<0,007
Desetilatrazin	µg/l	0,1	0,009	<0,007
2,6-diklorobenzamid	µg/l	0,1	<0,006	<0,006
Pesticidi - vsota	µg/l	0,5	<0,05	<0,05
Trihaloeten in tetrakloroeten - vsota	µg/l	10	<0,08	<0,08
Trihalometani - vsota	µg/l	100	<0,5	<0,5
<i>Escherichia coli</i>	v 100 ml	0	0	0
Koliformne bakterije	v 100 ml	0	0	0
OCENA			SKLADEN	SKLADEN

Vir: JP Vodovod-Kanalizacija d.o.o., maj 2014

Podatki o kakovosti podzemne vode v vodnjakih vodarn na Lj. polju in Lj. barju

Maj 2014

merilno mesto	datum	atrazin	desetilatrazin	lahkohlapni ogljikovodiki		krom (skupno)
				halogenirani	nitrat	
enota		µg/l	µg/l	µg/l	mg/l	µg/l
MV		0,1	0,1	10	50	30
Kleče VIIIa	5. 5. 2014	0,007	0,013	-	13	1,9
Hrastje VIII	5. 5. 2014	0,060	0,059	0,61	21	15
Šentvid IIa	5. 5. 2014	0,010	0,011	-	17	2,1
Jarški prod III	5. 5. 2014	0,003	(0,008)	-	11	2,5
Brest Ia	5. 5. 2014	0,027	0,216	0,23	13	1,5

Vir: Monitoring kakovosti podzemne vode in površinskih vodotokov za leto 2014, Oddelek za varstvo okolja Mestne občine Ljubljana

Zrak v Ljubljani aprila 2014

Merilno mesto križišče Vošnjakove ul. in Tivolske c.	SO ₂	NO ₂	NO _x	Benzen	PM ₁₀
Veljavnih podatkov *	99 %	99 %	99 %	98 %	99 %
Maksimalna urna koncentracija	9	100	282	6	106
Maksimalna dnevna koncentracija	4	63	105	3	66
Minimalna dnevna koncentracija	1	23	31	2	16
Srednja (mesečna) koncentracija	3	40	65	3	34
Število preseganj dovoljenih vrednosti	0	0	-	-	3

Vse vrednosti koncentracij so navedene v µg/m³.

* stopnja pokritosti z meritvami v merilnem obdobju.

Območno združenje
Ljubljana

“Pomagajmo **LJUDEM**
našega mesta”

BODI DOBRODELEN
POŠLJI SMS in PODARI 1EUR

LJUDEM na 1919

Pošljite sporočilo SMS s ključno besedo LJUDEM na številko 1919 in prispevali boste 1 EUR za humanitarno akcijo »Pomagajmo ljudem našega mesta«. Prispevajo lahko uporabniki mobilnih storitev Telekom Slovenije, Tušmobila, Izimobila, Simobila in Debitela. Pogoji in navodila za sodelovanje pri storitvi SMS-donacija so objavljeni na spletni strani RKS – OZ Ljubljana www.ljubljana.ozrk.si.

ODLEPI - PREPOGNI ZALEPI - POŠLJI

PODATKI O DAVČNEM ZAVEZANCU

Ime in priimek davčnega zavezanca _____

podatki o bivalščini: naseje, ulica, hišna številka _____

poštna številka, ime pošte

davčna številka

Davčni urad Ljubljana
pristojni davčni urad, izpostava

ZAHTEVA
za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime območnega združenja Rdečega križa	Davčna številka upravičenca	Odstopnik (%)
Območno združenje Rdečega križa Ljubljana	5183784691	0,5

ime

podpis zavezanca/ke

Vina

NAMENI 0,5%
DOHODNINE
ZA DONACIJE

* Vsi davčni zavezanci imate možnost odločanja o svoji dohodnini. 0,5 odstotka namenite Rdečemu križu Ljubljana.

več na
www.ljubljana.ozrk.si